Došlo 15. VI. 1932

Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 138 — Ljubljana, sreda 15. junija 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana 7[illegible], 11.842, Praha číslo 78.180, Wien [illegible]

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje, Kocenova ul. 2. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Veliki novi davki v Nemčiji

Prvi blagoslovi Papenove vlade — Zasilne uredbe so hujše od Brüningovih — Vedno bolj na desno

Berlin, 14. junija. d. Že prvi ukrepi nove nemške vlade dokazujejo, da uvedba novega režima v Nemčiji ni imela namena omiliti strankarskih nasprotstev in iskati uspešnejše rešitve za omiljenje gospodarske krize in vedno večje socialne stiske, marveč da zasleduje gotove cilje, ki so jih poznavalci razmer napovedovali že takoj po padcu Brüningove vlade in opozarjali na nevarnost, ki preti od desničarsko radikalnega kurza nove nemške politike. Še bolj, kakor razpust državnega zbora potrjujejo pravilnost te domneve prve zasilne uredbe, ki jih je danes podpisal na predlog vlade predsednik republike Hindenburg. Zasilna uredba, nanašajoča se na kritje proračunskega primanjkljaja, nalaga mnogo težja bremena nemškim davkoplačevalcem, kakor pa bi jih predvidevala v enakem smislu sestavljena zasilna uredba, ki jo je predložil Brüning in ki je Hindenburg ni hotel podpisati z izgovorom, da ne more prevzeti soodgovornosti za tako velika nova bremena. Državni uradniki, ki so bili doslej oproščeni tako zvanega kriznega davka, bodo morali v bodoče plačevati poldrugi odstotek davka za zaposlitev. Poleg tega se uvaja splošni davek za podporo brezposelnih, ki bo znašal letno 400 milijonov mark, to je za 75 milijonov več, kakor ga je predvidevala Brüningova naredba. Vrhu tega se na novo uvaja davek na sol, ki bo znašal okrog 100 milijonov.

Posebna zasilna uredba, ki jo bo predsednik republike podpisal še ta teden, bo ukinila prepoved Hitlerjevih napadalnih organizacij in prepoved nošnje uniform, tako da bodo Hitlerjeve vojaške organizacije v celoti zopet obnovljene. Le formalno bodo postavljene pod nadzorstvo notranjega ministra, kar pa na stvari ničesar ne izpremeni in prepušča Hitlerju popolno svobodo.

Največjo pozornost je vzbudil odlok notranjega ministra, da morajo biti vladi na razpolago vse radio-oddajne postaje v Nemčiji. Vlada bo dnevno od 18.30 do 19.30 oddajala svoja poročila ter dajala pojasnila o svojih ukrepih, delu in namenih. Pozneje nameravajo ta odlok razširiti v toliko, da bi se tudi gotovim vladi naklonjenim političnim strankam dala pravica brezplačne uporabe vseh radio-postaj.

V finančnih krogih se zatrjuje, da bo v najkrajšem času odstavljen sedanji predsednik državne banke dr. Luther ter na njegovo mesto zopet imenovan bivši predsednik tega zavoda dr. Schacht, eden največjih pobornikov ustavitve reparacijskih plačil in zastopnik ideje maščevanja nad Francijo.

Hitler zahteva uničenje demokratičnih skupin

Berlin, 14. junija AA. Nacionalnosocialistični listi so začeli očitati Papenovi vladi, da je prepopustljiva nasproti opoziciji. Von Papen mora biti trd, piše Goebbels v »Angriffu«, in ostro opozarja kancelarja, naj nastopi proti demokratskim, socijalističnim in komunističnim listom. Svarimo vlado, piše Goebbels v drugem članku, ki ostro napada politiko centruma, zlasti bavarske katoliške stranke, o katerih trdi, da so nekateri njeni govorniki obtoženi veleizdaje, separatizma in inflacijske politike. Vsi nacionalnosocialistični listi pozivajo vlado, naj zavzame stališče, ki se ji zdi umestno, ne da bi se brigala za vlade posameznih nemških dežel.

Tri leta zapora zaradi razžaljenja Hitlerja

Pariz, 14. junija AA. Iz Berlina poročajo, da se je včeraj končala razprava proti nemškemu pisatelju Wernerju Abelu, ki ga je Hitler tožil zaradi razžaljenja in klevete. Sodišče je obtoženca obsodilo na zapor 3 let zaradi klevete.

Novi državni proračun

Berlin, 14. junija. AA. Včeraj je državni svet na željo vlade pričel proučevati novi državni proračun. Na podlagi te razprave bo vlada nato uveljavila proračun z dekretom. Nemški proračun bo uravnovešen pri enakih dohodkih in izdatkih v višini 8 milijard in 200 milijonov (106 milijard dinarjev). Napram lanskoletnemu (1931) bo nižji za 1 milijardo 200 milijonov.

EVROPA ZBRANA V ŽENEVI

Prispeli so že vsi vodilni državniki — Velesile so se baje že sporazumele glede sklepov razorožitvene in reparacijske konference

Ženeva, 14. junija p. V teku včerajšnjega in današnjega dne so se zopet zbrali v Ženevi vodilni evropski politiki. Zaradi tega pričakujejo, da bo razorožitvena konferenca v prihodnjih dneh oživela. Včeraj popoldne je prispel v Ženevo italijanski zunanji minister Grandi, snoči pa sta prišla Herriot in Macdonald. Grandi je imel v teku včerajšnjega dne sestanke s člani finančnega odbora Društva narodov in je razpravljal z njimi o finančni podpori Avstriji. Grandi je pri tej priliki izjavil, da je tudi Italija pripravljena sodelovati pri večjem posojilu, ki je potrebno za sanacijo avstrijskih financ. Danes je imel Grandi sestanek s Herriotom in Macdonaldom.

Predsednik razorožitvene konference Henderson je sprejel v teku današnjega dne skupno deputacijo raznih mednarodnih organizacij, ki se zavzemajo za razorožitev. Pri tej priliki je imel daljši govor, v katerem je apeliral na vse državnike, naj ne omahujejo več, ker je razorožitvena konferenca prispela že do one točke, ko je potrebno, da se store odločilni koraki. S samo omejitvijo oboroževanja v sedanjih prilikah ne bi bila dosežena rešitev, ki bi mogla zadovoljiti svet. V angleških diplomatskih krogih so veliki optimisti in računajo, da bo dosegla razorožitvena konferenca večji uspeh, kakor se splošno pričakuje. Iz angleških krogov celo zatrjujejo, da je bil med zastopniki velesil že dosežen sporazum o razorožitveni konferenci. Zastopniki velesil so se baje izrazili pripravljene, da se za dobo več let ukine vsako oboroževanje in da se zniža sedanje stanje oboroženih sil. Francija je v skladu s Herriotovim načrtom pripravljena na znižanje za 19 odstotkov, Anglija za 16 odstotkov.

Tudi priprave za lozansko konferenco so stopile v odločilni stadij. Gotovo je, da bo na konferenci za enkrat podaljšan Hoovrov moratorij do konca tega leta. V takem smislu je bil sklenjen preventiven sporazum; vsi zastopniki velesil so s Herriotom vred priznali, da je neobhodno potrebno, da se podaljša Hoovrov moratorij še pred 6. julijem, ko poteče sedanji rok. Po rešitvi tega vprašanja bo reparacijska konferenca odgodena. Posloval bo pa poseben odbor, ki bo moral proučiti vse svetovne gospodarske probleme in še posebej položaj podunavskih držav. Ta odbor bo na prihodnji reparacijski konferenci podal svoje poročilo.

Herriot in Macdonald na delu

Ženeva, 14. junija. g. Splošna pozornost v Ženevi je danes osredotočena na delovanje Herriota in Macdonalda. Oba državnika sta se posvetovala s člani svojih delegacij in z nekaterimi političnimi osebnostmi ter sta se nato sestala danes ob 11. dopoldne, da ponovno proučita položaj na podlagi novih informacij. Tudi vodja ameriške delegacije Gibson se je kasneje udeležil tega razgovora, ki je s tem dobil značaj angleško-francosko-ameriške konference. Herriot in Macdonald pa še nista stopila v direktno zvezo z nemško in italijansko delegacijo, ki sta med seboj v zelo tesnih stikih. Danes popoldne sta imela Herriot in tudi Macdonad ločene razgovore s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, ki je določen za glavnega poročevalca v plenumu razorožitvene konference.

Razorožitvena konferenca

London, 14. junija AA. Prvotno je bilo določeno, da se razorožitvena konferenca sestane že danes popoldne. Prisotnost načelnikov delegacij v Ženevi podeljuje diskusijam velik pomen; vodilni državniki imajo več možnosti, da ugotove splošne linije, po katerih naj bi se razpravljalo na razorožitveni konferenci. Toda davi so prišla iz Ženeve poročila, da bo današnji dan posvečen še privatnim razgovorom.

Ženeva, 14. junija s. Zrakoplovni odsek razorožitvene konference je danes na javni seji pričel s tehnično proučitvijo vprašanja internacionalizacije zrakoplovstva, ki igra v francoskem programu za konferenco veliko važnost. Nemška delegacija je že pred nekaj časa stavila odseku precizne predloge, po katerih bi se preprečila zloraba prometnega zrakoplovstva za vojaške svrhe, ne da bi se otežkočil razvoj prometnega zrakoplovstva z internacionalizacijo.

Angleški optimizem

London, 14. junija č. V tukajšnjih političnih krogih prevladujejo nade, da bo lausanska konferenca rodila pozitivne rezultate. V Parizu je Macdonaldu in Herriotu uspelo premostiti vse težave, pred vsem pa sta dosegla sporazum o podaljšanju Hoovrovega moratorija. Kakor domnevajo angleški krogi, sta se sporazumela načelno celo v tem, da je treba črtati vse reparacije in vojne dolgove. Za končno ureditev teh vprašanj pa bo treba počakati, da se s predsedniškimi volitvami razčisti položaj v Zedinjenih državah.

London, 14. junija AA. Tukajšnji listi izražajo zadoščenje nad napredkom, ki se je dosegel pri pariških razgovorih, in naglašajo, da se ti razgovori nadaljujejo v Ženevi v silno prisrčnem duhu. »Daily Telegraph« pravi, da danes ni več nejasnosti glede končnega izida ureditve dveh glavnih vprašanj, reparacij in vojnih dolgov. Anglija in Francija sta se sporazumeli, da je treba stremeti po anuliranju obeh skupin političnih dolgov. Diference, ki so še ostale, se nanašajo le na to, katere metode je treba izbrati, da se ta naloga na najboljši in najkrajši način reši.

Čilska vlada proglaša komunizem

Nov prevrat v Chilu — Odstavljen predsednik — Zaplemba inozemskega premoženja

Santiago de Chile, 14. junija. g. *Nova čilska vlada je proglasila komunizem za načelo državne ustave. Prvi predsednik revolucionarne vlade Davilla, ki se je protivil komunizmu, je bil odstavljen in bo izgnan iz države.*

New York, 14. junija, d. Položaj v republiki Chile se je znova zelo poostril. Glavni inicijator zadnjega revolucionarnega pokreta, ki je dovedel do ustoličenja socialističnega režima, bivši čilski poslanik v Washingtonu, je moral podati ostavko. Vlada ni bila zadovoljna z njegovim predsedovanjem in mu je zlasti zamerila, da ni dovolj odločno nastopil proti inozemskim podjetnikom v Chilu. Predvsem mu predbacivajo, da je nastopil premalo ostro proti ameriško-angleškemu konzorciju za soliter ter da je bil preveč popustljiv napram inozemskim kapitalistom. Predsedstvo vlade je prevzel polkovnik Grove, bivši vodja letalske šole. Vedno bolj se kaže, da dobivajo v vladi premoč komunisti. To se vidi zlasti po najnovejši objavi vlade, da je komunizem glavno načelo nove vladavine. Zadnji odloki vlade tudi dokazujejo, da namerava z radikalnimi ukrepi izvesti socializacijo celokupnega gospodarstva. V svojem govoru po radiu je novi predsednik vlade svaril desničarske stranke, naj nikar ne poskušajo ovirati izvedbe socialističnega programa vlade. Finančni minister Larique je izdal objavo, da ostanejo kljub vsem protestom inozemskih vlad vsi ukrepi glede zaplembe tujih valut in izplačila odškodnine v čilski valuti še nadalje v veljavi. Pri vseh bankah in draguljarjih so bile izvršene hišne preiskave ter so organi vlade zaplenili velike množine zlata in tujih valut.

Washington, 14. junija. g. V tukajšnjih uradnih krogih je novi državni udar v Chilu povzročil veliko vznemirjenje in to tembolj, ker je čilska vlada gladko odklonila energične demarše Zedinjenih držav in Anglije.

Po poslednjih vesteh iz Santiaga de Chile so nastali v glavnem mestu resni nemiri. Demonstrantje so opustošili vseučilišče. Policijski oddelki so z velikim naporom obranili finančne zavode pred demonstranti.

London, 14. junija. AA. Ukrepi nove čilske vlade, ki je zaplenila kapitale inozemcev, so bili v angleški javnosti in v angleški vladi sprejeti z velikim nezadovoljstvom. V spodnji zbornici je državni tajnik v zunanjem ministrstvu Eden izjavil, da so angleški vladi ti čilski ukrepi dobro znani. Angleška vlada še ni priznala nove čilske vlade, navzlic temu pa je pooblastila svoje tamošnje zastopnike, naj predočijo novi čilski vladi, da bo odgovorna za vsako škodo, ki bi iz teh ukrepov nastala angleškim državljanom.

Elektrifikacija italijanskih železnic

Rim, 14. junija AA. Davi se je sestal ministrski svet v Kvirinalu. Med drugim je sklenil, da se izvede elektrifikacija glavnih železniških prog v Italiji. Načrt predvideva elektrifikacijo okoli 5000 km železnic. Gradbena dela bodo razdeljena v tri skupine. Prva elektrifikacijska dela bodo pričeli že v jeseni z elektrifikacijo pijemontskih prog, proge iz Firence v Rim in iz Rima v Napulj do Salerma ter nekaterih prog v Julijski Benečiji. Dela bodo končana v štirih letih.

Turška triletka

Ankara, 14. junija. s. Listi obširno komentirajo potovanje ministrskega predsednika Izmet paše v Rim in v Moskvo ter poročajo, da izdeluje turška vlada triletni gospodarski in kulturni načrt. Osem milijonov dolarjev, ki jih je dala na razpolago Sovjetska Rusija, se bo porabilo za ustvaritev domače tekstilne industrije ter za industrijalizacijo raznih panog poljedelstva.

Čisti računi med Francijo in Ameriko

New York, 14. junija s. Francoska Narodna banka je umaknila iz Amerike svojo zadnjo zalogo zlata v višini 150 milijonov dolarjev.

Mussolinijev dar Madžarom

Rim, 14. junija. s. Davi je novo letalo »Pravica za Madžarsko«, ki ga je Mussolini daroval madžarskemu zrakoplovstvu, startalo na letališču Cento Celle za Madžarsko. V svojem govoru je madžarski zastopnik izrazil hvaležnost in veselje Madžarske zaradi plemenite geste italijanske vlade.

Prvi predsednik nove sirske republike

Damas, 14. junija. AA. Volitve predsednika sirske republike so potekle v miru in redu. Soubi bej Maraket, vodja liberalne stranke je imel 32 glasov, Mohamed Ali bej, kandidat koncentracije in bivši učenec pariškega liceja, znan tudi kot odločen pristaš Francije, je dobil 36 glasov. Po proglasitvi izida je poslanec iz Alepa Čeker bej imel govor o lojalnem sodelovanju med Sirijo in Francijo.

Tragična nesreča londonskega učenjaka

London, 14. junija č. Znameniti profesor londonskega vseučilišča Gregory, ki je meseca januarja odpotoval na čelu posebne ekspedicije v neznane vulkanske kraje v Andih v Južni Ameriki, je postal žrtev nesreče. Z ladje, s katero so se vozili po rebi Uribambi, je padel v vodo in utonil. Njegovo truplo bodo prepeljali v Anglijo.

Zakon o pobijanju brezvestne spekulacije

Senatni odbor je prvotni osnutek zakona o pobijanju draginje bistveno spremenil

Beograd, 14. junija. r. Kakor znano, je minister socialne politike svoječasno predložil Narodnemu predstavništvu načrt novega zakona o pobijanju draginje. Intencija zakonskega načrta je bila doseči pravilno nivelacijo cen življenjskih potrebščin in onemogočiti nedopustno spekulacijo. Narodna skupščina je zakonski načrt z nekaterimi nebistvenimi spremembami sprejela in ga nato izročila senatu v nadaljnje zakonodajno obravnavanje. Med tem pa so se iz gospodarskih krogov pojavili proti temu zakonskemu načrtu tehtni pomisleki, pa tudi dokaj ostri protesti, tako da je smatral senat, odnosno senatni odbor, ki mu je bila poverjena naloga, da zakonski načrt prouči, za potrebno najprej še podrobno proučiti razmere. Zato se je sprejem tega zakonskega načrta, ki je bil vložen že meseca aprila dokaj zavlekel. Danes pa je senatni odbor končal svoje delo in predložil plenumu senata svoje poročilo, v katerem pravi med drugim:

Odbor smatra, da je vprašanje urejevanja cen stvar ponudbe in zahteve, torej vprašanje naravnega formiranja cen na trgu. Vsako vmešavanje s pomočjo zakona v določevanje cen na trgu je v nasprotju z osnovnimi gospodarskimi načeli. Kot dokaz, da je vsak tak korak že sam po sebi iluzoren, služijo mnogi drugi zakoni pri nas in drugod. Zaradi tega predlaga odbor, naj bi se naslov zakona spremenil v skladu z bistvenim namenom zakona samega tako, da bi se imenoval **»zakon o pobijanju brezvestne spekulacije z življenjskimi potrebščinami«.** Brezvestnost v trgovini mora preprečevati država, ki je za to brez dvoma upravičena, zlasti v sedanjih časih, ko je morala na vsej črta padla. Toda določevanje tržnih cen je bilo opravičeno in na mestu pač v času, ko je vladalo pomanjkanje blaga, dočim **bi moglo biti dandanes, ko je vsega blaga v izobilju, škodljivo za našo še itak ne dovolj razvito notranjo trgovino.** Res pa je, da so pri nas cene najvažnejših življenjskih potrebščin še dandanes neizenačene. Tako n. pr. stane pšenica v Novem Sadu 120, v Negotinu 160, a v Bitolju 240 Din. Še večja razlika v cenah je pri zelenjavi in drugih sličnih življenjskih potrebščinah. Toda ta razlika je v prvi vrsti posledica še ne dovolj razvite notranje trgovine in prometa, kakor tudi neracionalne železniške tarifne politike.

V naši državi smo že imeli zakon o pobijanju draginje, ki je še v veljavi. Toda tudi ta zakon ni mogel vplivati v večji meri na znižanje cen in odbor tudi ne vidi, da bi se to doseglo s predloženim zakonskim osnutkom.

Iz vseh teh razlogov je odbor izvršil v načrtu zakona bistvene spremembe, upoštevajoč pri tem zlasti dejstvo, da se pri prvotni sestavi zakonskega načrta niso dovolj upoštevali strokovni nasveti gospodarskih organizacij. Odbor predlaga plenumu senata v sprejem **predelani načrt zakona, ki ima v prvi vrsti namen pobijati spekulacijo z življenjskimi potrebščinami in ki nalaga to dolžnost pred vsem občinam.** Odbor je smatral te spremembe za potrebne, ker je bil mnenja, da bi zakon o pobijanju draginje v svoji prvotni sestavi ustvaril neznosen položaj na naših tržiščih in bi tako postal ovira za svoboden razvoj trgovine in ubijal še ono malo inicijative, kolikor jo še kaže naša trgovina v sedanjih težkih prilikah. To dejstvo bi bilo nedogledno škodljivega vpliva zlasti na izmenjavo dobrin v državi sami, kar bi obenem škodovalo tudi poljedelcu in konzumentu. Odbor pa si je tudi prizadeval, da gotove določbe zakona formulira točneje in jasneje.

Poleg tega poročila večine je bilo plenumu senata predloženo še manjšinsko poročilo, ki zahteva, da se v ta zakon sprejmejo tudi določbe, po katerih bi se zakon nanašal tudi na brezvestno spekulacijo s stanovanji v cilju, da se sedanje visoke najemnine znižajo.

Plenum senata bo jutri začel razpravo o tem poročilu. Če bo senat odobril predlagane izpremembe, bo zakonski predlog ponovno vrnjen Narodni skupščini, da o njem še enkrat razpravlja. Če bi Narodna skupščina od senata odobrenih izprememb ne sprejela, potem je ta zakonski načrt za enkrat propadel in se v tem zasedanju Narodnega predstavništva ne more več o njem razpravljati.

Stanovanjsko vprašanje pred senatom

Manjšinsko poročilo senatnega odbora za proučevanje zakona o pobijanju draginje

Beograd, 14. junija, p. V odboru senata, ki je proučeval zakon o pobijanju draginje, se je načelo tudi vprašanje ureditve najemnin za stanovanja in lokale. Poročilu odbora o zakonu za pobijanje draginje je priključeno tudi manjšinsko poročilo v zadevi stanovanjskega problema. Poročilo pravi med drugim:

Manjšina senatnega odbora za proučevanje zakonskega predloga o pobijanju draginje življenjskih potrebščin se popolnoma strinja s poročilom večine, smatra pa za svojo dolžnost naglasiti, da je nujno potrebno sprejeti v ta zakonski predlog tudi odredbo o ureditvi visokih cen za lokale in stanovanja in predlaga zaradi tega senatu v dopolnilo poročila večine še svoje manjšinsko mnenje o tem vprašanju:

Izraz »življenjske potrebščine« ne obsega vseh človeku za življenje nujno potrebnih potrebščin. Človek ne more živeti brez hrane, prav tako pa tudi ne more živeti brez strehe nad glavo. Že narodna filozofija pravi: Daj mi streho, za hrano bom skrbel sam! V zakonskem predlogu o pobijanju brezvestne spekulacije niso predvidene nobene odredbe, s katerimi bi se regulirala tudi višina najemnin za lokale in stanovanja. Zakon stremi samo za pobijanje draginje življenjskih potrebščin, potrebnih za prehrano, ne da bi pri tem upošteval dejstvo, da je za pravilno ureditev cen življenjskih potrebščin nujno potrebno, da se spravijo tudi cene lokalov in stanovanj v sklad s sedanjimi gospodarskimi prilikami. Vsak ročni in umski delavec mora danes dati često nad polovico svojih dohodkov za najemnino, a manjši trgovci in obrtniki plačujejo mnogokrat prav tako nad polovico svojega zaslužka za lokale, četudi po gospodarski znanosti ta izdatek ne bi smel presegati 20 odst. celokupnih režij. Baš sedanje visoke najemnine za lokale in delavnice vplivajo občutno na draginjo življenjskih potrebščin. Danes so stanovanjske prilike pri nas nevzdržne, če se upoštevajo cene ter higijenska stran stanovanj in lokalov. Zaradi tega predlagamo, da se poročilu večine doda še naslednje:

»Prav tako smatramo za posebno dolžnost predlagati, da je neobhodno potrebno zakonskim potom regulirati sedanje visoke najemnine za stanovanja in lokale. Brez rešitve tega vprašanja zakon o pobijanju brezvestne spekulacije z življenjskimi potrebščinami ne bi imel uspeha. Odbor predlaga zaradi tega senatu, da se po čl. 26. zakonskega načrta doda še nov člen, ki naj se glasi: **Minister socialne politike in narodnega zdravja se pooblašča, da v roku dveh mesecev izda uredbo z zakonsko močjo, s katero se bo reguliralo vprašanje visokih najemnin za lokale in stanovanja.«**

Smatramo, da je neobhodno potrebno, da se baš v tem zakonu da pooblastilo ministru socialne politike, da regulira stanovanjske odnošaje. Ako bi stanovanjsko vprašanje ostalo v tem zakonu nerešeno, temveč bi se reševalo šele s posebnim zakonom, potem bi bil ves ta zakon iluzoren in brez ugodnih posledic za omiljenje položaja širokih slojev prebivalstva.

Za poročevalca manjšine je določen senator Svetozar Tomić. Manjšinsko poročilo je podpisalo šest senatorjev.

Sprejem v učiteljsko službo

Beograd, 14. junija. p. Z odlokom ministrstva prosvete so sprejeti v stalno državno službo naslednji kontraktualni učitelji, odnosno učiteljice: Albert Širok pri prosvetnem oddelku banske uprave v Ljubljani, Eleonora Kerkoč na Vrhniki, Stanka Virant v Kobilju, Franc Cibic pri Devici Mariji v Polju, Edvard Sosič v Selcah, Rihard Gorjup pri Sv. Joštu na Kozjaku, Albert Poljšak v Libergi, Maksimilijana Gros v Koprivnici, Dušana Bertok v Gornjih Pirničah, Zinka Zorzut v Strukovcih, Ciril Drekonja v Turnišču, Alma Hrast v Cerkljah ob Krki, Leopold Podebnik v Murski Soboti, Ana Švagelj v Litiji, Ivana Škodlar-Volarič v Dobrepolju, Ana Ivančič pri Sv. Urbanu pri Ptuju, Otmar Novak v Št. Vidu, Katarina Boštjančič v Kostanjevici, Peter Nemec v Ščavnici, Ana Furlan-Črnagoj v Sostrem, Justina Malič v Bogojini, Leopoldina Kogej v Tomišlju, Marija Jazbec pri Sv. Juriju v Prekmurju, Bogumila Sabadin v Križevcih, Franc Križman na Stari cesti pri Ljutomeru, Karol Sancin v Brežicah, Albina Lah v Senčurju **in Eliza Žgur v Toplicah pri Zagorju.**

Pred lozansko konferenco

Dasi še niso točno dogovorjene vse formalnosti konference v Lozani, vendar se že sedaj pojavljata pesimizem in skepsa, ki napovedujeta neuspeh tega mednarodnega sestanka. Malo je vzrok dejstvo, da mednarodna pogajanja zadnjih let sploh niso dala nikakšnih vidnih sadov, marveč so navadno vselej še poglobila razdor med evropskimi državami. Še bolj pa izvira nezaupanje do Lozane iz čudnega stališča Zedinjenih držav napram reparacijskemu vprašanju. Hoovrov moratorij, ki ga je Amerika čisto enostransko vsilila evropskim državam, je bil močen napad na pravice držav, upnic nemških plačil. Dovolj znano je, da Hoover ni imel nikakega namena, olajšati Nemčiji njeno težko finančno stanje, marveč je njegova gesta le omogočila vračanje ameriških zasebnih naložb, ki so jih denarni mogotci Wallstreeta tako lahkomiselno dovolili nemškim podjetjem. Hoover se je zavzel samo za privatni kapitalizem obenem pa je močno omajal meddržavne terjatve v Evropi. Velikodušja je bilo v njegovi gesti tako malo, da ni niti ukinil obrestovanja za leto moratorija in obresti za to leto tako Nemcem, kakor ameriškim dolžnikom.

Lozanska reparacijska konferenca Ameriki ni po srcu, češ da se terjatve in obveznosti med evropskimi državami sploh ne tičejo Amerike. V čudnem nasprotju s to tezo stoji ravno omenjeni Hoovrov moratorij, s katerim so se Zedinjene države vmešale v reparacijsko vprašanje zelo energično in popolnoma nedvoumno: Priznale so organsko zvezo in notranjo odvisnost nemških reparacijskih plačil in anuitet, ki jih nemške upnice s svoje strani dolgujejo Ameriki.

Brez Amerike, ki je tako usodno posegla v reparacijski problem in dala Nemčiji vso podlago za odpoved reparacij, bi bila lozanska konferenca obsojena na popoln neuspeh. Zato je iz Londona prišla pobuda za novo gospodarsko konferenco, ki bi se je lahko udeležila tudi Amerika. Anglija je s tem hotela odkloniti stališče Washingtona do reparacijske konference. Američani nočejo imeti z Lozano nikakega posla, zato bi se posvetovanja o zadnjem delu lozanskega programa prenesla v London, da bi tako ne imela niti videza kake zveze z reparacijskim problemom.

Proti zamisli vseobče svetovne gospodarske konference pa se je dvignila nejevolja angleške javnosti in sami angleški poslanci — mlajše krilo vladne večine — so obsodili predlog, ki zanaša samo zmedo. Baldwin je očitali tem nezadovoljnežem politično histerijo, ni pa mogel preko ugotovitev, da so vse mednarodne konference zadnjih let pokazale samo razdor, kakršnega politična zgodovina Evrope še ne pomni. Tudi v Franciji se čujejo glasovi, da je svetovna gospodarska konferenca popolnoma odveč, dokler se ne reši pereče vprašanje reparacij.

K temu prihaja še okoliščina, da bo delo lozanske konference organizirano na način razorožitvene konference, ki se ne more pohvaliti z bogve kakšnimi uspehi. Po splošni razpravi se bodo namreč odgodila pogajanja in vse delo se odkaže odborom in pododborom. Da je tak način poslovanja enak pogrebu cele zadeve, je precej jasno. Že Brüningov padec je prizadejal problemu nove težkoče, ker bo preteklo dovolj časa, da novi zastopniki Nemčije najdejo potrebno kontiuniteto z dosedanjim razvojem stvari. Angleži odlašajo vse na dobo po ottawski imperijski konferenci, tako da se bo zadeva, ki kriči po nujni rešitvi, zavlekla do jeseni, ko se bo Hoover boril za predsedstvo Zedinjenih držav in Amerika sploh ne bo dostopna za kakršnokoli izvenameriško zadevo. Javnost je že uvidela, da so drage mednarodne konference samo dokaz, kako silovito je propadlo državništvo v Evropi in da svet brez vodstva drvi v neznano negotovost.

Brüning je nedolgo pred svojim padcem pretil državam - upnicam, da jih bo Nemčija okužila s svojo boleznijo, ako ji ne odpišejo obveznosti in bremen. Zmešnjava v mednarodnem trgovskem prometu je vsak dan večja, ker vsaka odredba samozaščite, ki jo podvzame katerakoli država, samo škoduje sosedu, ki skuša uiti škodi zopet isti način. Nemci kriče po zrušenju reparacijskih dajatev, češ da se edino s tem lahko rešijo pogina, s strani upnic pa se naglaša umesten pomislek, odkod naj se upnice nadejajo pomoči,, ako odstopijo od svojih mednarodnopravno nespornih zahtev. Ta magični krog je tembolj brez vsakega izhoda, ker z one strani Atlantika generalni upnik noče nič slišati o kakem brisanju terjatev, ki jih ima on do evropskih držav, dasi na drugi strani odgovorni in neodgovorni činitelji neprestano poudarjajo, da Evropa lahko ozdravi samo tako, ako se vse nemške obveznosti spravijo s sveta, Ameriki pa da se da pomagati samo na ta način, da njeni dolžniki poplačajo svoje dolgove do zadnje pare.

Pariški sestanek Herriota in Macdonalda v stvar ni prinesel dosti jasnosti. Politične težkoče v Nemčiji in bližnja volilna kampanja v Ameriki nujno zahtevajo odgoditev važnih reparacijskih odločb. Anglija in Francija sta zato morali poseči po Hoovrovem sredstvu in bosta predlagali podaljšanje moratorija za šest mesecev. Ta izhod iz zagate je zelo enostaven prijem, ki priča, da v sedanjem položaju ni mogoče storiti drugega nego krpati na obstoječem statusu quo. Je pa obenem dokaz, da je moratorij, ki ga je Amerika naložila Evropi, zelo dvorezno orožje, ker je vrlo uporabljiv proti Zedinjenim državam zlasti za one nemške upnice, ki, kakor n. pr. Anglija, dolgujejo Ameriki daleko več nego znašajo nemška reparacijska plačila. Ta okoliščina bi znala Ameriko pripraviti do tega, da se začne tudi ona zanimati za lozansko konferenco.

Eno leto odloga se v nemškem gospodarstvu skoroda ne pozna. Naslednjega pol leta moratorija bo samo še bolj ovrglo geslo nemške notranje politike, da so vseh težav krivi le »tributi«, izvirajoči iz versailleske pogodbe. Kljub enoletnemu odlogu reparacijskih plačil se finančno stanje Nemčije ni izboljšalo, s čimer je podan dokaz, da niso »politični dolgovi« vzrok nje gospodarskih neprilik.

Herriot in Macdonald pa sta pri svojem pomenku tudi določila, da se jeseni vrši drugi del konference, ki bo pa imel značaj občih gospodarskih pogajanj. Na to prireditev bo najbrž tudi Amerika poslala svoje zastopnike, da ne bodo dolžniki odločali brez generalnega upnika.

Spremembe v diplomatski službi

Poslanik dr. Švegel stavljen na razpoloženje — Novi sprejemi v konzularno službo — Premestitve in avanzmani

Beograd, 14. junija AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so povišani za eno skupino, odnosno stopnjo gg.: Pavle Karović, načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva; Jovan Mihajlović, načelnik odseka računovodstva in ekonomata zunanjega ministrstva; dr. Vojislav Jovanović, svetnik kr. poslaništva v Bernu; dr. Velizar Ninčić, svetnik odpravništva poslov v Rigi; Ilija Novaković, tajnik zunanjega ministrstva; Vladimir Milanović, svetnik kr. poslaništva v Bukarešti.

Beograd, 14. junija AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen na razpoloženje dr. Ivan Shvegel, izredni poslanik in pooblaščeni minister kr. poslaništva v Buenos Airesu.

Upokojen je Nastas Ilić, generalni konzul v 4. skupini.

Za uradniške konzularne pripravnike zunanjega ministrstva so postavljeni diplomirani pravniki: dr. Feodor Korenić, Radivoje Nikola Jević, Vojislav Vučković, Maks Mijušković in Jože Logar.

Premeščeni so: pisar Aleksander Zvekić od zunanjega ministrstva na kr. poslaništvo v Bruslju; pisar dr. Dragutin Nikolić od zunanjega ministrstva h kr. generalnemu konzulatu v Skadru, in pisar Vojislav Marković od konzulata v Marseilleu h kr. poslaništvu v Kairu.

Postavljena sta za pisarja v 8. skupini zunanjega ministrstva Spasoje Jefremović in Mihajlo Babanović, diplomatsko-konzularna uradniška pripravnika istega ministrstva.

Vprašanje šmarnice

Banska uprava razglaša:

Ministrstvo za kmetijstvo je izvedelo, da se med ljudstvom širijo lažne vesti, da so državne oblasti odredile, da se morajo v najkrajšem roku izkrčiti vsi vinogradi samorodnic (neposredno rednih hibrid). To daje povoda sumnji, da se širjenje takih lažnih vesti vrši z namenom izzvati med ljudstvom nezadovoljnost proti državnim oblastem. Ministrstvo kmetijstva je zaradi tega odredilo, da se proti razširjevalcem takih vesti postopa najstrožje po zakonu.

Nadalje izdaja kmetijsko ministrstvo sledeča pojasnila:

1. Po čl. 23. zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva je prepovedano razmnoževati in saditi samorodnice (neposredno rodne hibride kakor šmarnica, izabela, klinton, jork madejra in dr.), in to iz razloga, da bi se vzdržala kvaliteta naših vin na dostojni višini in bi se jim ohranil dober glas.

2. Po § 12. zakona o vinu je prepovedano spravljati v promet in prodajati vina od samorodnic.

3. Potemtakem krčenje že obstoječih vinogradov samorodnic ni obvezno in vsakdo, ki jih že ima, lahko take vinograde še nadalje ohrani, toda ne sme vina iz teh vinogradov spravljati v promet in prodajo, nego mora to vino zadržati doma za lastno potrebo in mora plačati za vsaki trs samorodnic banovinsko takso v predpisanem iznosu; za dravsko banovino torej za sedaj 0.15 Din letno od trsa.

4. V interesu zdravja samih lastnikov takih vinogradov s samorodnicami in članov njihovih družin, kakor tudi v interesu ohranitve dobrega glasu naših vin ter živahnejše kupčije z našim vinom doma in v inozemstvu je, da svoje vinograde samorodnic preceplijo ali izkrčijo in na njihovo mesto zasadijo izbrane domače vinske in namizne sorte vinske trte; če pa zemljišče ni primerno za vinograd, naj ga zasadijo s sadnim drevjem ali ga uporabijo za druge kulture; to tem prej, ker za domačo potrebo neporabljenega vina od samorodnic ne morejo in ne smejo nikomur prodati, ker je to kaznivo po vinskem zakonu z zaporom 7—30 dni in z denarno globo 100 do 10.000 dinarjev ali z eno od teh kazni; ako bi se tako vino našlo v prometu, se zapleni in uniči ali denaturira in proda v korist državnega kmetijskega sklada.

Kraljevska banska uprava je v okrilju proračunske možnosti doslej dajala nagrade za preceplianje šmarnice ter dodeljevala brezplačno trsje za izkrčeno šmarnico, oziroma dajala denarne prispevke za nabavo trsja za izkrčeno šmarnico; v manj ugodnih legah je dajala prispevke za nabavo semena za druge kmetijske kulture. Dalje je po vseh vinogradnih srezih kakor tudi na banovinskih kmetijskih zavodih prirejala tečaje za preceplianje šmarnice in razdeljevala brezplačno gumijeve trake za preceplianje.

V kolikor bodo denarna sredstva na razpolago, se bodo v bodoče te akcije nadaljevale, o čemur bodo občinski uradi obveščeni s posebnim razglasom. — Za bana, pomočnik: dr. Pirkmajer s. r.

Napredovanja v sodni službi

Beograd, 14 junija p. Z odlokom ministra pravde so napredovali v višjo skupino sodni pisarniški oficijali Drago Brencelj v Metliki, Anton Kramer v Celju, Evgen Modic v Dolnji Lendavi, Konrad Losdorfer v Sevnici, Albin Istinič v Ljubljani, Anton Dolenc v Celju, Josip Geder v Dolnji Lendavi, Rudolf Lah v Murski Soboti, Janko Rogatec v Mariboru, Anton Veber v Celju, Julijana Kršne v Ljubljani, Štefan Fridrih v Murski Soboti, Josip Pogrujc v Mariboru, Fran Istinič v Kranju, Ivan Pupis v Mariboru in Ivan Sakat v Celju.

Kraljica in kraljeviči na Bledu

Bled, 14. junija. M. V soboto je prispela na Bled Nj. Vel. kraljica s prestolonaslednikom Petrom in kraljevičema Tomislavom in Andrejem. Na Bledu ostanejo, kakor vsako leto, preko poletja.

Baron Schwarz umrl

Ljubljana, 14. junija.

V nedeljo je umrl v Gradcu predzadnji kranjski deželni predsednik baron Teodor Schwarz, ki je bil za svoje zasluge v avstrijski upravni službi in to zlasti za one, ki si jih je pridobil v dobi svojega službovanja v Trstu in pozneje v Ljubljani, od cesarja pomaknjen v plemiški stan kot »Freiherr von Karsten«. V Ljubljano je prišel iz Trsta in je tu služboval že v dobi, ko je naš življelj začel trgati tudi gospodarske vezi, v katere ga je oklepal tuji jarem, in so se po mnogih slovenskih krajih vrstili kar spontano manifesti narodne zavednosti in samostojnosti. Ob septembrskih krvavih dogodkih 1908. je že bil deželni prezident. V avstrijskih odločilnih krogih je veljal za izbornega upravnega uradnika in je bil najbrž ta njegov sloves pridobljen na ta način, da je on sam, po svojem značaju miren človek, tu pa tam vsaj na videz zabrisal divjanje raznih podrejenih organov, ki pa so spadali seveda tudi v ustroj dobre upravne službe in je bila potrebna na visokem mestu reprezentativna figura.

Ko je barona Schwarza med vojno zamenjal grof Attems, zadnji avstrijski deželni šef na Kranjskem, je ostal še dalje v Ljubljani, kjer je imel svojo vilo. Po prevratu pa se je preselil v Avstrijo in kasneje prodal tudi svojo vilo, v kateri je danes italijanski generalni konzulat.

Napadalci na dr. Budaka izročeni sodišču

Zagreb, 14. junija. n. Zagrebška policija je zaključila preiskavo glede napada na dr. Budaka. Sodišču je izročila osebe, ki so osumljene, da so izvršile ta napad. Kakor znano, je bil kot prvi aretiran Šaban Šahinović, ki pa je na policiji spočetka oporekal, da bi sodeloval pri tem napadu. Dejal je, da je bežal kakor drugi ljudje, da pa so ga naenkrat po krivem označili kot napadalca. Policija pa je medtem izvedela, da se je Šahinović stalno družil z nekim Katanićem, ki je tudi doma iz Tuzle. Katanić je bil aretiran in je pri zaslišanju zašel v protislovja, tako da se je pojavil močan sum, da je bil tudi on udeležen pri napadu. Kakor poročajo nocojšnji listi, je to končno tudi priznal. Policija je aretirala še tretjega mladeniča po imenu Adema Sejranića, prav tako doma iz Tuzle. Družil se je stalno s Šahinovićem in Katanićem. Tudi on ni mogel dokazati, kje je bil ob času napada na dr. Budaka, zato je policija tudi njega izročila sodišču. Stanje dr. Budaka se trajno boljša.

Hitlerjevske demonstracije na Dunaju

Dunaj, 14. junija. s. Kot protest proti temu, da avstrijski radio ni hotel prenašati govora nemškega narodnega socialista Strasserja na avstrijskih oddajnih postajah, so narodni socialisti danes zvečer na Kärntnerstrasse pri vhodu v Johannesgasse, kjer se nahaja radijski studio, priredili demonstracije, ki so trajale nad eno uro. Večina trgovcev je iz bojazni pred nemiri že pred 18. uro zaprla voje trgovine. Tudi kavarne so spustile roloje. Demonstranti so se zbirali na Kärntnerstrasse ter so venomer klicali: »Brezžična oddaja naj bo svobodna! Živel Hitler! Zbudi se Nemčija! Židje naj poginejo!« Okoli 19. je policija potisnila narodne socialiste proti operi, kjer pa so se demonstranti zopet zbrali ter peli svoje pesmi. Policija je aretirala 30 oseb.

Znižanje uradniških plač v Rumuniji

Bukarešta, 14. junija. g. Kakor javlja »Universul« ni mogla vlada dobiti dovoljnih sredstev za uradniške plače, tako da se ne morejo več kriti iz tekočih dohodkov. Ker tudi izjemno posojilo ne pride v poštev, ni drugega izhoda kakor znatna redukcija plač. Poleg tega bo večje število uradnikov odpuščenih iz državne službe.

Razveljavljen mandat čsl. senatorja

Praga, 14. junija. g. Volilno sodišče je odvzelo nemškemu krščansko-socialnemu senatorju dr. Viljemu Medingerju mandat, ker na dan volitev, to je 29. septembra 1929, še ni bil 10 let češkoslovaški državljan, kakor to predpisuje volilni red za senat.

Mlin žrtev ognja

Gornja Radgona, 14. junija.

V ponedeljek okrog 1. ponoči je na nepojasnjen način nastal požar v Bračičevem mlinu ob Muri. Goreči objekt, enonadstropni, pozidan, v ostalem pa lesen, je predstavljal veliko gorečo baklo, kajti ognjeni jeziki so v vsej naglici zajeli ves mlin.

Požar je opazil prvi graničar, ki je bil v službi na obmejnem železniškem mostu le nekaj korakov stran od gorečega poslopja. Nekdo stražarjev je hitel na dom Franca Bračiča, da ga prebudi in opozori na nesrečo. Hiša in gospodarsko poslopje lastnika mlina se nahaja blizu mlina. Kaj hitro je bilo na nogah tudi ostalo prebivalstvo in vse je hitelo na periferijo trga na kraj nesreče, da pomaga pri reševanju. Prišli so tjakaj tudi gasilci iz avstrijske Radgone in domači gasilci, vendar je bilo reševanje zaman. Kakor navaja ponesrečenec, se je v mlinu nahajalo precej žita in med tem tudi precej od tukajšnjega trgovca Franca Korošca.

Škoda je ogromna in bo morda krita z zavarovalnino. Uvedena je stroga preiskava, da se dožene vzrok nesreče. Mlin je bil postavljen pred kakimi šestimi leti na istem mestu, kjer je takrat istotako ponoči zgorel prejšnji mlin, katerega lastnika sta bila Franc Bračič in Alojzij Hibler. Slednji pa je pozneje prodal svoj del Bračiču, ki si je nato sam postavil enonadstropen mlin, ki je sedaj pogorel do tal.

Velik atentatorski proces v Rimu

Obtoženih je devet oseb zaradi 13 izvršenih in večjega števila nameravanih atentatov

Rim, 14. junija. Pred fašističnim posebnim sodiščem za zaščito države in javne varnosti se je pričel davi proces proti trem skupinam protifašistov, ki so jih obtožili zarote in terorističnega delovanja proti fašizmu. Preiskovalna komisija je dva dni po aretacija poslednjega atentatorja Sbardellotta nenadoma zaključila preiskavo proti omenjenim obtožencem in je združila vse tri skupine v eno samo. Fašistični tisk je ves pretekli teden mnogo pisal o pripravah za današnji proces in je zahteval najhujše kazni.

Obtožnica navaja sicer 24 obtožencev, od katerih pa je bilo nekaj izpuščenih, drugi pa so zbežali v tujino. Zaradi tega je bilo konkretno obtoženih le 9 ljudi, na čelu jim trgovec Dominik Bovone. Obtoženi so, da so v Bologni, Turinu Genovi, Domodossoli in Oneglji izvršili 13 atentatov ter poskušali izvršiti še več drugih terorističnih dejanj. Atentati so povzročili opustošenje in zahtevali tudi človeške žrtve. Atenatorji so rabili za to razstrelivo, orožje in finančna sredstva, ki jim jih je stavila na razpolago antifašistična koncentracija italijanskih izseljencev v Parizu. S svojim terorističnim delovanjem so povzročili smrt karabinjerskega brigadirja Michela ter telesne poškodbe več drugih oseb, poleg tega pa še veliko materijalno škodo. Obtoženi so nadalje, da so razvijali veliko propagando proti fašizmu, da so snovali zaroto proti državi, da so podpirali politične osumljence ter končno, da so bili v stalnih stikih z antifašisti in framazoni v tujini.

Obtožnica se opira na gradivo in razstrelivo, ki ga je baje našla policija pri obtožencih, na izpoved obtožencev ter nekatera pričevanja policijskih organov.

Proces se je pričel davi ob 9. Po uvodnih formalnostih in prečitanju obtožnice se je pričelo zaslišavanje obtožencev. Večina obtožencev je priznala, da jih je najela antifašistična koncentracija italijanskih izseljencev v Parizu za teroristična dejanja, ki so bila deloma izvršena, deloma pa šele nameravana. Priznali so, da jim je koncentracija dajala finančna sredstva in razstreliva. Bovone pa je, kakor poročajo listi, še izjavil, da je poleg tega deloval tudi iz lastnega nagiba in interesa, ker je hotel zaslužiti denar.

Zaslišavanja so bila danes končana. Vse kaže, da bodo že jutri po govoru državnega tožilca in braniteljev izrekli obsodbo. V četrtek se prične, kakor napovedujejo listi, že proces proti anarhistu Sbardellottu.

Nevzdržne razmere v Bolgariji

Vznemirjenje in ogorčenje prebivalstva zaradi zločinov makedonstvujuščih — Ugrabljenega Kavrakilova še niso našli

Sofija, 14. junija. AA. Včeraj se je po Sofiji razširila vest, da so nasilno odvedenega Simeona Kavrakilova našli obešenega blizu vasi Malinove pri Dupnici in da je na hrbtu imel deščico z napisom: »Tako kaznuje VMRO«. Na kraj je včeraj dopoldne ob 11. odšel z avtomobilom šef kriminalnega oddelka sofijske policije Manolov z glavnim kriminalnim inspektorjem Kolarovim, 7 detektivi in 10 stražniki, v drugem avtomobilu pa se je odpeljalo več članov rodbine Kavrakilova in nekateri njegovi prijatelji. Preiskava je hitro ugotovila, da najdeni obešeni človek ni Simeon Kavrakilov, nego neki kmet, in na njegovem truplu niso dobili nikake deščice; kmet se je sam obesil iz strahu, da ga ne bi prijeli in zaprli zaradi nekega nasilstva.

Danes dopoldne je sofijska policija izdala poročilo, ki pravi, da se je organom kriminalne policije včeraj posrečilo aretirati štiri osebe, ki so preteklo sredo ponoči nasilno odvedle v avtomobilu iz Sofije v Dupnico Simeona Kavrakilova. Aretirance so privedli v Sofijo in policija jih še zaslišuje. Šofer, ki je takisto aretiran, je tudi podal nekatere poizvedbe, ki jih policija noče izdati, prav tako kakor ne imena aretirancev. Policija zasleduje še dve osebi, ki sta bili udeleženi pri ugrabljenju Kavrakilova.

V Sofiji vlada še zmerom veliko razburjenje zaradi ugrabitve Kavrakilova. Pa tudi iz ostale države prihajajo protestne brzojavke na naslov notranjega ministra Girginova. V soboto zvečer so hoteli koristi v gledališču prekiniti predstavo in se obrniti na občinstvo, kjer je bilo tudi več ministrov, z vzklikom: »Vrnite nam druga Kavrakilova!« Le navzočnost kralja in kraljice, ki sta bila isti večer v gledališču, je koriste odvrnila od te demonstracije. Delavska stranka je prevzela nalogo, da organizira v Sofiji in v drugih krajih mitinge in protestne manifestacije zaradi afere Kavrakilova.

O vzrokih ugrabitve krožijo razne verzije. Po eni verziji so Kavrakilova odvedli po nalogu VMRO zaradi njegovega dela proti organizaciji. Po drugi verziji pa je Kavrakilov vedel, kdo je morilec Dimitrija Mihajlova, in so ga zato odvedli, da pojasni ta misterijozni umor. Tretja verzija trdi, da je Kavrakilov kot tajnik »Solunskega bratstva« širil komunistične ideje in je bil v tesnih zvezah s šefom makedonskih federalistov na Dunaju Nelakovim, ter da so ga zato ugrabili in odvedli.

Vztrajno se vzdržuje domneva, da je Kavrakilov živ in da se nahaja v Djumaji. Izpustili ga bodo šele tedaj, ko bo nekatere reči izpovedal.

Dva mlada bančna uradnika pred sodiščem

Ljubljana, 14. junija

Pred malim kazenskim senatom sta stala danes bivša bančna uradnika, 27-letni Franc Gajšek in 31-letni Adolf Vran, ki sta bila uslužbena pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Kranju. Prvi je vršil tam posle knjigovodje in likvidatorja, drugi pa je bil blagajnik. Gajšek je nastopil svojo službo že julija 1923., Vran pa je bil v Kranj od ljubljanske centrale premeščen maja 1924. Oba sta sedaj obtožena velikih poneverb, ki sta jih izvrševala v letih 1924. do 1929. V preiskovalnem zaporu sta že več mesecev.

Predsednik sodnega senata je g. Ivan Kralj, sodnika pa gg. Kobe in Javoršek. Obtožbo zastopa namestnik državnega tožilca g. dr. Fellacher, Gajška zagovarja g. dr. Tominšek, Vrana pa g. dr. Cepuder. Ljubljansko kreditno banko zastopa g. dr. Kobal.

Po opravljenih uvodnih formalnostih je bila prečitana obširna obtožnica, ki obsega 84 s strojem pisanih strani, tako da je čitanje trajalo več ur. Obtožnica podrobno našteva manipulacije, katerih sta obtožena Gajšek in Vran. Vseh primerov je bilo nad 100 z malverzacijami povprečno škodo pa je izračunala obtožnica na preko 1 milijona dinarjev; del škode sta obtoženca povrnila. Gajšek in Vran sta v preiskavi v glavnem priznala očitane jima malverzacije.

Obtoženca sta mirno poslušala čitanje obtožnice. Po kratkem odmoru je bil nato najprej zaslišan Fran Gajšek. Pravi, da so ga premotile velike denarne vsote, ki so šle skozi njegove roke. Življenje ga je mikalo tem bolj, ko je videl, kako velikopotezno ga uživajo drugi, dočim je mogel on s svojo plačo le skromno izhajati. Bil je še zelo mlad in je zato tem lažje podlegel skušnjavi.

Tudi drugi obtoženec Adolf Vran pravi, da ga je premotilo, ker je videl, kako mnogi drugi z lahkoto pridejo do denarja in kako potem razkošno živijo. Izgovarja se, da ga je zapeljal Gajšek, dočim je on sam hotel spekulirati le na način, ki ne bi bil v navzkrižju z zakoni. Gajšek odločno zanika, da bi bila pobuda za malverzacije izšla od njega.

Po opoldanskem odmoru, ki je trajal od pol 13. do pol 16., se je začelo zaslišavanje prič. Prečitano je bilo tudi revizijsko poročila g. Benčine, ki med drugim ugotavlja, da škoda ni tako velika, kakor jo navaja obtožnica, ker sta obtoženca del poneverjenih vsot zopet vrnila. Priče niso izpovedale ničesar novega.

Po govorih državnega tožilca in zagovornikov je bila razprava ob pol 20. uri zaključena Sodba bo razglašena danes ob pol 10. dopoldne.

Smrtna nesreča na zagrebškem kolodvoru

Zagreb, 14. junija n. Danes ob 17. se je na zagrebški železniški postaji ponesrečil 20-letni Ivan Marak iz Karlovca. Hotel je skočiti na vlak, ki je že odhajal, pri tem mu je noga zdrknila s stopnice, tako da je padel pod kolesa, ki so ga vsega razmesarila.

Uboj državnega cestarja pri Konjicah

V nedeljo zvečer okrog 22. se je vračal proti svojemu domu po državni cesti 45-letni državni cestar Mihael Košič v družbi dveh prijateljev. Ko je prišel v bližino državne cestarske hiše v Križevcu pri Stranicah, kjer stanuje, ga je napadlo pet fantov iz Stranic s koli in palicami. Dočim sta oba spremljevalca pobegnila, se je Košič postavil v bran, kar pa ni dosti zaleglo. Napadalci, med katerimi sta se nahajala tudi dva brata Klančnikova iz Stranic pri Konjicah, so ga pobili s koli na tla in je Košič kmalu nato zaradi hudega udarca nad levim ušesom, ki je povzročil močno krvavenje možganov, izdihnil.

Oba Klančnikova sta se sama zglasila pri orožnikih in prijavila žalostni dogodek. Obenem sta zatrdila, da je pokojni Košič njuno družbo izzival, nakar je bil tepen. To da ga je tako razjarilo, da je odhitel domov po nož, in se z njim vrnil na cesto ter napadel družbo. Točen potek dogodka bo ugotovila sodna poiskava.

Košič je bil v izvrševanju svoje službe zelo vesten, kar seveda marsikomu ni bilo všeč. Baje je eden bratov Klančnikov, ko je udaril Košiča po glavi, vzkliknil: »Tu imaš zdaj svoj policijski red!«, iz česar bi se dalo sklepati, da gre za staro maščevanje iz sovraštva. Truplo Košiča je bilo v ponedeljek sodno obducirano. Kake 4 cm nad levim ušesom so bili možgani močno poškodovani, vendar pa je ostala lobanja cela. Košiča, ki je bil pravoslavne vere, bodo pokopali v sredo popoldne na pokopališču v Stranicah.

Ponesrečen romarski vlak

San Sebastiano, 14. junija. AA. Med postajama Marsage in Elgoivar je romarski vlak skočil s tira. Štirje romarji so bili ubiti, 50 je bilo ranjenih, nekateri hudo.

Divjanje pobesnelega bika

Mostar, 14. junija n. Pred občinskim ekonomatom je zdivjal neki bik. Zbežal je na dvorišče občinske garaže, kjer je prevrnil 4 vozove in dvignil z rogovi v zrak 1000 kg težko občinsko brizgalno, končno pa se je zaletel še v močan betonski steber ter ga zrušil. Med ljudmi je nastala panika. Nihče se ni upal nad bika, da bi ga ukrotil. Na pomoč so bili pozvani policijski organi, ki so pobesnelo žival ustrelili.

Izvoz italijanskega vina

Rim, 14. junija AA. Po najnovejših podatkih je Italija izvozila v prvih štirih mesecih 268.000 hl vina v vrednosti 31 milijonov lir. Nad 50 % vina je šlo v Švico, drugo pa v Avstrijo, Francijo, Tripolitanijo in v Brazilijo.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro ali deloma oblačno, stalno, toplo.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Najprej še precej oblačno, lahne padavine niso izključene. Nato kmalu oblačno in toplejše vreme.

Naši kraji in ljudje

Slovo francoskih borcev za naše osvobojenje

Francoski solunski bojevniki pred spomenikom Ilirije

Ljubljana, 14. junija.

Ravno tako kakor sinočnji sprejem, so tudi danes kratke ure, ki so jih preživeli francoski solunski bojevniki med nami, pokazale, da se Ljubljana v polni meri zavaja velike vrednosti prijateljstva francoskega naroda in države, posebej pa še velikih žrtev, ki so jih doprinesli mnogi sinovi francoskega naroda za naše narodno osvobojenje. Dopoldne so si francoski gostje ogledali mesto in so jim dali člani Avtokluba na razpolago v to svrho 11 avtomobilov. Izredno jim je ugajal sokolski Tabor, kjer jih je sprejel odbor Sokola. Ogledali so si tudi grad ter se divili krasnemu razgledu okolice. Posetili so magistrat, škofijski dvorec, podali so se k spomeniku ilirskega pesnika Valentina Vodnika, v zavodu za žensko domačo obrt so se zanimali za naše domače izdelke, ogledali so si z zanimanjem vse ostanke starorimske Emone, znamenitosti muzeja, Narodno galerijo in tivolski park, skozi katerega so se odpeljali k zakuski na Bellevue. Po zakuski so obiskali Trgovsko zbornico, potem pa so se v spremstvu francoskega konzula napotili k spomeniku Ilirije in tam položili venec.

Ob 13. so se zbrali na verandi restavracije »Zvezde« k skupnemu obedu v spremstvu zastopnikov oblasti in raznih organizacij. Odsotnega bana je zastopal banski načelnik g. dr. Leon Stare, mestno občino svetnik g. dr. Šubic, navzoči pa so bili tudi komandant dravske divizije g. general Ilić s polkovnikom g. Novakovičem in drugimi višjimi štabnimi oficirji, francoski konzul g. Neuville, zastopniki organizacije jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev, Jadranske straže s predsednikom g. generalnim tajnikom Pogačnikom, člani Avtokluba, Glasbene Matice, Francoskega instituta, Novinarskega udruženja, raznih ženskih društev itd. Pri banketu, ki ga je uredil g. Krapež po svojem dobrem slovesu, je bila izrečena vrsta napitnic v duhu francosko-jugoslovenske vzajemnosti. Za predsednikom organizacije naših dobrovoljcev g. Lorgerjem so govorili v imenu banske uprave načelnik g. dr. Leon Stare v francoskem in slovenskem jeziku, v imenu mestne občine občinski svetnik g. dr. Šubic in drugi ter se je vsem prav prisrčno zahvalil za gostoljubnost in pozdrave vodja francoske skupine. Navdušenemu razpoloženju simpatičnih gostov je med banketom posebno ustregel znani izborni kvartet Glasbene Matice, ki je s svojim, ob tej priliki še posebno zvočnim in ubranim petjem narodnih pesmi goste naravnost fasciniral. Dame in gospodje so v svoji temperamentni hvaležnosti kar objemali Matične pevce.

Predsednik bivših francoskih bojevnikov s solunske fronte polaga venec ob spomenik

Dragi gostje so bili ob 15. z vojaško godbo spremljani na kolodvor, od koder so se po prijateljskem slovesu z gorenjskim vlakom odpeljali na Bled.

★

Kranj, 14. junija.

Danes ob pol 17. so se z gorenjskim vlakom peljali skozi Kranj na Bled francoski bojevniki. Na kolodvoru jih je pozdravilo številno meščanstvo s sreskim poglavarjem g. Fr. Ogrinom in županom g. Cirilom Pircem na čelu, zastopana so bila pa tudi mnoga društva: Sokoli, gasilci, Kolo jugoslovenskih sester. JČ-liga, Češka Beseda, zastopniki uradov in korporacij. Ob prihodu vlaka so bili francoski gosti deležni prisrčnih ovacij. V imenu mesta jih je pozdravil v slovenskem jeziku župan dr. Pirc, v francoščini pa sreski načelnik g. Ogrin in v imenu Francoskega krožka dr. de Gleria. Po pozdravu so dečki narodne šole zapeli francosko himno, nato pa našo državno himno. Deklice narodne šole so goste obsipale s cvetjem. Ob odhodu vlaka so se ovacije še stopnjevale z vzkliki »Živela Francija in Jugoslavija!«

Danes premiera
čarobne operete sladkega šarma,
zabave in smeha

1,000.000

Ta film, ki je doživel triumfe navdušenja po vsem svetu, je delo slavnega režiserja

Renèa Claira

Ob 4., ¼8 in ¼10 zvečer.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Zborovanje Zveze društev privatnih nameščencev

Ljubljana, 14. junija.

Najmočnejša strokovna organizacija privatnih nameščencev v Ljubljani je imela 11. t. m. svoj X. redni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil znani organizator privatnih nameščencev, predsednik g. Joško Zemljič. Delegati so zastopali društva iz Maribora, Rajhenburga, Hrastnika, Trbovelj, Mežice, Krmelja, Jesenic, Kamnika, Vrhnike in Ljubljane, navzoči pa so bili tudi zastopniki najvažnejših socialnih ustanov.

Iz poročil predsednika in tajnika je razvidno, da je organizacija v svoji poslovni dobi izvršila ogromno in uspešno delo v korist privatnih nameščencev članov in tudi onih, ki še niso uvidela, velike važnosti organizacije. Predstavniki Zveze so stopili v stike s privatnimi nameščenci raznih krajev, zlasti pa Kranja, Kočevja, Novega mesta, Metlike in Celja in je upati, da se bodo tudi v teh in še drugih krajih ustanovile organizacije, ki bodo pod okriljem Zveze sodelovale v borbi za pravice zasebnega nameščenštva. Blagajniško poročilo dokazuje, da je zveza tudi gmotno dobro podprta. Zveza je v živahnih stikih z vsemi sorodnimi strokovnimi organizacijami in važnejšimi socialnimi ustanovami, v katerih je po članih svojega načelstva častno zastopana.

O Pokojninskem zavodu sta poročala g. dr. Vrančič in g. Lovšin, in je bila sprejeta najprej resolucija o izločitvi lekarniških sotrudnikov iz zavarovanja pri Pokojninskem zavodu s pristavkom, naj se razširi obvezno pokojninsko zavarovanje tudi na zobne in strojne tehnike v dravski banovini.

Predsednik zveze g. Zemljič je podal poročilo o delovanju Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, g. Lovšin je poročal o okrožnih uradih, potem pa je bila sprejeta resolucija, ki priporoča najširšo avtonomijo okrožnih uradov za zavarovanje delavcev. V delokrog osrednjega društva za zavarovanje delavcev naj spada le nadzorstvo o enotnem izvajanju zakona, odobritev proračuna okrožnih uradov in kontrola o izvajanju proračunov. Revizija zakona o zavarovanju delavcev naj bi omogočila predvsem tudi skorajšnje starostno zavarovanje. Poročila in resolucije so bile sprejete, nato pa so bile izvedene volitve.

V odboru so: predsednik g. Zemljič, I. tajnik g. dr. Köstl, II. tajnik g. Sket, blagajnik g. Lovšin, I. podpredsednik g. Čargonja, vsi iz Ljubljane, II. podpredsednik g. Volčanšek iz Trbovelj, III. podpredsednik g. Gilčvert iz Maribora, revizorji pa ga. Likar iz Ljubljane, g. Velepič z Jesenic in g. Gonelli iz Trbovelj. Odbornike in njih namestnike imenujejo posamezna društva.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje **»Franz Josefove« vode** ugotovili z lastnimi preiskovanji. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Robert Kollmann na zadnji poti

Ljubljana, 14. junija

Tako veličastnega pogreba, kakor je bil današnji g. Roberta Kollmanna, Ljubljana že dolgo ni videla. Že dolgo pred napovedano uro pogreba se je pričel polniti prostrani Mestni trg, zbiralo se je občinstvo vseh slojev in stanov, prihajala so društva in deputacije, Sokoli v krojih, gasilci s prapori, pevska društva, mladina šolskih zavodov itd. Vse to dokaz, koliko simpatij je pokojnik užival v naši javnosti.

Ob 16. se je pripeljal pred hišo žalosti na Mestnem trgu št. 7 voz s štirimi duhovniki iz stolnice. Po blagoslovitvi in cerkvenih opravilih so pevci združenih pevskih zborov »Zvona«, »Slavca« in »Ljubljane« pod vodstvom g. Dolinarja zapeli turobno žalostinko »Človek, glej...«, ko so pa izzveneli zadnji akordi, se je začel pomikati veličastni žalni sprevod.

Na čelu sprevoda so nosili križ in veliko črno zastavo, za temi pa se je razvrstila šol. mladina iz Marjanišča in drugih zavetišč, katerim je bil pokojni velik dobrotnik in pravi krušni oče. Za godbo Sokola I., ki je vso pot igrala turobne žalostinke, so nosili prapore Sokola I., Sokola II. in Sokola Vič, za nosilci praporov pa so stopali Sokoli v krojih in v civilu z znaki. Za Sokoli so korakali zastopniki Društva ostrostrelcev s predsednikom g. Schreyem na čelu, tem pa so sledili gasilci s praporom, za njimi pa so se razvrstila pevska društva »Zvon«, »Slavec« in »Ljubljana« s prapori.

Uslužbenci tvrdke, gasilci in uslužbenci Mestnega pogrebnega zavoda ter raznih drugih korporacij so nosili nato sedem prekrasnih vencev, njim pa sta sledila dva cvetlična voza, polna najlepših vencev, ki so jih poklonili svojemu nepozabnemu in dobremu šefu uslužbenci, sorodniki, znanci in prijatelji ter razni zavodi in ustanove. Za vozom sta dva pogrebca nesla dva krasna venca, njim je sledil voz z duhovniki, nato pa nosilec redov sv. Save III. in IV. stopnje.

Za mrtvaškim vozom so se v štirih avtomobilih peljali najožji pokojnikovi sorodniki, za avtomobili so se pa razvrstili drugi pogrebci, med katerimi smo opazili predsednika ZTOI g. Ivana Jelačina s predsednikom Zveze industrijcev g. Dragotinom Hribarjem in tajnikom g. inž. Šukljejem, župana g. dr. D. Puca z občinskimi svetniki, predsednika viš. dež. sodišča g. dr. Rogino, starosto Sokola I. g. inž. Bevca, starosto Ljubljanskega Sokola g. Kajzelja, dočim je starosta Sokola II. g. dr. Šubic stopal med Sokoli v kroju, in druge najodličnejše predstavnike naše javnosti. Sprevod so zaključile dame in pa skupina usmiljenih sester.

Žalni sprevod se je pomikal po Mestnem trgu, Stritarjevi ulici čez frančiškanski most po Miklošičevi cesti in Dalmatinovi ulici na pokopališče k Sv. Križu. Pred tunelom so združeni pevci zapeli žalostinko »Blagor mu«, v cerkvi pa »Usliši nas, gospod«. Povsod, kjer se je žalni sprevod pomikal, je tvorila množica gost špalir ter izkazala tako pokojniku zadnjo čast na njegovi poslednji poti.

Čista polt in mladostna svežost se doseže samo z mehkim palmira · milom

O sprejemnem izpitu in slovnici

(Odgovor ljubljanskemu učiteljstvu)

Ljubljansko učiteljstvo je dne 8. junija t. l. obsodilo moj del Slovnične in računske snovi za sprejemni izpit v srednjo šolo, češ, da je preobširen, da ne odgovarja ne ministrskemu predpisu o tem izpitu in ne učnemu načrtu. Ker je izšla ta resolucija, ki kliče šolsko oblast na pomoč, v nestrokovnem glasilu, moram izpregovoriti, sicer utegne biti javnost napačno poučena.

Brošura je nastala, ker se učni načrt in predpis za sprejemni izpit ne ujemata. Učni načrt zahteva govorne razpole, poznanje razširjenega in zloženega stavka, predpis za sprejemni izpit pa poleg osebka in povedka *»tačno poznavanje«* govornih razpolov. To »tačno poznavanje« pomeni meni, da je treba znati o govornih razpolih vse to, kar otrok v tej dobi lahko razume, torej sklanjatve, stopnjevanje, vrste zaimkov, števnikov, določne in nedoločne glagolne oblike itd. Vse to spada sem in se ne more šteti k besedotvorju ali kam drugam. Zbral sem to snov vestno in s preudarkom ter nudim približno toliko, kolikor obe ljubljanski vadnici normalno dosegata. Vsakdo pa lahko čita v predgovoru, da ni namen podeželskih šol, da pripravljajo za sprejemni izpit, pač pa naj skušajo mladino pripraviti za sprejem v srednjo šolo mestne šole. In učiteljstvo mestnih šol trdi, da je preveč snovi. Sedaj pa vljudno prosim vse gospode, ki so se ob mojo zahtevo spotaknili, da mi javno pojasnijo, kaj in koliko obsega po njih mnenju »tačno poznavanje« govornih razpolov, kaj se torej sme zahtevati pri sprejemnem izpitu. Ako se ne sme izpraševati po novem predpisu, ki sem ga v brošuri ponazoril, bodo pač izpraševali po učnem načrtu, ki zahteva razširjeni in zloženi stavek. Kdor je kdaj temeljito učil analizo stavkov ve, da bi porabil za natančno izvedbo učnega načrta mnogo več časa, kot ga porabi, ako si zapomnijo otroci malenkosti, ki jih n. pr. ne najdejo v IV. zvezku Schreiner - Bezjakove Sloven. jez. vadnice ali v srednji stopnji Brinarjeve Slovenske slovnice. Mislim na oziralne zaimke, na prvi glagolni deležnik in podobno, kar pa ob *»tačnem poznavanju«* govornih razkolov otroci že morajo spoznati, ako nalete med čitanjem na kaj takega.

Bolj opravičeno bi mi očitali, da sem zahteval premalo. Ministrski predpis pravi med drugim, da morajo znati pri izpitu lepo in razumljivo čitati ter pisati narek. K takemu čitanju spada tudi pravilna izreka l, v, k razlogovanju poznanje zlogotvornega r, razločevanje med mehkim l, n ter med lj in nj, kjer sta l in j ter n in j samostojna glasova in ne izražata topljenega soglasnika. Vse to sem izpustil, čeprav je sedaj to poglavje pomanjkljivo, ker je za to stopnjo pretežko.

Čital sem poziv na bansko upravo, da naj doseže, da ne bodo izpraševali po tej brošuri, dalje, da je v novi Slovenski čitanki in slovnici za prvi razred srednjih in sorodnih šol manj snovi ko v mojem izdelku. K zadnji trditvi samo to: kje ste čitali v omenjeni brošuri o ozkem in širokem e, o polglasniku, o sklanjatvi po akcentu (góra, gorè), o razlikovanju v sklanjatvi določnih in nedoločnih pridevnikov (določna oblika ima naglas na osnovi, nedoločna pa n. pr.: mlád, mláda, mladó) itd.? Nivo te slovnice je višji. V mojem prispevku ne najdete, rekel bi, teh fines, ker po mojem preudarku ne spadajo na to stopnjo jezikovnega znanja.

Res pa je, da so nekatere reči, n. pr. števniki, pri meni obširneje obdelani ko v tej čitanki in slovnici, ker sem pač poudarjal oblikoslovje, kakor točno zahteva predpis. Predpis za sprejemni izpit mi je tudi branil, da bi se ravnal natančno po učnem načrtu.

Pričakoval sem, da bodo v časopisu omenjeni gg. debaterji svojo trditev in zahtevo skušali dokazati, pa o tem nismo nič čitali.

Ko smo še imeli sprejemne izpite, smo zahtevali slovensko in nemško analizo govornih razpolov in stavkovnih členov, pa se ni nihče pritoževal, da je preveč snovi, čeprav je bilo mnogo več ko danes. Od svojega vstopa v službo sem vsako leto izpraševal pri teh izpitih in se spominjam, da so mladi kandidatje dobro odgovarjali. S tem ne trdim, da danes premalo zahtevamo, toda če bi zahtevali toliko, ko smo pred vojno, bi bilo premalo, ker v narodni državi moramo zahtevati v materinščini več. Ona more postati središče vsega pouka, pa naj se to s sedanjim načinom poučevanja ujema ali ne.

Ako gospoda misli, da zahteva novi min. predpis preveč, da sem ga jaz preveč raztegnil, naj zaprosi prosvetno ministrstvo, da se zahteve omilijo ali pa se pošlje tolmač, kako daleč sega »tačno poznavanje« govornih razpolov.

Še to načelno vprašanje! Večkrat sem že slišal, da slovnični pouk ne spada v osnovno šolo. Da opustim vse druge razloge, ki govore zanj, seveda ob primernih in metodično dobro zbranih zgledih, vprašam samo, kdaj naj potem prično v srednji šoli s francoščino in sistematičnim poučevanjem srbohrvaščine. V I. in II. razredu gotovo ne, zato bi pa bil uspeh v jezikovnem pouku zelo slab.

Svoje tolmačenje sem pojasnil in utemeljil, zategadelj je s tem zadeva zame končana.

Prof. Lj. Mlakar.

Viničarija mu je zgorela

Botkovci, 14. junija.

Nedavno ponoči je nenadno nastal požar v viničariji posestnika Kupčiča Henrika v Botkovcih. V viničariji je stanoval viničar Simonič Janez. Ker je bilo poslopje leseno in s slamo krito, ga je ogenj kaj hitro uničil ter prešel še na hlev in klet. Simonič se je lotil le reševanja svoje družine in živine, ki je vso rešil, dočim so drugi vaščani pomagali pri gašenju, ki pa je bilo zaman.

Le s težavo so preprečili, da se ogenj ni razširil še na druga poslopja. Goreti je začelo zadaj za hišo, kjer je bilo nekaj snopov suhega dračja in listja. Ker stoji poslopje tik ob občinski cesti, ni izključeno, da je kak pijanec vrgel v dračje cigaretni ogorek ter je na ta način nastal ogenj. Kupčič je bil zavarovan le za malenkost.

Spominjajte se slepih!

Kulturni pregled

Zagrebško pismo

Boris Papandopulo — Iz koncertne kronike. — Iz opere in drame.

»Hrvatski glasbeni zavod« je priredil deveti društveni koncert, na katerem je poleg društvenega orkestra nastopila tudi naša mojstrska pianistka Antonija Geiger-Eichhornova. Orkester je dirigiral mladi skladatelj Boris Papandopulo, ki je že ponovno dokazal svojo veliko muzikalnost kot skladatelj in kot dirigent. Toda kot dirigent očituje Boris Papandopulo tudi napake, ki bi jih bilo treba brezpogojno odpraviti. Imamo pianiste ali goslače, ki so kot gotovi umetniki spoznali, da njihova tehnika ni dobro fundirana in so se za eno ali dve leti umaknili v tišino, da svoje napake temeljito popravijo. To je tako zvana »Umstudierung«. In to bi bil moral storiti tudi Boris Papandopulo. Pri njem so skoraj vedno vse kretnje povsem nasprotne onemu, kar bi prav za prav moral dirigirati. Vsi upadi instrumentov se pretvarjajo v akcente, ki motijo mir skladbe; roke mu vedno hitijo naprej, še preden nastopa metrični moment. Tako bi lahko naštel še nekatere defekte, da niti ne omenjam estetskega momenta Papandopulovega dirigiranja. Če ne bi bilo vsega tega, bi bil Papandopulo dosegel še večji učinek nego ga dosega sedaj s svojim logičnim muziciranjem, jasnim fraziranjem in z mnogimi drugimi prednostmi, ki jih ima ta mladi umetnik v polni meri. Pri vsakem svojem nastopu dokazuje Papandopulo, da se zna emancipirati od partiture, kar pomeni, da jo izvrstno pozna; on ima partituro v glavi, a ne, kakor se često dogaja, glavo v partituri.

»Hrv. glasbeni zavod« je od zadnjega nastopa vidno napredoval, in to je brezdvomna in edinstvena zasluga dirigenta B. Papandopula. Pianistka Antonija Geiger-Eichhorn je interpretirala nenavadno težak Chopinov koncert v f-molu z bravurozno in fenomenalno tehniko; vse pasaže so bile izvedene kristalnočisto in učinkovito. Ostali del programa je obsegal skladbe Lisinskega, Borodina in Rimskega-Korsakova. Program je bil potemtakem sestavljen iz slovanskih instrumentalnih del.

»Muzička akademija« nam je predstavila tri goslače iz šole prof. Vaclava Humla. Spoznali smo Zlatka Topolčiča, izredno nadarjenega in muzikalnega goslača, nadalje Ivana Pinkavo, takisto nadarjenega goslača solidnih odlik in absolventa visoke šole Antona Ganotzija. Prof. Huml je že često dokazal svoje odlične pedagoške sposobnosti; vzgojil je vrsto goslačev, ki so tudi v inozemstvo zanesli glas o dobri šoli svojega učitelja. Naj omenimo samo Balokovića, Schlicka, Kolića, Spillerja, Miranova i. dr. Kot zadnji se je pridružil Anton Ganotzi, ki muzicira po vseh odlikah šole svojega učitelja. Ganotzi je odigral težak program, ki ni več imel šolskega značaja. Na klavirju sta spremljala Miroslav Spiller in Otto Strauss

Glasbena šola »Lisinski« je tudi priredila javni nastop svojih učencev, ki se urijo pri prof. Evgenu Vanlinu. Ta šola je mogla oba večera zabeležiti uspeh - dveh smereh: prvič, da so vse učenke igrale zares lepo, muzikalno, inteligentno, z razumevanjem, z dobrim udarom in lepim fraziranjem, a drugič, da je program vseboval izključno dela sodobnih skladateljev. Slišali smo mojstre Davida Dushkina, Aleksandra Grečanjinova, Mel-Bonisa, Cyrila Scotta, Igorja Stravinskega, Aleksandra Goedickea, Ernesta Blocha, Viťezslava Novaka, Bartoka Belo, Laura Choisya, Vlad. Rebikova, Marka Tajčeviča in Alfreda Caselle. Ta imena so zastavila mladini kaj težke naloge in radi priznamo, da jih je reševala izvrstno. Otroci so igrali vse na pamet in z razumevanjem, ki je vprav presenečalo. Vsekako velik uspeh te šole!

V operi je gostoval dr. Nikša Štefanini, operni pevec iz Beograda. Štefanini je bil pred leti član zagrebške drame, mimo tega pa je tudi nadaljeval studije in položil doktorat. Zatem je odkril, da ima pevski glas; šel je na studije v Milano in ko se je bil vrnil, je dobil angažman v Beogradu. Brez dvoma ima Štefanini lep glasovni materijal, ki najlepše prihaja do izraza v srednji legi, kjer nas presenetljivo spominja barve Rijavčevega glasu. V višini čutiš pri njem še znatno negotovost, ki jo bo ta inteligentni umetnik nedvomno še odpravil. Vokalizacija mu je jasna, kar je za pevca velika prednost. Po našem mnenju bi bil ta pevec kakor ustvarjen za — opereto.

Drama nam je uprizorila Shakespearjevo komedijo »Sen kresne noči«, in sicer s prav velikim uspehom. Gledališče je bilo razprodano in občinstvo je spremljalo izvedbo z največjim zanimanjem ter je z burnim odobravanjem in gromovitim smehom dajalo duška svojemu zadovoljstvu. Režiral je Titto Strozzi, inscenacijo je priredil Ljuba Babič, a Mendelssohnovo glasbo je dirigiral Oskar Josefović.

Naslednja operna premijera je »Suton«, delo beograjskega skladatelja in opernega ravnatelja Stevana Hristića. V drami bo te dni premijera igre »Na tankem ledu«, ki jo je spisala Verka Škurla-Iličeva. Nato pride na vrsto komad »Ena noč — eno življenje«, čigar avtor je sodobni grški pesnik Spiro Melas. Kot zadnja premijera v tej sezoni se bo uprizorila doslej še neizvedeno delo klasične dubrovniške literature, komedija »Ljubovnici«.

Žiga Hirschler.

Ob prazniku ruske kulture

Drevi bo v dvorani ljubljanskega Trgovskega doma proslava praznika ruske kulture. Za rusko emigracijo, ki se je po veliki katastrofi zatekla tudi v naše kraje, je to največji nacijonalni praznik. Praznujejo ga vsako leto v juniju v znamenju Puškinovega imena. Kultura, gojitev narodnega jezika in književnosti, je postala stotisočem ruskih pribeležencev največja uteha v tujini. Njihov naraščaj vedno bolj izgublja nacijonalni karakter, in ruska kultura je edina trdna vez preko tolikih meja med emigrantskimi otočki v velikem morju tujstva.

Med ruskimi emigranti imamo vrsto odličnih mož, ki se udejstvujejo tudi v našem kulturnem življenju. Ruska literatura od Puškina do Čehova je imela na slovensko književnost znaten vpliv in vera v ruski narod je bila našim rodoljubom dolga desetletja tolažba v dobi zatiranja in narodnostnih bojev. Dobro se zavedamo, da bi bil rezultat svetovne vojne za nas, nekdanje avstrijske Slovane, vse drugačen, če ne bi Rusija toliko žrtvovala za skupne interese narodov, ki jih je ogražal pangermanski imperijalizem.

V teh spomioih in v častenju Puškina, enega največjih pesnikov vseh časov in narodov, veljaj tudi naš pozdrav onim, ki danes praznujejo dan ruske kulture.

Razstava Ivana Meštrovića, ki bi se imela zapreti v soboto, dne 18. t. m., je podaljšana do vključno 19. t. m., tako da si jo prijatelji Meštrovićeve umetnosti lahko še v nedeljo ogledajo.

»Ženski pokret«. Izšla je 5. številka »Ženskega pokreta«. Prinaša to-le gradivo: Draškić: Milica ogdanSović: »Pozivamo sve žene i muškarce«; Atanacković Milena: XVI. internacijonalna konferencija rada, Sednica upravnog odbora Alijanse Ženskih Pokreta; Štebi Alojzija: Brezposelnost in njeni vzroki (Konec); Štebi - Pleško Cirila: Penzije za majke; S. R. Život i rad indijske žene; Car Ivana: Današnja ženska omladina; Bartol Marica: Iz autobiografije. Aleksandre Kollontayeve. Beležke: Vida Jeraq, Adela Schreiber - Krieger, Luisa Dumont, Alice Salamonova, Sigrid Undset, Hertha von Sprung. Ta list je glasilo skupne organizacije feminističnih društev in ga bi morala brati vsaka žena, ki zahteva enakopravnost obeh spolov v vsem javnem življenju.

Domače vesti

+ **Slavnostna otvoritev in blagoslovitev nove planinske koče na Lisci.** Velike priprave se vrše za to slavje, ki bo v nedeljo dne 19. t. m. z otvoritvijo ob 10.30. Koča je bila dograjena sicer že oktobra lani, vendar je bila do sedaj oskrbovana le zasilno. Zdaj je popolnoma opremljena. Prenočuje lahko v njej 30 oseb. Dobi se v njej vse, tako da turistom ni treba ničesar s seboj nositi za oskrbovanje in prehrano. Kako potreben je bil ta nov planinski dom kaže že to, da ga je obiskalo v letošnjem letu do zdaj že nad 1000 posetnikov. Izhodišča na Lisco z železniških postaj Zidanega mosta 4 ure, Laškega 4 ure, Rimskih Toplic 3 in pol ure, Sevnice 3 ure, z Brega pri Zidanem mostu 2 in pol ure. Pota so vsa dobro markirana. Sv. mašo in blagoslovitev bo opravil g. dr. Juhart, profesor bogoslovja iz Maribora. Pričetek ob pol 11. uri. Obisk obeta biti zelo velik. Saj je že do sedaj prijavljenih nad 2000 ljudi. Organizirano je vse prav skrbno, da bodo vsi in z vsem gotovo zadovoljni. Pridite v čim večjem številu! Sodelovala bo kompletna železničarska godba z Zidanega mosta. Skavti bodo pripravili posebna taborišča.

+ **Velike slavnosti na Kosovu.** Na letošnji Vidov dan 28. t. m. se bo na Kosovu vršila velika in redka narodna slavnost: posvečena bo obnovljena cerkev, v kateri je bil car Lazar pred bitko na Kosovu obhajan z vso svojo vojsko, naslednjega dne pa je našel smrt na bojišču s svojimi junaki. Posvečenje cerkve bo izvršil sam patrijarh Varnava s sodelovanjem višjega duhovništva. Slavnosti se bodo udeležili tudi kraljev delegat in zastopniki vlade in naše vojske. Za svečanost je določen obsežen program. Ob času službe božje bodo krožili nad cerkvo avijoni in metali cvetlice na cerkev. Po posvečenju cerkve bodo prvič po 50 letih prejeli verniki obhajilo v obnovljenem božjem hramu. Po službi božji bodo nagovori, velika revija vojaštva, sokolske vaje in petje junaških pesmi. Vsa slavnost se bo snemala v zvočnem filmu. Vsem udeležencem slavnosti je dovoljena četrtinska železniška vožnja za dobo od 25. t. m. do 2. julija. Vozil bo tudi poseben vlak Jadranske Straže.

+ **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani** bo imelo v petek 17. t. m. ob 18. na kirurgičnem oddelku obče državne bolnice znanstveni sestanek, na kateremu bosta predavala dr. Guzelj in dr. Baje o operativnih indikacijah pri želodčnih obolenjih (z demonstracijami). Vsi zdravniki vabljeni!

+ **Na občnem zboru JAD »Triglava« v Zagrebu** je bil za počitniško dobo izvoljen naslednji odbor: preds. cand. med. Korošec Karel, tajn. stud. farm. Majer Jože, Revizorja abs. farm. Brinar Miran in poverjeniki za posamezne kraje: Ljubljana, stud. inž. Černe Boris, Ljubljana-okolica: inž. Podboj Mile, Maribor; stud. inž. Kšiš Arnold, Celje; stud. farm. Božič Zvonko, Ptuj; stud. ing. Kveder Drago, Murska Sobota; stud. jur. Nemec Janez in stud. jur. Dsuban Ladislav, Ljutomer; stud. agr. Kocmut Rudi, Kočevje; stud. vet. Benulič Marijan, Brežice; stud. jur. Rozina Miran.

+ **Umetniški dom v Zagrebu.** V Zagrebu se je preteklo nedeljo vršila glavna skupščina umetniškega društva »Strossmayerg, na kateri so med drugim razpravljali o vprašanju gradbe Umetniškega doma, za katerega je vlada votirala prispevek v znesku 500.000, banovina pa 100.000 Din. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen znani kipar Ivan Meštrović.

Znižali smo cene vsem oblačilom. Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

+ **Potni listi za Sokole, ki potujejo v Prago na zlet.** V ministrstvu za notranje zadeve se je vršila konferenca v zadevi ureditve postopanja s potnimi listi za Sokole, ki potujejo na vsesokolski zlet v Prago. Storjen je bil sklep, da mora vsak udeleženec zleta, ki potuje s posebnim sokolskim vlakom, biti vpisan v kolektivni potni list.

* **Telefonske zveze z Italijo in Avstrijo.** Z odlokom prometnega ministra se otvori mednarodni telefonski promet z **Italijo:** Loški potok—Postojna in Trst (taksa 1.50 zlatega franka), Loški potok—Opatija, Reka, Gorica, Grado, Portorose, Udine in Ilirska Bistrica (taksa 1.80 zl. fr.), Loški potok—Brioni, Conegliano, Padova, Pulj in Benetke. (2.50 zl. fr.), Loški potok-Bologna, Firenca, Merano, Milan, Ravenna in Riva (2.85 zl. fr.), Loški potok—Genova, Rim in Turin (3.45 zl. fr.), Dolnja Lendava—Trst (2.50 zl. fr.), Dolnja Lendava—Reka (2.25 zl. fr.), Dolnja Lendava—Milan (3.60 zl. fr.); z **Avstrijo:** Jesenice na Gorenjskem—Celovec, Seebach pri Beljaku in Beljak (taksa 1.50 zl. fr.), Jesenice—Gradec, Leoben, Judenbrug in Bruck na Muri (3.45 zl. fr.), Jesenice—Salzburg in Wells (4.65 zl. fr.), Vrhnika—Celovec in Beljak 2.70 zl. fr.), Vrhnika—Gradec, Bruck na Muri, Spielfeld, Leoben in Radgona (taksa 3.45 zl. fr.), Vrhnika—Linz in Salzburg (4.65 zl. fr.), Vrhnika-Innsbruck (5.10 zl. fr.), Podnart (Kropa)—Celovec (1.50 zl. fr.), Podnart (Kropa)—Dunaj (4.20 zl. fr.), Marenberg, Polzela, Pragersko, Prevalje, Ribnica na Pohorju, Slovenjgradec, Vitanje, Vuhred, Vuzenica in Zgornja Sv. Kungota—Dunaj (3.45 zl. fr.).

+ **Novi grobovi.** V Gradcu je umrl v nedeljo g. inž. Rado Sernetz, dvorni svetnik v pokoju, rojen l. 1873., ki je služboval pred vojno in tudi v prvih vojnih letih v Celju in se udejstvoval pri regulaciji Savinje in Save. Po prevratu se je preselil v Gradec in stopil v službo štajerske deželne vlade. Pokojnik je bil brat bivšega bana dravske banovine g. inž. Dušana Serneca. V Trzinu je umrl gospod Alojzij Strmole, višji davčni upravitelj v pokoju in posestnik. Pokojnik je bil kremenit značaj in vedno napreden. Pogreb bo v četrtek ob 9. na župno pokopališče v Mengšu. — V nedeljo zjutraj je nenadno podlegla možganski kapi spoštovana in priljubljena gospa Vincencija Rusova, soproga rudniškega delovodje g. Jožeta Rusa. Pogreb priljubljene pokojnice se je vršil v ponedeljek na farno pokopališče ob številni udeležbi občinstva. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

+ **Gospodinjska šola Mladike v Ljubljani** je priredila izlet v Rimske in Laške toplice z namenom, da bi se gojenke iz vseh delov naše domovine seznanile z lepotami naših krajev in zlasti s termalnimi vreloi. Izletnice so si v Laškem ogledale muzej, stari grad in termalne toplice. Ravnatelj zdravilišča jih je najlepše sprejel ter jim vse razkazal. Izletnice so bile najboljše sprejete tudi v Rimskih toplicah, od koder so se šele zvečer težko ločile. Vse si bodo ohranile ta izlet v najboljšem spominu.

+ **Jugoslovenska Matica iz Splita** nam poroča: Iz Slovenije prihaja v Split in sploh v Dalmacijo vedno več nezaposlenih delavcev, ki mislijo, da bodo lahko tu našli zaposlenje. To mišljenje pa je napačno. V Dalmaciji je dovolj domačih delavcev, ki jih nikakor ni mogoče zaposliti. Splošna kriza je v Dalmaciji še hujša kakor v drugih pokrajinah države. Zato svetujemo brezposelnim delavcem iz ostalih krajev države, naj ne prihajajo iskat dela v Dalmacijo, kjer ga ne dobe. Naposled opozarjamo delavce begunce, da jim more Jugoslovenska Matica dati samo kake zelo male podpore, ker so njeni dohodki zaradi splošne krize vedno manjši. Prosimo tudi oblastva in razne ustanove, ki pridejo v dotik z delavci, naj jih opozore na to obvestilo.

+ **Gradba reprezentativnega hotela v Splitu.** Zveza za pospeševanje turizma v Splitu je predložila oblasti na odobrenje pravila za ustanovitev delniške družbe za gradbo reprezentativnega hotela v Splitu. Hotel bo zgrajen na zapadni obali. Stavbišče je že odkupljeno. Pri gradbi je zainteresirana tudi neka inozemska skupina.

+ **Gradba weekendske naselbine za Spličane.** Kakor javljajo iz Splita, je Zveza za pospeševanje turizma kupila kompleks gozda v Bosni v bližini dalmatinske meje v višini 900 metrov za gradnjo malega letovišča z malimi weekendskimi hišicami. Poslopja bodo poceni.

* **Naši v Ameriki.** V Cleveland je nedavno prispel slovenski duhovnik g. Julij Slapšak, doslej kaplan v Škocjanu pri Krškem. Nameščen je kot pomočnik v obsežni clevelandski župniji sv. Lovrenca, kjer že dolgo vrsto let deluje kot župnik rojak g. Oman. — Večja skupina ameriških rojakov se v bližnjih dneh poda na obisk stare domovine. Iz New Yorka odpotujejo s parobrodom Cunardove proge »Mauretanioc pod vodstvom g. Mihaljevića. Člani izleta dobe 50o istotni popust na vseh jugoslovenskih železnicah in parnikih. Iz New Yorka odplujejo 24. t. m. Izletniki bodo potovali iz Pariza s posebnim vlakom, ki bo vozil brez presedanja naravnost v Jugoslavijo. — V Sherwoodu je po dolgotrajni bolezni preminil rojak Miha Jakša, doma iz Prečne na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1898. Pokojnik zapušča ženo, rojeno Kulovčevo iz Vavte vasi, pet sinov in štiri hčere. — Za posledicami operacije je umrl v Pitsburghu Franc Dornik, star šele 32 let, doma iz Vrhovske vasi pri Kostanjevici. V Ameriki je bival devet let ter zapušča ženo in dvoje otrok. — V prostovoljno smrt je šel rojak Jože Okoren v Forest Cityju, doma iz Št. Vida na Dolenjskem. V starem kraju zapušča ženo in tri hčerke. — V istem kraju je umrl tudi Janez Peterka, star 51 let, doma iz Mengša. Zapustil je šest otrok. Žena mu je umrla pred petimi meseci. — V istem kraju sta preminila dalje Iznac Gros, star 46 let, doma iz Javorja na Dolenjskem ki zapušča šest otrok, in Ivana Turkova, stara 30 let, doma iz Logatca. Poleg moža zapušča tri otroke.

+ **Kmetje so ubili 10 volkov.** V okolici Bosanskega Broda in Dervente so se v zadnjem času začele pojavljati cele čede volkov. Med kmeti je ta pojav povzročil veliko vznemirjenje. Volkovi so napravili že mnogo škode. Tako so v okolici Dervente raztrgali nad dvajset ovc. Zadnje dni so kmetje priredili pogon na volkove. Posrečilo se jim je, da so ustrelili deset volkov.

+ **Sledovi koles so ga izdali.** Vaščanom občin Rošnje, Loke in Staršev na Dravskem polju je že več let nekdo kradel s travnikov deteljo, seno in druge poljske pridelke. Tako je tudi v noči na 9. t. m. zmanjkalo s travnika posestnikov Kranjca Franca in Marije v Rošnji 250 kg detelje, katero je naložil ponoči Pulko Alojz, posestnik od Sv. Marjete na Dravskem polju, in to, kakor sam pravi, ko se je vračal domov ter videl deteljo ležati na polju. Izdala pa so ga kolesa voza, ker je sled vodila do njegovega doma, kjer so orožniki tudi našli ukradeno deteljo. Seveda je moral deteljo naložiti zopet na voz in jo odpeljati tja, kjer jo je vzel. Končno besedo pa bo sedaj izreklo še sodišče.

+ **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani dne 14. junija 1932.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

Ljubljana 7, 762.3, 15.2, 70, S1, 0.3, —, —. Ljubljana 13, 760.1, 23.8, 40, SSW1, 0.3, —, —. Maribor 7, 761.6, 15.0, 80, NNW1, 0.5, —, —. Zagreb 7, 761.67, 18.0, 70, SSW2, 0.3, —, —. Beograd 7, 766.2, 19.0, 50, SE2, 3.0, —, —. Sarajevo 7, 762.7, 16.0, 60, SW1, 0.3, —, —. Skoplje 7, 761.9, 17.0, 80, mirno, 0.3, —, —. Split 7, 761.0, 18.0, 80, mirno, 0.3, —, —. Kumbor 7, 760.1, 20.0, 80, mirno, 0.9, —, —. Rab 7, 761.6, 18.6, 18.0, 60, mirno, 3.0, —, —.

V Ljubljani je bila temperatura najvišja 26.4, najnižja 13.2 Maribor 22.2, 13.0. Zagreb 27.0, 15.0, Beograd 25.0, 14.0. Sarajevo 25.0, 9.0. Skoplje 25.0, 9.0. Split 24.0, 17.0. Kumbor —, 17.0. Rab —, 16.0.

Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.48.
Luna vzhaja ob 15.18, zahaja ob 1.4.

Ugrabljen

to je naslov sijajnega romana, ki je te dni izšel v založbi Tiskovne zadruge. — Komur je do resničnega užitka, naj postane čim prej naročnik zbirke »Mojstrov in Sodobnikov«

PRIZNANO NAJBOLJŠI **GOJZERJI** lovski in športni čevlji po konkurenčnih cenah edino le pri 86

BRATA NAGLIČ, eksport čevljev,
Žiri nad Škofjo Loko
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

Iz Ljubljane

u— **Šola Glasbene Matice ljubljanske** ima ob sklepu šolskega leta 1931-32 okrog 550 gojencev, po veliki večini v oddelku za klavir in violino, del učencev pa poseča pouk orkestralnih inštrumentov. Vsakoletna končna produkcija šole Glasbene Matice bo v petek, 17. t. m. ob 16.30 v Filharmonični dvorani. Nastopajoči gojenci 32 jih je, igrajo razne domače in tuje skladbe na klavirju, violini in čelu, ter so iz šole članov učiteljskega zbora Dolejš Marte, Hribar Vide, Sešek Vide, Šmalc-Švajgar Marije, Verbič Milene, Emerika Berana, Karla Jeraja, Frana Stanča, Jana Šlaisa in Viktorja Šonca. Vstop je proti nakupu programa po 2 Din. Starše opozarjamo na produkcijo in vabimo k obilnemu posetu.

u— **Ekskurzijski odsek JUU** priredi v nedeljo 19. t. m. za učiteljstvo in po njih uvedene goste enodnevni izlet. Pot bo vodila izletnike iz Ljubljane v Škofjo Loko skozi Poljane do Gorenje vasi. Povratek preko Logatca in Vrhnike v Ljubljano. Vožnja in kosilo za osebo 55 Din. Prijave sprejema tajništvo JUU, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, do četrtka 16. t. m.

u— **Preporodasi!** V četrtek 16. t. m. se bo vršil v društveni čitalnici članski sestanek, na katerem se bo razpravljalo o župnem kongresu in o koloniji. Vaša dolžnost je, da se sestanka udeležite. Zdravo!

u— **Dar.** Ga. Ernestina Holmar - Rekarjeva je darovala v počaščenje spomina svojega bratranca g. Roberta Kollmanna 100 Din Društvu slepih.

u— **Dan ruske kulture.** Proslava dneva ruske kulture se bo vršila **danes 15. t. m.** ob 18. v dvorani Trgovskega doma (Gregorčičeva ul. 27). Po slavnostnem govoru predsednika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega bodo sledile pevske in recitacijske točke. Sodelovali bodo: članica Narodnega gledališča ga. Škerlj-Medvedova, ga. Franja Bernot-Golobova in gdč. Herta Arkova (petje), članica Narodnega gledališča ga. Nablocka, članica kijevskega gledališča ga. Marakine-Krivecka, ga. Mavrova, člana Narodnega gledališča režiser g. Ciril Debevc in g. Emil Kralj in g. dr. Preobraženski (recitacijo). Pri klavirju g. Remhold Galatia. Vstop prost. Vabljeni so vsi prijatelji ruske kulture.

u— **Veliko vrtno veselico** s pestrim sporedom priredi društvo »Tabor« skupno z društvom »Zora« v nedeljo 3. julija na vrtu hotela »Tivoli« (Švicarija). Pri prireditvi sodelujejo društveni odseki (pevski, dramatični, mandolinistični) in priznana godba na pihala. Tudi šaljivih prizorov ne bo manjkalo. Podroben program bo javljen pravočasno. — Ker je namenjen čisti dobiček podpori brezposelnih in vzdrževanju društvenega prenočišča za brezposelne, smo prepričani, da se bo javnost odzvala vabilu ter posetila našo prireditev.

u— **Cerkev sv. Krištofa v Ljubljani** bomo v kratkem povečali. Zato bodo morali vsi spomeniki z grobov za cerkvijo proč. Lastniki nagrobnih spomenikov teh grobov imajo do 30. t. m. čas, da jih odstranijo in da poskrbe za te svoje grobove. Po 30. t. m. ko se bo začelo delo povečanja, jih bo odstranilo podpisano društvo, ako jih ne bi lastniki. Prosimo vse, da se takoj zglasijo v pisarni duhovnijskega urada na Dunajski cesti št. 52 med 9. in 10. uro dopoldne ali 5. in 7. zvečer. — **Društvo za zidavo cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu v Ljubljani.**

u— **Kontrola mleka.** Kontrolni organi mestnega dohodarstvenega urada izvršujejo stalno kontrolo mleka sedaj na tem sedaj na drugem kraju periferije. Vzorce, primerno zapečatene, izročajo tržnemu nadzorstvu, ki jih potem odpošilja v preiskavo državnemu higienskemu zavodu. V maju so kontrolni organi vzeli 112 vzorcev mleka in mlečnih izdelkov, v tem mesecu pa že 42. Cene mleku so stalne, in sicer 2.50 Din liter., sirovo maslo 24 Din kg, čajno 28—36, kuhano pa 28—32 Din.

u— **Požar v Gosposki ulici.** Včeraj popoldne se je vnelo v Gosposki ulici št. 4., v drugem nadstropju tramovje stropa v nekem stanovanju. Začelo se je močno kaditi, iz stropa je že tudi bušnil plamen. Pozvali so na pomoč reševalno postajo nakar sta odšla v Gosposko ulico dva gasilca. Morala sta razkopati zid in obsekati nekaj tramovja ter sta končno ogenj udušila. Škoda znaša okrog 2000 Din.

u— **Prijatelj transmisijskih jermenov v ljubljanskih sodnih zaporih.** Z včerajšnjim dopoldanskim vlakom je privedla v ljubljanske sodne zapore litijska orožniška patrulja pod vodstvom g. Triplata dolgo iskanega Lavtarja Antona iz Kandoške doline pod Vačami. Lavtar je v zadnjih mesecih izvršil celo vrsto tatvin transmisijskih jermenov po Zasavju. Lavtarja bo sodilo ljubljansko sodišče.

u— **Vprašanje popravila takozvane kolerabarake.** Pred dnevi je komisija banske uprave pregledala stavbni položaj omenjenega poslopja, kjer je že več let nastanjena orožniška šola. Poslopje se nahaja v zelo desolatnem stanju. Mestna občina je izjavila, da ne prevzema za poslopje nikake odgovornosti. Obstoja namreč nevarnost, da se stropi udrejo. Stroški za popolno popravilo barake bi znašali nad 300.000 Din. Včeraj dopoldne pa je poslopje pregledala še magistratna komisija. Tudi stroški za provizorična popravila bi znašali precejšnjo vsoto.

u— **Teletino po 10—12 Din nudi stojnica Zajc Anton.**

Neugoden ukus in dih ust odstrani takoj prvovrstna osvežujoča Chlorodont pasta za zobe. Tuba 8 Din. 7229

NACE NAROBE, tapetnik, **Ljubljana Gosposvetska cesta 16** (pri Levu) 225

Makarska
Hotel Osejava 7533
Najlepša lega tik ob košatem borovem gozdu in kraj morja, lepe sobe s tekočo vodo, izvrstna kuhinja, zmerne cene.

„GURKIN"
sredstvo za konserviranje sadja in zelenjave se dobi v vseh trgovinah z mešanim blagom. 7434

Iz Maribora

a— **V spomin Ivanu Kristanu.** Prejeli smo: Ni mu bilo dano, da bi metali v njegov grob sveže cvetje njegovi varovanški, njegovi ljubljenčki. Počakal je, da so se razleteli, odhiteli na svoje domove; takrat se mu je stožilo za njimi in počilo mu je srce. 10. junija smo ga položili v Gotovljah k večnemu počitku. S Hotunjega med Ponikvo in Št. Jurijem ga je vodila pot skozi gimnazijo na dunajsko vseučilišče, Dunaj ga je pritegnil nase, zasmejala se mu je usoda, saj je bil pri Schwarzenbergu več let vzgojitelj. Na Dunaju je našel svoje slovenske prijatelje, ki se ob njegovi smrti živo zopet spominjajo teh dunajskih let. Po prevratu je bil malo časa na neki gimnaziji v Srbiji, nato pa prefekt v Dijaškem domu v Ptuju in Mariboru. Veliko je število njegovih znancev, ki so ga cenili zaradi njegove vestnosti. V zadnjih letih ni iskal družbe. V podzavestni slutnji bližajočega se konca je zapustil Maribor, obiskal svojo ženko, učiteljico v Gotovljah, kjer ga je že naslednjega dne zadela v spanju kap. Sedaj sniva svoj sen tik ob grobu Brinarjeve rodbine v Gotovljah. Časten spomin!

a— **Volitev cerkveno-konkurenčnega odbora.** V petek 24. t. m. bo ob 19. v kazinski dvorani skupna seja okoliških občinskih odborov iz Radvanja, s Tezna, Pobrežja, iz Košakov in Krčevine ter mariborskega občinskega sveta, na kateri bo izvoljen nov cerkveno-konkurenčni odbor.

a— **Dajte otrokom solnca in zraka!** Mestni mladinski kuratorij se zelo briga za zdravje in higijeno mestnih otrok. Stavil je mestnemu svetu predloge, po katerih naj bi občina preuredila zanemarjeni prostor v Ljudskem vrtu, ki je kakor nalašč sposoben za veliko centralno otroško igrišče, katerega smo doslej v Mariboru pogrešali. Mestni odborniki so na zadnji svoji seji uvideli potrebo takega igrišča in odstopili zadevo gradbenemu uradu, ki je takoj pričel s preureditvijo in čiščenjem omenjenega prostora v Ljudskem vrtu. Tako bo otroško igrišče, ki je v prvi vrsti namenjeno malčkom, ki jih bodo pripeljale na igrišče matere in varuhinje, v najkrajšem času prenovljeno in urejeno. Olepševalno društvo bo postavilo nekaj klopi, mestna občina bo poskrbela za pitno vodo, otvorilo se bo že zgrajeno stranišče, poti se bodo posule s peskom in navozili bodo večje kupe mivke.

a— **Nesreča ne počiva.** Pri Sv. Miklavžu je padel s črešnje 7-letni Vilko Majhenič in dobil pri padcu težje notranje poškodbe. Spraviti so ga morali takoj v mariborsko splošno bolnico. Sem so z rešilnim avtom tudi pripeljali čevljarskega pomočnika Alojzija Jedločnika, ki je padel s kolesa in se hudo poškodoval na glavi. Učiteljišnico, 19-letno Dragico Nemčevo pa je zadela na domačem vrtu huda nezgoda. Spotaknila se je in padla tako nesrečno, da si je zlomila desno roko v komolcu. Pri nekem karambolu avtomobila z vozom je dobila hujše poškodbe 19-letna Jerica Koražijeva; radi močnega sunka je padla iz avtomobila na obraz ter se hudo ranila. Tudi njo so prepeljali v splošno bolnico. S kropom pa sta se opekli kuharici Terezija Donkova in Anica Martičeva, v nekem mariborskem hotelu. Terezija je dobila tako nevarne opekline, da jo morali z rešilnim avtom spraviti v bolnico, dočim je Anica ostala v domači oskrbi.

e— **Iz gledališče pisarne.** Gledališka blagajna je odprta samo ob delavnikih od 11. do 12.

a— **Dr. Klara Kukovec,** specijalistinja za ženske bolezni, ne ordinira do 14. julija.

a— **Dvoje ukradenih koles.** V zadnjem času se zopet množijo tatvine koles. Nekaj časa je bil mir, zdaj pa se je spet priklatil v mesto izurjen kolesarski tat, pred katerim najbrže ne bo varno nobeno kolo. Tako je včeraj iz veže mariborske splošne bolnice odpeljal izposojeno kolo Anici Lašičevi iz Rač, ko se je za trenutek mudila v bolnišnici. Ob kolo je prišla tudi tkalka Jožica Planinškova. Njej pa ga je odpeljal tat z dvorišča tovarne Doctor in drug, kjer je Planinškova zaposlena. Kolo Lašičeve je bilo vredno 1300, Planinškove pa 1500 Din.

Iz Celja

e— **Razobesite zastave!** Celjska mestna občina bo izobesila v soboto 18. t. m. in v nedeljo 19. t. m. zastave na svojih poslopjih v počastitev posvetitve pravoslavne cerkve sv. Save in prihoda Nj. Sv. patrijarha Varnave in drugih visokih gostov k tem svečanostim. Mestno načelstvo vabi celjsko prebivalstvo, da istotako izobesi na svojih poslopjih zastave in se udeleži svečanosti.

e— **Na dan blagoslovitve cerkve sv. Save** v nedeljo 19. t. m. zvečer priredi agilno Celjsko pevsko društvo v korist nove cerkve velik koncert v veliki dvorani Celjskega doma. Program koncerta, ki se bo pričel ob pol 21., je isti, kakor ga je pel zbor na svoji turneji. Koncertu bodo prisostvovali tudi vsi odlični gostje, ki bodo prispeli v Celje k blagoslovitvi nove cerkve iz vse države.

e— **Ob priliki protituberkuloznega tedna** priredi krajevna protituberkulozna liga v Celju zanimivo predavanje o tuberkulozi s predvajanjem filma »Dva brata« jutri 16. t. m. ob pol 21. v tukajšnjem mestnem kinu za odrasle osebe brezplačno. Ker je film zelo poučen in zanimiv, naj si ga občinstvo zanesljivo ogleda.

e— **Pogreb tragično preminilega g. dr. Wolfa** bo danes ob 18. iz mrtvašnice celjskega mestnega pokopališča.

e— **Mestni kino ostane drevi zaprt.**

e— **Izguba.** V nedeljo 12. t. m. med 20. in 22. zvečer je bila izgubljena med potjo s Šmohorja nad Laškim skozi Liboje do Celja zlata zapestnica z zlato zapestno uro znamke »Election«. Najditelj naj jo odda v celjski podružnici »Jutra«.

e— **Žrtve nesreč, neprevidnosti in alkohola.** Celjska javna bolnica je sprejela v zadnjih 48 urah rekordno število bolnikov. v prvi vrsti najraznovrstnejših ponesrečencev in poškodovancev. Pod voz je padel pred dnevi 14 letni rudarjev sin Anton Vodovnik iz Št. Pavla pri Preboldu in se občutno poškodoval na glavi. Že pred 10 dnevi je padel 2 letni posestnikov sin Anton Ocvirk s Kalobja tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo v stegnu. Rudarjevega sina, 6 letnega Rudolfa Kosa od Sv. Trojice pri Šmarju, je sunila krava z rogom v obraz in mu pretrgala spodnjo ustnico. S flobertovko se je igral 23 letni posestnikov sin Jože Fabiani iz Radeč in mu je mala svančenka obtičala v desni podlehti. Pri telovadbi je padel 8 letni gostilničarjev sin Karel Vedenik in se poškodoval po glavi. Na Frankolovem je padel z avtomobila 32 letni opekarniški delavec pri Francu Sodnu na Ljubečni Alojzij Rošar in se nevarno poškodoval na glavi in rokah. V vinjenosti je udaril z roko po okenski šipi 29 letni zidarski delavec Anton Gostičnik iz Lokove pri Šoštanju in si razrezal desno zapestje. V prepiru je udaril neki tovarniški delavec z bičevnikom po glavi 38 letnega zidarskega delavca Jožefa Vrečka iz Arclina, nato ga je pa še sunil z nožem v hrbet. Vsi ponesrečenci se zdravijo v javni bolnici.

e— **Občinski kuluk v Celju za l. 1932.** Na podlagi zadevnega pravilnika o uporabi ljudskega dela za gradnjo in vzdrževanje nedržavnih cest v območju dravske banovine objavlja celjsko mestno načelstvo, da so seznami obvezancev za ljudsko delo za obč. ceste mesta Celja javno razpoloženi mestnim prebivalcem na mestnem načelstvu v sobi 2 ob navadnih uradnih urah vsak dan do vštetega ponedeljka 27. junija. Za letos je odrejeno ljudsko delo v dveh enotah, dnine za odkup cestne obveznosti pa je določena na 15 Din. Vsi zavezanci morajo podati ustmeno izjavo, ali bodo odslužili svojo obveznost sami ali njihovi namestniki ali pa se bodo odkupili. Vsi ostali podrobni podatki so razvidni iz zadevnega razglasa na uradni deski.

e— **Odlaganje smeti v mestu.** Železniška uprava je prepovedala odlaganje smeti v železniškem trikotu med glavno in velenjsko progo v Gaberju. Ker je s tem odpadlo svoj čas določeno smetišče in ni na razpolago drugega definitivnega prostora, je občinski svet sklenil, da naj se smeti začasno odlagajo na bivšem ledišču pri Sp. Lanovžu, to je na zemljišču, ki leži med novo stanovanjsko kolonijo, potokom Koprivnico in potjo, ki vodi severno ob ograji Westnovega zemljišča od Sp. Lanovža preko brvi čez Koprivnico v Gaberju. Dovoz je mogoč le po Kersnikovi ulici. Vsako odlaganje smet in odpadkov na drugih javnih prostorih je prepovedano in kaznivo.

e— **Vrtna tatvina.** Na vrtu g. Natka na Bregu je bila v eni preteklih noči ukradena lepa palma Feniks, vredna 500 Din. Občinstvo se pred nakupom svari!

Iz Škofje Loke

š— **Ustanovni občni zbor krajevne organizacije Narodne odbrane v Škofji Loki,** ki se je vršil v ponedeljek zvečer v mestni posvetovalnici, je bil zelo dobro obiskan. Po prečitanju pravil in določitvi članarine je bil soglasno izvoljen odbor, ki bo uporabil vse zakonite mere, da se državi in narodu škodljivi pojavi odstranijo. Narodni odbrani želimo čim več uspehov.

Iz Trbovelj

t— **Veliko tombolo** priredi v nedeljo 3. julija podružnica SPD. Krasni dobitki v vrednosti 40.000 Din. Tombolske karte dobite po 3 Din v trgovinah in pri odbornikih SPD.

t— **Ferijalna kolonija RK.** Vsi učenci in učenke, ki so vložili prošnjo za sprejem v ferijalno kolonijo RK, naj se prigiasijo na zdravniški pregled 15. t. m. ob 16. v ambulanci pri g. dr. Baumgartnu.

Iz Šoštanja

š— **Nov most preko Pake** za Naraksovo gostilno je bi otvorjen z majhno svečanostjo v nedeljo 12. t. m. ob 11. Zgradila je most na svoje stroške občina Šoštanj—okolica za okoli 16.000 Din brez vštetega prostovoljnega kuluka občanov iz Družinija in Lokovice. K otvoritveni slavnosti se je zbralo precejšnje število okoličanov. Župan g. Novak je v kratkem nagovoru obrazložil pomen novega mostu za kraje, katere veže in poudarjal požrtvovalno sodelovanje mnogih, ki so s tem precej pripomogli k ceneni postavitvi novega mostu.

Iz Ptuja

j— **Trošarino od vina in vinskega mošta za mestno občino Ptuj** pobirajo od 1. aprila organi finančne kontrole. Pri nakupu vin od vinogradnikov je konsument dolžan skrbeti, da se od kupljenega vina plača občinska trošarina, ker se sicer uvede v vsakem primeru kazensko postopanje.

Iz Gornje Radgone

gr— **Ugotovitev vzroka zagonetne smrti.** Pred mesecem dni sta se sprla soseda Franc Černer in Herman Bauer iz Vratjega vrha v Apački kotlini in je udaril Bauer Černerja večkrat za uho. Ker je bil slednji nekoliko vinjen, se je prevrnil po stopnicah, ki držijo v klet. Četrti dan po tem dogodku se je Černer mudil pri svojem sosedu Jožefu Frauwalnerju in je tamkaj naenkrat obmolknil in padel v nezavest iz katere se ni nič več zavedel. Ljudje so začeli govoriti, da je Černerja zadela kap, zopet drugi pa, da je umrl od posledic prejetih zaušnic. Državno tožilstvo je slednjič odredilo ekshumacijo Černerjevega trupla, katera je bila izvršena po tukajšnjem sodišču minilo soboto 11. t. m. Da bi bil pokojnik umrl zaradi zadobljenih udarcev, odnosno pri padcu po stopnicah, se ni ugotovilo in je brezdvomno, da je Černer umrl zaradi kapi.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino »Bled« bo predvajal danes zvečer in jutri ob 21. velefilm Emila Janningsa »Sinji angel« ter običajni dodatek.

SV. LENART V SLOVENSKIH GORICAH. Letni občni zbor krajevne protituberkulozne lige bo 19. t. m. ob pol 10. uri. Pridite!

BELA KRAJINA. Veliko veselje je zavladalo med belokrajinskim učiteljstvom, ker je prevzel nadzorniške posle za črnomeljski in metliški srez g. Venturini, dosedanji referent pri banski upravi v Ljubljani. G. Venturini je znan kot narodni borec, dober šolnik in glasbenik. Želja vsega učiteljstva je, da ostane g. Venturini kot šolski nadzornik še nadalje v našem srezu in s svojo zmožnostjo uredi tukajšnje šolske razmere. Prihodnji teden bo g. šolski nadzornik izvršil pregled osnovnih šol metliškega sreza.

Gospodarstvo

Službe le domačim trgovskim potnikom

Prejeli smo: Ostre devizne odredbe in uvozne omejitve so v zunanji trgovini vseh nasledstvenih držav povzročile težkoče in so ponekod privedle celo do popolnega zastoja vsakega uvoza. Tako so zlasti švicarske tvrdke ustavile skoro vsak izvoz v našo državo in to dostikrat tudi brez ozira na dobre kupčije, ki so jih imele leta in leta z našimi domačimi tvrdkami. Posledica tega zastoja tujega uvoza je bila, da je cela vrsta naših domačih potnikov prišla ob zaslužek in da so se vrste naših brezposelnih pomnožile še s trgovskimi potniki. Ko opazujemo to naraščajočo brezposelnost naših domačih potnikov, pa moramo obenem ugotoviti, da prihajajo k nam še vedno številni tuji potniki, ki imajo v naši državi še vedno lep zaslužek, ki bi smel pripadati le našim domačim potnikom. Ti tuji potniki prikrivajo na vse možne načine svoje državljanstvo in svoje narodnostno delo, nastopajo kot prodajni direktorji tujih tvrdk ali slično, samo da morejo nemoteno opravljati svojo službo. Jasno je, da pomeni to prikrivanje pravega značaja njihovega delovanja izigravanje zakona, kar bi morala naša oblastva energično zatreti.

Vse drugače znajo v drugih državah varovati svoje domače potrebe. Znan nam je primer, ko je bil naš potnik naprošen, da na Češkoslovaškem le začasno zastopa svojega bolnega tovariša; toda niti to mu ni bilo dovoljeno. Sredi pota so ga prijeli in kmalu tudi poskrbeli, da je odšel zopet preko meje. Tudi v drugih državah ne trpe tujih potnikov in dopuščajo delo le domačim. Po vzgledu drugih držav bi morali postopati tudi mi, zlasti sedaj, ko so naši domači potniki brez posla. Obveljati mora brez izjem načelo, da smejo na našem ozemlju delovati le domače potnike. Marsikdo bo mislil, da je pregledajo vse legitimacije tujih potnikov, pri čemer bi moralo sodelovati tudi Društvo trgovskih potnikov, da bi bilo izigravanje predpisov nemogoče. Pri tej priliki pa bi se moralo s posebno strogostjo gledati tudi na to, da tudi domača podjetja zaposlujejo le domače ponike. Marsikdo bo mislil, da je taka zahteva odveč, toda znani so nam pozitivno primeri, da so kljub brezposelnosti naših odlično kvalificiranih potnikov pri nekaterih naših domačih podjetjih uslužbeni tuji potniki. Takemu nemogočemu stanju je treba energično napraviti konec. Gospodarska kriza zahteva odločne ukrepe in najmanj, kar moremo zahtevati, je to, da se take službe oddajo izključno domačim potnikom, ker ne gre, da bi bili naši ljudje brez zaslužka le zato, ker zasedajo njih mesta tuji državljani. To pravilo je treba izvesti strogo in dosledno, ker to zahteva naš državni in gospodarski interes.

Gospodarske vesti

= **Jugoslovensko - češkoslovaški kliring.** Po vesteh iz Beograda, bo jugoslovensko-češkoslovaški kliring stopil v veljavo 22. t. m. Od tega dne bodo morali naši uvozniki plačevati dolžne zneske preko pooblaščenih bank na kliriški račun pri Narodni banki.

= **Pred reformo trošarinske takse.** Kakor doznavajo »Novosti« (od 12. t. m.) se v finančnem ministrstvu že proučuje vprašanje spremembe tarife za pavšalno trošarinsko takso, ki se po novem zakonu plačuje namesto državne in banovinske trošarine na vino in žganje. Izvedena bo nova razvrstitev točilcev, ki bo omogočila pravičnejšo obremenitev po iztočenih količinah. V Zagrebu se plačuje kot trošarinska taksa 10kratna točilna taksa. Za manjše število točilcev, ki iztočijo velike količine vina, pomeni ta obremenitev znatno olajšavo. Točilec, ki iztoči na leto 2000 hektolitrov (tudi taki so v Zagrebu), je prej plačal 300.000 Din trošarine, sedaj pa plača le 30.000 Din trošarinske takse in se mu je torej obremenitev zmanjšala na $^1/_{10}$. Tudi ostali točilci, ki iztočijo na leto vsaj preko 200 hektolitrov, so na boljšem. Zato pa se poviša breme vsem točilcem, ki iztočijo manj, in teh je več kakor polovica. Mnogo je točilcev, ki iztočijo le kakih 30 hektolitrov letno. Ti so prej plačali 4500 Din trošarine, sedaj pa morajo plačati 10.000 dinarjev trošarinske takse, tako da se jim breme več kakor podvoji. Ta način pobiranja nadomestila za trošarine daje torej velike ugodnosti velikim točilcem, dočim povečuje obremenitev malim točilcem.

= **Izvrševanje rokodelskih del za privatnike v kaznilnicah.** Na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI v Ljubljani je zbornični član g. Josip Rebek stavil naslednji predlog glede izvrševanja rokodelskih del za privatnike v kaznilnicah: Dobili smo novi zakon o obrtih, ki s svojimi določili opredeljuje upravičenost obratovanja in ima tudi ostre kazni za šušmarstvo. Poleg mnogoštevilnih privatnih šušmarjev smo pa v poslednji dobi ugotovili tudi šušmarstvo v državnih kaznilnicah in privatnih učnih zavodih. Ljubljanska kaznilnica ima za svojo potrebo urejene obrtne delavnice, krojaške, čevljarske, ključavničarske in mizarske stroke, celo tovarna za metle je urejena v njenem poslopju. Nimamo prav nič proti temu, če se vršijo v teh delavnicah rokodelska dela za potrebo zavoda, saj to novi zakon o obrtih tudi dovoljuje v členu 1. točka 8. Da pa vrše kaznjenci razna dela pri privatnikih, tega zakon nikjer ne dopušča. Imamo mnogo primerov, kjer se je ugotovilo, da vršijo taka dela kaznjenci. Uprava celo prevzema rokodelska dela na stavbah, kakor to vidimo pri gradnji neke vile v Ljubljani. Pri tej vili so kaznjenci izvršili vsa ključavničarska in soboslikarska dela. Tudi v ostalih rokodelskih strokah se je to šušmarstvo zelo razpasalo, da se upravičeno dviga nevolja rokodelca. Slične primere imamo pri zavodu na Rakovniku poleg Ljubljane. Obrtnik, kot davkoplačevalec zaradi tega upravičeno zahteva, da se taki kršitvi zakonskih določil naredi energičen konec. Na podlagi gornjega predloga je plenum zbornice sklenil, da naredi zbornica korake pri obrtni oblasti in upravah kaznilnic ter zavoda na Rakovniku, da se izvrševanje javnih rokodelskih del po kaznilnicah in privatnih učnih zavodih prepove in popolnoma ukine.

= **Ugodno stanje financ beograjske občine.** Po pravkar objavljenih podatkih so dohodki beograjske občine v prvih petih mesecih tek. koledarskega leta znašali 130.2 milijona Din nasproti 126.9 milijona Din v istem razdobju pret. leta, tako da so bili letos do konca maja za 3.3 milijona Din večji nego lani v istem času. Pri tem je zanimivo, da dolgujejo državne ustanove občini za razsvetljavo, vodo in za povračilo stroškov pri napravi hodnikov pred državnimi zgradbami 19 milijonov Din, od tega samo za prvih 5 mesecev t. l. 10 milijonov. Proračun beograjske občine za tekoče leto znaša 340.5 milijona Din nasproti 384.8 milijona Din za leto 1931. V primeri s proračunom so dohodki občine v prvih 5 mesecih t. l. zaostali le za 8.25%, dočim so lani v isti dobi zaostajali za 20.86%. Ker pa je prvo četrtletje vsako leto glede na proračun pasivno, pričakujejo, da bo občina do konca leta dosegla v proračunu predvidene dohodke.

= **Svetovne zaloge hmelja.** Kakor je razvidno iz najnovejšega poročila češke sekcije Združenja hmeljarjev v Žatcu, se cenijo neprodane svetovne zaloge hmelja v letošnjem maju na 225.000 stotov po 50 kg, to je za 100.000 stotov manj nego v februarju. Nazadovale so predvsem zaloge lanskega letnika, ki se sedaj cenijo na 110.000 stotov, dočim predstavlja ostala zaloga od 125.000 stotov hmelj starejših letnikov. Zaloge lanskega hmelja, ki so za presojo situacije najvažnejše, se razdelijo na posamezne države takole: Anglija 45.000 stotov, Amerika 35.000 stotov, Nemčija 18.000 stotov, Poljska 6000 stotov, Češkoslovaška 5000 stotov, Jugoslavija 1000 stotov. V Češkoslovaški so hmelj iz leta 1931. v glavnem prodali, zato pa ima Češkoslovaška še znatne zaloge hmelja iz l. 1930. Od svetovne zaloge neprodanega hmelja starejših letnikov v skupni višini 115.000 stotov, odpade samo na Češkoslovaško 60.000 stotov iz l. 1930. (to je hmelj, ki ga je pokupil hmeljski sindikat in ga ni mogel vnovčiti); poleg tega pa ima še Anglija okrog 40.000 stotov hmelja letnikov 1930. in 1929.

= **Stanje hmeljskih nasadov.** Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu poroča 13. t. m.: Vremenske razmere ob koncu meseca maja in v začetku junija niso prijale hmeljskim nasadom, ker so pogoste padavine in neprestani južni vetrovi ovirali obdelovanje. Sedaj se bavijo hmeljarji z nadaljnjim privezovanjem trt, s čiščenjem vrst in tu in tam tudi že s prvim, lahkim nasipanjem. V zgodaj obrezanih nasadih je trta zrasla že do 3 m v višino. Rastlina je zdrava in je brez škodljivcev. Stanje nasadov se mora označiti kot neenako — vendar more ugodno vreme še popraviti zamujeno.

= **Nove madžarske uvozne omejitve.** Preteklo soboto je madžarska vlada objavila nov, zelo obširen seznam blaga, čigar uvoz je prepovedan brez špecijalnega uvoznega dovoljenja trgovinskega ministra, ki se izdaja le na prošnjo kupca - uvoznika. Lista obsega predvsem razne predmete tekstilne, železarske, elektrotehnične in strojne stroke, pa tudi nekatere važne sirovine in kemične polfabrikate. Tako vsebuje seznam tudi: jamski les, lesne izdelke, celulozo, kalcijev karbid, apneni dušik, lepila, papir, lepenko in slične predmete, ki jih izvaža tudi naša država.

= **Rastoči državni dolg Zedinjenih držav.** Po končani vojni je državni dolg Zedinjenih držav dosegel ogromno vsoto 25.5 milijard dolarjev. S forsirano amortizacijo je Američanom v enajstih letih, to je od 1919.—1930., uspelo ta dolg reducirati za skoro 10 na 16 milijard dolarjev. Z nastopom svetovne gospodarske krize pa so državni dolgovi Zedinjenih držav pričeli zopet naraščati. V finančnem letu 1931./32. (ki se bo končalo s 30. t. m.), so Zedinjene države najele v obliki posojil 9.45 milijarde dolarjev, amortizirale pa so 6.78 milijarde, tako da se je državni dolg samo v tem letu povečal za 2.67 milijarde in znaša sedaj zopet 19.5 milijarde dolarjev.

= **Oddaja popravil pri jahalnici Nušakove vojašnice v Ljubljani** se bo vršila 30. t. m. potom ofertne licitacije pri inženjerskem oddelenju komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer so pogoji na vpogled.

= **Dobava bukovega kovaškega oglja.** Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 4. julija ponudbe za dobavo 100 q bukovega kovaškega oglja. Predmetni oglas je interesentom na vpogled v Zbornici za TOI.

= **Dobave.** Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 4000 kg mila. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave električne avtomatske naprave, jeklenih vrvi, vijakov, podložnih plošč, zakovic. (Predmetni oglasi so na vpogled pri Zbornici za TOI.) Dne 30. t. m. se bo vršila pri komandi pomorskega arzenala v Tivtu ofertna licitacija glede dobave 2500 kg usnja. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave telefonskih aparatov; do 21. t. m. pa glede dobave 200 komadov vlitih vložkov, 2000 kg modre galice in 900 kg oklopne sive barve. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 7. julija ponudbe glede dobave 1600 kg jeklenih vrvi. Komanda pomorskega arsenala Tivat sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave francoskih ključev in sekir; do 30. t. m. glede dobave gradla, platna in trakov; do 5. julija glede dobave platna, 5000 kg lanenih in bombažnih krp za čiščenje, 350 komadov vesel; do 13. julija pa glede dobave lesa, pločevine, železa, matic, zakovic, minija, lanenega olja, katrana, smole itd. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

= **Dobave.** Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 7500 kg krp za čiščenje. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave žice, izolatorjev, armatur, železa itd., ter glede dobave platna, gumbov in sukanca. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 30. junija t. l. pri upravi zavoda za izdelavo oblačil za vojsko v Beogradu glede dobave 2720 vojaških kap; 7. julija pa pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave motvoza, platna in vrvi. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) — Dne 23. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande pomorskega arzenala v Tivtu licitacija glede dobave 54.000 kg bakra in medi. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Borze

14. junija.

Na ljubljanski borzi se je danes deviza Newyork ponovno okrepila. Čvrstejši sta tudi devizi Praga in Bruselj, dočim je Berlin popustil.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila tendenca v dinarskih državnih papirjih v splošnem prijazna in čvrstejša. Vojna škoda se je za kaso trgovala po 195 in 197, za junij pa po 191 in 194. V ostalih dinarskih državnih papirjih sicer ni bilo prometa, vendar se tudi tam kaže tendenca k dviganju tečajev. Od dolarskih papirjev je imelo promet samo 7% Blairovo posojilo po 39 in 40. Zaključek je bil zabeležen še v Privilegirani agrarni banki po 205.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2274.55 — 2285.91, Berlin 1326.82—1337.62, Bruselj 783.22 do 787.16, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.29 — 207.89, New York ček 5596.38 do 5624.64, Pariz 221.31—222.43, Praga 166.56 do 167.42, Trst 287.57—289.97.

Zagreb. Amsterdam 2274.55 — 2285.91, Berlin 1326.83 — 1337.63, Bruselj 783.22 do 787.16, London 206.29 — 207.89, Milan 287.57 do 289.97, Newyork kabel 5618.38 — 5646.64, Newyork ček 5596.38 — 5624.64, Pariz 221.31 do 222.43, Praga 166.56 — 167.42, Curih 1097.35 — 1102.85.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.16875, London 18.825, Newyork 512, Bruselj 71.375, Milan 26.25, Madrid 42.20, Amsterdam 207.275, Berlin 121.10, Stockholm 96.50, Oslo 93.75, Kobenhavn 102.75, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.40, Bukarešta 3.06.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 191 — 193, za junij 190 — 192, za avgust 193 bl., za december 185 — 192, 7% investicijsko 49 den., 4% agrarne 23.25 — 25, 6% begluške 32 — 33.25, 8% Blair 42 — 45, 7% Blair 39.25 — 40, 7% Drž. hipotekarna banka 43.50 — 45; bančne vrednote: Narodna banka 3800 — 4100, Priv. agrarna banka 205 — 210.

Beograd. Vojna škoda 194.50, 192 zaklj., za junij 191 zaklj., za julij 190 zaklj., 7% investicijsko 54.50 zaklj., 4% agrarne 24 zaklj., 6% begluške 33.50 zaklj., 8% Balir 45 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 44.25 — 44.50, Narodna banka 3900 zaklj., Priv. agrarna banka 209 zaklj.

Dunaj. Staatseisenbahngesell. 18, Trboveljska 20.50, Alpina - Montan. 8.90.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 14. junija. Začetni tečaji: **Pšenica:** za julij 49.50, za september 51.50, za december 54.50; **koruza:** za julij 29.625, za september 31.375, za december 32.375; **oves:** za julij 20.125, za september 20.25; **rž:** za julij 29.75, za december 36.

+ **Winnipeg,** 14. junija. Začetni tečaji: **Pšenica:** za julij 54, za oktober 56.50, za december 57.75.

+ **Ljubljanska borza** (14. t. m.) Tendenca za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 180 — 182.50, okolica Sombor, 79 kg po 185 — 187.50; potiska, 80 kg težka po 190 — 192.50; **moka:** baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 320 — 325, banatska po 330 do 335; **koruza** (slovenska postaja, plač. v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 147.50 do 150, po navadni voznini po 152.50 — 155.

+ **Novosadska blagovna borza** (14. t. m.) Tendenca mirna. Promet 58 vagonov. — **Pšenica:** baška, ladja Begej, 79 kg 128—130; gornjebanatska, 79 kg 125 — 127; banatska, pariteta Vršac, 78 kg 124 — 126; srednjebaška, 79 kg 130 — 132; gornjebaška, 79 kg 130 — 132; baška potiska, 79 kg 130—132; baška, ladja Tisa, 79 kg 130—132. **Oves:** baški 140—142; sremski, slavon. 142.50—147.50. **Oves:** baški 145 — 150; sremski, slavonski 147.50 — 152.50 **Ječmen:** baški, sremski, 68/64 kg 140—145; pomladni, 67/68 kg 155 do 160. **Koruza:** baška, banatska 100 — 102; sremska 101 — 103; baška bela 111 — 113. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 210 do 220; »2« 195 — 205; »5« 185 — 190; »6« 175 — 180; »7« 145 — 150; »8« 92.50—97.50. **Otrobi:** baški, sremski 87.50 — 90.

+ **Somborska blagovna borza** (14. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 93 vagonov. **Pšenica:** baška, okol. Sombor, 78/79 kg 130 — 132; gornjebaška, 79/80 kg 130 do 132; sremska, slav., 78 kg 130—132; baška potiska, 80 kg 131—133. **Ječmen:** baški, sremski, 63/64 kg 140—145. **Koruza:** baška 100 — 102; baška za julij 103 — 105; za avgust 104 — 106; baška okolica Sombor 100 — 103. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 215 — 225; »2« 195 — 205; »5« 185 — 195; »6« 175 — 180; 7« 145 — 150; »8« 92.50—97. **Otrobi:** 87.50 — 90.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (14. t. m.) Tendenca mirna. Promet miren. **Pšenica:** za junij 13 — 13.02, za oktober 11.77 do 11.79; **rž:** za junij 12.70 — 12.80; **koruza:** za julij 16.75 — 16.80, za avgust 15.80, za maj 1933 11.80 — 11.85.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Davkarji v letalu

Ameriške davčne oblasti so odkrile novo možnost uporabe zračnih vozil. Odslej se bodo cenilne komisije dvigale nad obdavčene posesti z letali in jih fotografirala ter premerila z natančnimi instrumenti. Po teh podatkih bodo potem izračunali, koliko zemljiškega davka odpade na vsakega posestnika. Ta metoda ima to prednost, da bo odmera davkov v bodoče absolutno pravična, da ne bo mogel nihče goljufati davčne oblasti in da tudi ta ne bo mogla predpisati nikomur višjega davka, nego ga je dolžan plačati. Za sedaj so se pokazale že dobre posledice v tem, da so dohodki davčne oblasti — narasli.

„Revma kopališče sveta" Piešťany

Koplje se v samem viru 67° C vroče žveplene blatne kopelji, združene z velehotelom THERMIA za srednji stan CYRILL-HOF. 5000 sob v mestu. **Poceni prehrana** sport in zabava vsake vrste. Pojasnila daje: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica št. 5. 5763

Sokolstvo

Dan sokolske dece na zletu v Pragi

Nastopilo je 30.000 otrok. — 150.000 gledalcev. — Premijera zletne scene.

Nastopu praških ljudskih šol, ki se je vršil prejšnjo nedeljo, je sledil 12. t. m. nastop sokolske dece, s katerim so sijajno pričele velike sokolske slavnosti v Pragi. Na zadnjem vsesokolskem zletu v Pragi pred svetovno vojno l. 1912 je prvič sodelovala tudi sokolska deca in od takrat ima vedno svoj posebni dan v zletnem programu.

Točno ob 3. je prispel na telovadišče predsednik republike dr. T. G. Masaryk v spremstvu načelnice poljskih Sokolic s. Zamoyske in svoje hčere dr. Alice Masarykove je bil navdušeno pozdravljen od ogromne množice 150.000 gledalcev in 30 tisoč sokolskih otrok. Sprejela sta ga starosta ČOS dr. Bukovsky in podstarosta minister dr. Slávik, ki sta ga odvedla v njegovo ložo, nad katero se je takoj dvignila predsedniška zastava. Godba je zaigrala državno himno »Kde domov moj«, ki so jo vsi poslušali stoje, nakar je takoj počel program, ki sta ga vodila z načelniškega stolpa načelnik ČOS Agaton Heller in načelnica ČOS M. Provaznikova.

Letos je prvič nastopila tudi deca od 6—9 leta. Izvajala je kot prvo točko vaje, ki si jih je zamislila načelnica ČOS M. Provaznikova. Štiritisoč te male dece je napolnilo telovadišče v velikih krogih po 90.

Izvajanja dece je publika živahno aklamirala, po končanih vajah je pa na tribunah zaoril orkan navdušenja. Vaje najmanjših so dosegle popolen uspeh in gotovo ostanejo na sporedu vseh bodočih zletov.

Sledile so vaje deklic v starosti od 9 do 14 let, ki so prikorakale na telovadišče, 12.038 po številu, v dvanajsterostopnih kolonah, ki so se takoj v prvi tretjini telovadišča razdelile v 40 četverostopnih kolon. Deklice v belih bluzah in rdečih krilcih so izvajale proste vaje, ki jih je sestavila s. V. Sedlmajer-Gallusova na glasbo O. Harfla. V prvi vaji, ko ostanejo v četverostopu, ki se po zavoju spremeni v zastope preko celega telovadišča, je bila slika nad vse krasna. Tudi z ostalimi vajami, po prehodu v prosti razstop, z živahnimi gibi ter plesnimi koraki in poskoki so navduševale gledalce, ki so jim prirejali pri odhodu skozi stranske izhode ovacije brez kraja in konca.

Medtem ko so še odhajale deklice, so že polnile telovadišče mogočne tristopne kolone dečkov v rdečih srajčkah, ki so se pomikale kot rdeče reke proti glavni tribuni in so izzvale v občinstvu nov vihar navdušenja. Dečki so prikorakali v 48-terostopih, ki so se po dvojnem protihodu razdelili viličasto v tristope. Po uspelem prihodu so izvedli krepke vaje z izdatnimi gibi, ki jih je sestavil br. Táborski na glasbo Jar. Křičke. Vaje so žele zasluženo priznanje, zlasti je ugajala peta vaja, v kateri krajna dva udarjata z rokami takt, medtem ko srednji pleše kozaček. Enostavni odhod je bil izveden po sestopu v šesterostope in spoju s protihodom v dvanajsterostope skozi stranske izhode. Moške dece je nastopilo 13.500.

Zaključek telovadnega dela programa so bile telovadne igre. Na celem prostranem telovadišču je postalo živo kot v čebelnjaku. Deca, urejena po župah, se je igrala z žogami. Največje zanimanje in salve smeha so pa vzbujale stafete dečkov čez ovire, na hodaljkah, v visokih škornjih z dolgim praporom in na valjih.

Po zaključku telovadnega sporeda je zapustil prezident dr. Masaryk telovadišče, potem ko je sporočil deci:

»Pozdravljam vas s sokolskim »Nazdar«! Bil sem jako zadovoljen s tem, kar sem videl. Le tako naprej nadaljujte. Bal sem se, da bo deževalo. Zunaj je deževalo, tukaj pa je tako krasen dan. To je otrokom uspelo. Menda je že sam gospod Bog član Sokola.«

Tyršev sen

slavnostna igra 9. vsesokolskega zleta v Pragi.

Zletne scene so že tako neločljiv del velikih vsesokolskih zletov v Pragi, kakor so na primer proste vaje, tekme in sprevod. Za seboj imajo petindvajsetletno razvojno dobo. Izvedba scen tako velikega obsega, kjer sodeluje na tisoče ljudi je pač mogoča le v taki organizaciji kot je Sokol. Povrh vsega dela za zlet, ki leži v glavnem na ramah praških sokolskih društev, vzamejo požrtvovalni bratje in sestre teh društev nase še pripravljanje in študij za zletne scene.

Ako primerjamo naše vsesokolske zlete s starogrškimi olimpijskimi igrami, so zletne scene to, kar so bile takrat tragedije in komedije, s katerimi so tekmovali grški pesniki na olimpijskih igrah. Sokolske zletne scene imajo pa to prednost, da pri njih ne sodeluje le nekoliko igralcev in neštevilni zbor, ampak na tisoče ljudi, takorečoč narod sam. Vsesokolski zlet, delo celokupnega sokolstva, stopa pred javnost s štirimi točkami, v katerih na različen način izraža sokolsko misel. Pri prostih vajah pride do izraza disciplina ter enotnost celota v misli in dejanju. Merilo so za povprečno izvežbanost vseh telovadečih. V njih je uresničeno Tyrševo geslo »posameznik nič celota vse«. Pri tekmah nam pokažejo Sokoli v plemeniti borbi, vrhunško izvežbanost posameznikov. Sprevod je mogočni izraz sokolske misli, ponosno priznanje k nji pred svetom. Zletna scena je umetniško izražanje duhovnega jedra zleta in istočasne dobe. Pesniška beseda, glazba, petje in gibanje se strne tu v dramatično celoto, v kateri pride do izraza vera v Sokolstvo z ozirom na sedanjo dobo.

Prvič se je izvajala zletna scena »Šah« na vsesokolskem zletu l. 1907. Celo telovadišče je bilo izpremenjeno v šahovsko desko, na kateri se je odigrala partija, ki je simbolizirala zmago Žižke nad Siegmundom. Vsi sodelujoči so bili oblečeni v noše tedanje dobe. Šahovske figure niso predstavljale posamezne osebe, ampak cele skupine: kralj na prestolu s svojim spremstvom, oddelek konjenice, oddelek pešcev, husitska trdnjava za vozovi itd.

Na zletu l. 1912. je bila zletna scena »Marathon«. Na telovadišče Atene, priteče maratonski tekač z bojišča, javi zbranemu narodu zmago in se zgrudi mrtev. Prikazan je bil nato povratek zmagoslavne vojske in njen sprejem, kateremu so sledile igre in tekme.

Na prvem zletu po svetovni vojni l. 1920 je bilo pokazano »Postavljanje sohe svobode«. Na sredi telovadišča so zgradili ogromno soho svobode. Sokoli, legijonarji, pesniki in politiki, vsakdo, ki je pripomogel k svoboditvi je prinesel svoj del, dokler ni stala pred očmi gledalcev mogočna soha svobode.

»Kje dom je moj« l. 1925 je predstavljal povratek k delu v mirni dobi, ohranitev svobode v borbi z notranjimi in zunanjimi sovražniki.

Letošnja zletna scena ima predvsem namen počastiti spomin ustanovitelja sokolstva dr. Miroslava Tyrša, saj je letos 100 letnica njegovega rojstva, 70 letnica ustanovitve Sokola in 50 letnica prvega zleta. Splošna želja je bila, da bi se letos ponovil »Marathon« iz l. 1912, ker se Tyrševa osebnost pač najboljše lahko izrazi z antiko, iz katere je on črpal svoje ideale. Tej želji se je pridružila tudi njegova še živeča žena Renata in nedavno umrli starosta ČOS dr. Josip Scheiner, njegov najljubši učenec in naslednik.

Tej želji je bilo ustreženo. Kot temelj scene sicer ni bil vzet »Marathon «sam, ampak snov, ki je »Marathonu« jako blizu — olimpijske igre, ki jih je Tyrš tako krasno opisal v svojem delu »Olimpijsko slavje«. Tvorca slavnega »Marathona« brata Karl Domorazek in Lad. Prokop (pseudonim pražkega mestnega fizika MU dr. Lad. Procházke) sta bila naprošena, da ustvarita tudi letošnjo sceno.

Kratka vsebina scene »Tyršev sen« je ta:

Glasbena predigra slika dobo pred Tyršem ,nakar nastopi Tyrš kot buditelj, govori narodu in izraža svoje hrepenenje prenesti antično dovršenost v slovanske narode. Prikazana je nato grška doba v olimpijskih igrah, kot Tyrševi živi sen.

Grška moč in slava zatoneta. Ostane pa helenski duh v umetnosti. Grško stavbarstvo, kiparstvo, pesništvo in filozofija preživijo politični padec. Po tisočletnem spanju prihaja renesanca. Dete te renesance pri nas je tudi naše Sokolstvo. Junaki se buče iz spanja in vstajajo kot Sokoli. Tyrševi sen se izpolnjuje Prihajajo novi Sokoli, sokolska misel se krepi. V imenu vseh nato spregovori sokolski borec k Tyršu, tej junaški osebi, ki je zdaj le še kip na visokem stebru; prisega, da bo izvrševal to kar je on učil, se postavi na čelo sokolskih vrst, ki odkorakajo z vero v jasno bodočnost v srcu.

Pri sceni sodeluje 5300 oseb iz 34 društev Velike Prage, orkester češke filharmonije in pevsko društvo »Smetana« v Pragi. Izvajala se je prvič 12. t. m. po nastopu sokolske dece in se ponovi na slavnost srednješolskega dijaštva 19. t. m. pri naraščajskem zletu 26. t. m. in v glavnih zletnih dneh začetkom julija.

Pred zletom kranjske sokolske župe

Sokolska župa kranjska, ki šteje v svojem okrožju 34 včlanjenih edinic, si je izbrala letošnje leto vas Stražišče za svoj XVII. redni letni zlet, da pokaže uspeh svojega napredka in dela v preteklem letu. Za to prireditev je že sedaj v Stražišču veliko zanimanje in se vršijo z veliko agilnostjo in požrtvovalnostjo pridnih članov in članic raznovrstna dela na zletnem prostoru. Za Sokolskim domom se pripravlja veliko telovadišče za nastope s tribuno, na kateri bo prostora za približno 560 sedežev, pred Sokolskim domom prostor za narodno zabavo. Za zlet so se prijavile že skoro vse včlanjene edinice, tako da bo vas Stražišče, ki leži ob vznožju Šmarjetne gore in v neposredni bližini postaje Kranja, lahko pozdravila v nedeljo 19. t. m. preko 2000 sokolskih gostov.

Pri celodnevni prireditvi bosta igrali godba dravske divizije iz Ljubljane in gasilska godba iz Šenčurja. Sokoli se bodo zbirali zjutraj takoj po prihodu vlakov na telovadišču in bodo nato izkušnje za popoldanski nastop. Ob 11. bo velik sprevod po vasi. Vabijo se tudi drugi kmečki fantje in dekleta iz vse Gorenjske, da nastopijo v sprevodu in popoldne pri narodni zabavi v narodnih nošah. Popoldne ob 15. javna telovadba in nato narodna zabava.

Vabimo Sokole in prijatelje Sokolstva, da se v največjem številu udeleže teh sokolskih slavnosti, posebno še, ker je zelo ugodna železniška zveza in je zletišče oddaljeno od železniške postaje Kranja samo 10 minut.

GLEDALIŠČE

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 15.: Mala Floramye. C.
Četrtek, 16.: Turandot. E.

★

Ljubljanska opera. Opereta »Mala Floramye« se ponovi danes za red C. »Mala Floramye« je dosegla popolnoma svoj namen, izvrstno zabava zbrano občinstvo. Posamezni tipi so izredno posrečeni, melodije lahke, prizori pa izredno zabavni. Zasedba je običajna z gostom g. Dubajičem. — Puccinijeva opera »Turandot« se poje ponovno v naši operi v četrtek 16. t. m. za red E. Zasedba ista kakor dosedaj, le ulogo neznanega princa Kalafa poje tokrat g. Marčec.

»Prodana nevesta« pod milim nebom. Tretja uprizoritev Smetanove opere »Prodana nevesta« v Tivolskem parku bo v nedeljo 19. t. m. popoldne. Na to predstavo prav posebno opozarjamo izvenljubljansko občinstvo. Društva, ki prijavijo gledališki upravi skupno udeležbo izven Ljubljane, imajo 20% popusta pri sedežih. Ta popust pa velja le, če bo udeležba do sobote javljena pismeno gledališki upravi. Prijave v nedeljo se ne sprejemajo. Popust je dovoljen z ozirom na potne stroške dotičnih članov. Cene iste kakor zadnjič, sedeži od 30 do 10 Din. Na stojišča ni popusta.

Iz življenja in sveta

Od njih zavisi usoda lausannske konference

V zgornji vrsti od leve proti desni: Herriot, angleški vnanji minister John Simon, Mac Donald, Grandi. Spodaj od leve proti desni nemška delegacija: von Papen, finančni minister grof Schwerin Krosigk, vnanji minister von Neurath, minister za narodno gospodarstvo dr. Warmbold

Zločinci in njih telesni znaki

Odkar je Lombroso v svojih epohalnih delih skušal določiti tipične znake rojenega zločinca in je menil, da jih je tudi našel, se znanost živo bavi s tem problemom. Prvo, kar je ugotovila, je bilo seveda to, da Lombrosovi degeneracijski znaki nimajo nobene trdne veljave. So ljudje, ki kažejo na zunaj vsa znamenja zločincev, a so poštenjaki in neškodljivi od nog do glave; in so zločinci, ki bi jim po zunanjosti človek tega imena nikoli ne prisodil.

Pozneje, ko je prišla v modo zadeva s hormoni, se je proslavil neki ameriški zdravnik s trditvijo, da je odkril pod žličico žlezo nositeljico zločinskih nagnjenj. Ta žleza, je dejal, okrni pri normalnem človeku po nastopu pubertete, pri zločincih pa se najde tudi v poznejši dobi v polnem delovanju. Rešitev bi bila torej lahka: uničevati to žlezo z Roentgenovimi žarki. Na žalost pa se je izkazalo, da se je mož hudo zmotil, kajti ta žleza nikakor ne okrne ob puberteti, temveč deluje pri vseh ljudeh tudi pozneje — vseh ljudi še vendar ni mogoče šteti med zločince, dasi veli neka moderna teorija, da so v vseh ljudeh zločinski nagoni, le da jih v normalnem človeku odrinejo boljše in priporočljivejše lastnosti.

Skušali so najti prirojeni zločinski znak tudi v pripadnosti k eni izmed štirih krvnih skupin, v katere se delijo, kakor znano, vsi ljudje. Neki raziskovalec je prišel n. pr. na misel, da je šel od ječe do ječe, odvzemal jetnikom nekaj krvi in jo preiskal. Ugotovil je, da prevladuje med morilci krvna skupina B. Toda isti poskus so napravili potem drugi s pripadniki neoporečnih poklicev, n. pr. z juristi, in tudi tukaj se je izkazalo, da prevladuje skupina B. Krvna teorija o zločinu je tedaj padla v vodo.

S takšnimi statističnimi teorijami se problemi običajno sploh ne dajo reševati. V posameznih primerih pa se da v anomalijah krvnih žlez vsekakor ugotoviti izvor zločinskega nagnjenja. In s primernimi ukrepi tudi pobijati. Prof. Steinach je n. pr. ugotovil, da ima mnogo seksualnih zločincev — a ne vsi! — preživo delujoče spolne žleze in je v enem primeru z roentgeniziranjem takšne žleze ozdravil zločinca zločinskega nagnjenja. A vse to velja za poedine primere in tipičnih znakov zločinca, ki bi veljali splošno in nepremakljivo, mora znanost še iskati. Dotlej se ne da s splošno veljavnostjo prav nič povedati, kakšna operacija in kateri drugi zdravilni postopek bi bil sposoben zločinca spremeniti v normalnega človeka.

Tudi v Ameriki ni miru

in brezposelnost poraja demonstracije, pri katerih nastopa policija z vso strogostjo. Na tej sliki vidimo stražnika pri aretaciji ženske demonstrantke

Avto s plinsko masko

Znanstveni laboratoriji velikih kemičnih koncernov se trudijo ta čas z izumom primerne priprave, ki naj bi odpravila s sveta bencinski smrad in strupene izpušne pline avtomobilov. Priprava se natakne na izpuh kakor maska zoper strupene pline. Skozi to masko gre motorni puh in se v njej sčisti, da ne zastruplja in osmraja potem zraka. Idealne rešitve te naloge še niso našli, ker je treba najprvo raziskati sestavo puha in dobiti za vsako njegovo kvarno sestavino snov, ki jo maska veže, da ne more v zrak. Stotine steklenih in gumastih cevi vodi iz motorja v nešteto steklenih posod, v katerih se pokaže sestava puha. Drugod v laboratoriju pripravljajo masko. Za preizkušnjo jo nataknejo na izpušno cev, od nje pa vodijo gumaste cevi v steklen zvonec, ki pokriva belo miš in kanarčka. Ko spusti mož pri volanu plin, se v zvoncu pokaže, ali je maska že zrela za javnost.

Če bi ostali živalici v zvoncu živi in bodri, bi to pomenilo, da je maska zadržala vse strupene sestavine. Ker pa pokažeta znake utrujenosti, je znamenje, da maska še ni perfektna. V plinu so škodljive sestavine, ki jih maska ni očistila. Živalici spravijo na sveži zrak, kjer si kmalu opomoreta, v delavnici pa skušajo masko izpopolniti. Pri sledečih poskusih se bo nekoč pokazalo, da je res izpopolnjena in godna za odpravo velike nadloge modernih mest.

Berlinski Lunapark zgorel

V ponedeljek je nastal v berlinskem Lunaparku ogenj, ki je uničil del zabavišča v površinski izmeri 800 četvornih metrov. Ker so bile stavbe večinoma lesene, so jih plameni izlizali prav do tal. Požar je bil tako silovit, da se je videl s Kurfürstendama, kjer so ljudje postajali in občudovali sukljanje plamenov.

Smodka izumira

Iz Havane na otoku Kubi poročajo značilno vest: Henry Clab, znani izdelovalec najfinejših havanskih smotk, hoče svoj obrat zapreti. Vzroki, ki so ga privedli do tega, niso samo lokalnega značaja, temveč splošni. V vseh deželah sveta je v zadnjih letih potrošnja smotk silno nazadovala: v Avstriji n. pr. od l. 1929. za celih 30 odstotkov, v Nemčiji v zadnjem letu za 15 odstotkov, na Češkoslovaškem za 17 odstotkov in na Francoskem, kjer je gospodarska kriza doslej še najmanj občutna, za 12 odstotkov.

Kaj prinaša to spremembo v svetovju sinjega dima? Tu bi bilo treba navesti celo vrsto vzrokov. Nekateri so psihološkega značaja. Dobra smotka zahteva tako rekoč pokojnega in s seboj zadovoljnega kadilca, ti pa so v današnjih časih že zelo redki. Moderni človek v svoji nervoznosti nima časa za dolge, udobne užitke in površna cigareta, ki jo po tucatu dimov zažene stran, mu mnogo bolj prija. Poleg tega je cigareta neprimerno cenejša od dobre smotke in to je v času splošne gospodarske krize velik razlog. V ostalem je dala največjo pobudo za izumiranje cigare svetovna vojna. Vojak takrat ni imel časa, da bi cigaro pokadil do konca in če so ga postavili pred alternativo 35 cigaret ali 5 cigar, se je razumljivo odločil za prvo.

Po vojni je zmanjšani konsum smotk ostal na neki višini nekoliko let, v zadnjih letih pa je začel, kakor rečeno, brzo nazadovati, v Nemčiji sporedno s padanjem konsuma piva. To kaže, da je gospodarska kriza, ki zahteva od ljudi omejitve vsakega, količkaj luksuznega užitka, vendarle glavni vzrok za izumiranje cigare.

Najtežje zadeva ta pojav seveda havanske izdelovalnice smotk, ki so najbolj živele od eksporta. Evropa pa je za takšen import spet prerevna. Sicer pa je slava teh smotk živela že dolgo časa od slave, ki so jih uživale prejšnje stoletje. Medtem pa so tudi evropske tovarne posnele kubanske izdelovalne metode in so postavile na trg izdelke, ki ne zaostajajo prav nič za havanskimi. Tem tovarnam pa kriza v konsumu smotk ne bo škodila in jim je morda celo všeč. Smotka je namreč ročen izdelek in zahteva zato veliko režijo, cigareta se izdeluje čisto mašinelno in vrže veliko več dobička.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišču, srbečici, osvobodi naravna **»Franz Josefova« voda** telo vseh nabranih strupov gnilobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se **»Franz Josefova« voda** obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. **»Franz Josefova«** voda se dobi v vseh lekarnah ,drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zdravljenje po radiu

Dr. Parney, uradnik kanadskega ministrstva za narodno zdravje, ima najbolj čudno zdravniško prakso na svetu. Svojih 2000 do 3000 in več kilometrov oddaljenih pacientov ne vidi nikoli iz obraza v obraz.

Diagnozo postavlja dr. Parney po radiu in po isti poti sporoča svoje recepte in zdravilne načine. V arktičnem pasu Kanade je sedem brezžičnih oddajnih postaj, ki delujejo šele tri leta. Prej so bili Eskimi, trgovci, lovci in uradniki v tem ozemlju navezani samo na srečni slučaj, da jim je v primeru nezgode ali obolenja privedel zdravnika. Ko je vlada začela postavljati oddajne postaje v najoddaljenejših krajih, so se nameščenci teh postaj obračali za zdravniške nasvete na centralo v Ottawi. Iz teh skromnih začetkov se je potem razvila redna brezžična zdravniška služba, ki jo vodi dr. Parney. Na vsaki postaji je izposloval posebno skladišče za najnavadnejša lečila, instrumente in priročnike. Po teh priročnikih so vodje postaje sposobni nuditi v lažjih primerih sami zdravniško pomoč. V težjih primerih pa dobe na podlagi svojih poročil natančna navodila od dr. Parneya, ki hrani ta poročila in navodila v svojem ambulatoriju in ve tako vsak čas, kako poteka bolezen.

Cesar je izginil

Lei Jassu,
bivši cesar Abesinije, ki mu je danes šele 36 let in so ga države antante l. 1916 odstavile s prestola zaradi sovražnosti, je zadnje čase izginil iz ujetništva. Abesinska vlada je zaradi tega proglasila v deželi obsedno stanje

Stiska med japonskimi kmeti

Navadno se misli, da je samo Evropa postala žrtev gospodarske krize, ki je danes doma povsod, kamor prideš. Pa je ta kriza poleg Amerike zadela tudi Azijo. V nekem poročilu, ki so ga nedavno predložili odposlanci japonskemu kmetijskemu ministrstvu, stoji, da živi japonsko prebivalstvo na kmetih v veliki stiski. Mnogo naselbin se je zaradi velikega pomanjkanja denarja zateklo k prastari navadi zamenjavanja pridelkov. Nešteto ljudi živi samo od plevela in koreninic. Tatvine živil se strahovito množe in jih ni mogoče ustaviti. Ljudje pa tudi zažigajo svoje hiše in koče, da bi vsaj na ta način prišli do denarja potom zavarovalnic. Močno se tudi množijo primeri, da starši, ki so jim pošla vsa denarna sredstva, prodajajo lastne hčere, da dobe nekaj novcev.

Statistika Prage

Po zadnjih statističnih podatkih, ki so na razpolago, je imela Praga letos 1. januarja 863.623 prebivalcev, 33.111 hiš in 423.336 stanovanj.

Redka zvestoba

V nekem kraju na Češkoslovaškem služi 79 letna Kristina Barthova kot služkinja pri eni in isti rodbini že 60 let. V službo je prišla ko je imela 19 let in še danes vrši svoje delo zvesto in vdano kakor prvi dan.

Dedič Ane Pavlove

Pokojna plesalka Ana Pavlova je zapustila vse svoje premoženje svojemu možu Dandréju, ki so mu zdaj priznali tudi zapuščino velike umetnice v Ameriki, kjer cenijo njena ondotna posestva na okroglo 16 milijonov Din.

Predsednik Irske v Londonu

De Valera
na obisku v Londonu, kjer se mu bliža dijak s prošnjo za avtogram

Priprave za curiški vzlet v stratosfero

Prof. Piccard namerava v najkrajšem času podvzeti svoj drugi vzlet v stratosfero. To pot bo startal iz Švice, kjer so v ta namen že pripravili vzletišče v Curihu. Na sliki vidimo delavce, ki nesejo v shrambo ovoj za novo aluminijasto gondolo, s katero se bosta Piccard in njegov asistent dvignila v zrak

Devet dni med nebom in morjem

Pred štirinajstimi dnevi so poročali veliki ameriški listi z ogromnimi naslovi, da zaključuje poljsko-ameriški pilot Stanislav Hausner zadnje priprave za polet čez Atlantski ocean v Varšavo. Kmalu nato so prišle brzojavne vesti, da je Hausner startal, potem pa so izostala vsa poročila o njem. Kakor čez toliko drugih izginolih oceanskih letalcev so napravili ljudje tudi čez njega križ. Smatrali so ga za izgubljenega, ker je bilo popolnoma verjetno, da je našel smrt v hladnih valovih.

Zgodil pa se je čudež. Stanislav Hausner ni utonil, ampak ga je v nedeljo našel parnik »Circeshell« sredi morja, ki je premetavalo njegovo letalo. Ladja je ugledala letalo na 42. stopnji 41 minut severne širine in na 20 stopnji 24 minut zapadne dolžine, približno 650 milj od francoske obale. Pilot in aeroplan sta bila na milost in nemilost izročena valovom, ki so ju gnali v jugozapadni smeri. Poveljnik ladje je takoj dal odvezati in spustiti v morje čoln, ki je šel po letalca in mu rešil življenje. Bil pa je seveda popolnoma izčrpan.

Hausner je kljub prestanim mukam imel še toliko moči, da je prosil kapitana, naj reši tudi njegovo letalo, o katerem je dejal, da je popolnoma nepoškodovano. Toda poveljnik ladje ni bil posebno pristopen prošnji. Slednjič ga je le preprosil, da mu je vsaj poskusil ustreči. Ker pa so nastale pri nočnem dviganju letala iz morja velike ovire, so naposled opustili reševanje aeroplana in ladja je odplula dalje.

Ponesrečeni letalec je potem, ko so ga za silo okrepčali in spravili k sebi, povedal, da je bil prisiljen pristati na morju 3. junija ob 21. uri. Spustil se je na valove in je devet dni ostal v njih oblasti. Sreča v nesreči je bila, da je bilo morje ves ta čas razmeroma pohlevno. Hausner pravi, da je videl v teh devetih dneh mnogo ladij, ki so plule na obzorju, niega pa ni opazila živa duša.

Stanislav Hausner

Osem dni je živel izključno od sendvičev, žejo pa je gasil z vodo iz hladilne naprave na stroju. Ko so ga prinesli na ladjo, je ponavljal one in iste besede in ni bil zmožen povedati, kako se mu je primerila nesreča. Šele pozneje se je lahko toliko zavedel in osredotočil, da je naslikal svojo odisejo brez vrzeli. Njegovi doživljaji so bili vprav strašni. »Circeshell« je odplul s Hausnerjem proti New Orleansu, kjer se bo letalec izkrcal. Najprej pojde v zdravniško oskrbo.

Prostovoljna smrt svetovne rekorderke

Letalka Lea Bernstein,
ki si je svoj čas priborila svetovni rekord v vztrajnostnem poletu na daljavo, je v bližini Biskre izvršila samomor, ker ji niso dovolili novega rekordnega poleta čez Saharo

Davek na sklepanje zakonov

Medtem ko so uvedle in še uvajajo evropske države davek na samce, se v Ameriki čuje vedno glasnejša zahteva, naj se obdavči sklepanje zakonov. Ustanovilo se je celo društvo, ki mu je edina svrha boriti se za uvedbo tega davka. Američanke, ki imajo pri tej igri svoje prste, izjavljajo, da se mora uvesti davek na sklepanje zakonov iz tega razloga, ker velja ženitev otežkočiti, da ne bo več toliko ločitev, ki prinašajo ženskam ogromno sitnosti, sodišča pa naravnost preobremenjujejo s svojim gradivom.

Prva dražba Kreugerjeve ostaline

V najbližnji prihodnosti bodo prodali na javni dražbi zračno flotiljo Ivarja Kreugerja. Sledila bo prodaja serije avtomobilov in motorjev ter jaht za jadranje. Štiri luksusno opremljene ladje so zasidrane v Stockholmu. Med njimi je »Lastovka« najhitrejši čoln na Švedskem, ki razvija 650 k. s. in vozi z brzino 48 vozlov na uro. Kreugerjeva zračna flotilja obsega tri edinice: sportno letalo, en dvokrovnik ter en enokrovnik.

Špartanska mati

V Sao Paolu v Braziliji se je morala zagovarjati pred sodiščem Antonija Aroujo, ker je ubila svojega sina zaradi tatvine. Sodnikom je izjavila, da vidi svojega edinca rajši mrtvega kakor bi jo vse življenje pekla vest, da je rodila tatu. Sodišče jo je zaradi tega prepričevalnega zagovora oprostilo.

Tatvina dresiranih bolh

V Mühlheimu pri Kölnu se je pred dnevi ustanovil cirkus, ki med drugim razkazuje tudi dresirane bolhe. Zvedavo občinstvo je pri vsaki predstavi sprejelo z največjim zanimanjem prizor dresiranih bolh, vpreženih v voz, ki so ga takisto vodile bolhe. Ni treba praviti, da so se vsi gledalci pri tej točki nasmejali od vsega srca.

Potem pa je prišlo presenečenje. Nekega dne so med predstavo bolhe naenkrat zmanjkale. Zaprli so cirkuške izhode in preiskali vsakega posameznika, da ne bi odnesel dragocenega plena. Končno so prišli do moškega, ki je tik, preden je stopil pred preiskovalno komisijo, vrgel nekaj od sebe. Nastal je krik in vik, množica se je morala umakniti, vse luči so posvetile v ogromen kolobar praznine. Tam so res ležale ukradene bolhe z vprego in kožijaži na tleh. Dvignili so jih z zemlje, jih nesli v areno, ponovili prizor, tat pa je izkoristil zmedo in ušel ne da bi ga prijeli.

Udeležba na letošnji olimpijadi

Letošnje olimpijade v Los Angelesu se udeleži 50 narodov, ki bodo poslali v Ameriko nad 2000 tekmovalcev. Med državami, ki so prijavile svojo udeležbo olimpijskemu odboru, je tudi Jugoslavija.

Stomilijonska dolarska zapuščina

Zapuščina rodbine Wendel, ki znaša 100 milijonov ameriških dolarjev in za katero se je po smrti Ele Wendel javilo okolu 1600 interesentov iz vseh krajev sveta, je bila priznana petim ameriškim dobrodelnim ustanovam, katerih imena so za enkrat še uradna tajnost.

Na vodnem kolesu iz Calaisa v Dover

51 letni Holandec Schilperoot je te dni prevozil Rokavski preliv na vodnem biciklju v 13 urah časa med Calaisom in Dovrom.

KARIKATURA

Pierre Charles,
novi evropski prvak v boksu

Michel Zévaco: 67

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Leonora ga je poslušala z zanimanjem, ki je postavljalo vso njeno hinavsko ravnodušnost na laž. Obenem je pa premišljevala.

»Kam meriš?« je vprašala.

»Na to, signora, da je treba vreči vse adute na mizo, če hoče človek uspeti s kakim važnim podjetjem.«

»Nu?«

»Nu, vi, ki vam kraljica popolnoma zaupa, bi jo morali pregovoriti, naj za vsako ceno doseže pri kralju, da se njeno kronanje neutegoma izvrši. Večjega slavja si skoraj ni moči misliti. In s tem bo prvi del prerokbe uresničen... Vi, signora, boste imeli zvezde in duhove na svoji strani In kar se tiče drugega dela prerokbe, ni vrag, da ne bi mogli seči usodi nekoliko pod pazduho!«

Leonora je molčala. Razbojnikove besede so se nemara ujemale z mislimi, ki so ji rojile po glavi.

»Morda imaš prav,« je rekla naposled. »A kralja ni lahko pregovoriti. Kadar česa noče, je vse bob v steno.«

»Eh,« je smehljaje se rekel Saëtta, »pa vendar pravijo, da je ženska volja božja volja. Tem bolj se ji mora ukloniti kralj, ki je človek, ne bog. A da se vrneva k Jehanu: misel, videti ga obsojenega zaradi kraljemorstva, se mi je zdela prekrasna! Nikoli se ne bi bil upal nadejati tako popolnega maščevanja. Le pomislite, kakšne muke bi moral pretrpeti pred smrtjo!» Strahoten vzdih se mu je izvil. »Gorje mi, da se načrt ni posrečil! Nikoli več ne bom zasnoval tako lepega, tako popolnega!«

Leonora ga je pogledala. V resnici je bil videti ves obupan. Toda žena Concina Concinija je ostala brezčutna. Kaj ji je bilo do Jehanove usode? Radovedno je vprašala:

»In kaj boš storil zdaj?«

»Delal bom tisto, kar sem delal doslej. Vodil ga bom tako, da pade v roke krvniku. Kaj hočete, signora, ta misel se je preveč zarastla v moje možgane. Ni je reči na svetu, ki bi me mogla odvrniti od nje. Ko je bil majhen, sem ga rešil smrti. Prisežem vam: danes, ko je odrasel mož in se lahko brani — če bi ga danes videl v nevarnosti, se ne bi pomišljal tvegati glave, da ga rešim za usodo, ki sem mu jo namenil. Ako bi kdo ogražal njegovo življenje, bi ga brez usmiljenja ubil s tole svojo roko.«

In s strašnim poudarkom, ki ni dopuščal ugovora, je dodal:

»Jehan mora umreti na krvniškem odru. Poginiti mora od krvnikove roke. Dokler jaz živim, mu ne bo nobena druga roka zadala smrtnega udarca. Dokler živim, ga ne sme nihče odtegniti usodi, ki sem mu jo določil!«

V glasu, s katerim je izrekel te besede, je zvenela zamolkla grožnja. Leonora se je napravila, kakor da je ne čuti.

»Saj tako sem mislila,« je mirno dejala. »A kako ga hočeš spraviti krvniku v roke?«

Saëtta se je mrtvaško nasmehnil.

»Moj novi načrt je tale,« je dejal. »Pokazal bom Jehanu sled zaklada njegove matere, ali bolje, njegovega zaklada, zakaj mati mu ga je zapustila. Razume se, da sam ne bo vedel resnice. Vedel bo le, da gre za vsoto, ki si jo lahko prilasti — za rop, da imenujem stvar z njenim pravim imenom. Težko ga bo pripraviti do tega, zakaj fant ima svoje misli, a to je moja skrb, pregovoril ga bom. Gledal bom, da odkrijete ta zaklad, ki ga ni mogel nihče najti, in potem...«

»Potem?...«

»Potem morate vi poseči vmes, signora. Kako, to je vaša skrb. Popolnoma se zanesem na vas. Prepričan sem, da boste znali spraviti njegovo najdbo v svoje skrinje. Moj pogoj je samo eden: ta, da ga vtaknete v danem trenutku pod ključ, zasačenega na tatvini... Naj ga potem obsodijo kot tatu ali kot kraljevega morilca, meni je vse eno, da ga le obsodijo.«

Leonora se je globoko zamislila.

»Zakaj ga ne bi dali takoj prijeti?« je vprašala čez trenutek. »Zdi se mi, da bi bilo to bolj preprosto.«

»Ali me niste razumeli, signora? Nočem, da bi ga poslali gnit v jetniško celico! Hočem, da ga obsodijo po vseh pravilih in da se obsodba javno izvrši!«

»Vse to je tudi tako mogoče,« je rekla Leonora z bledim nasmehom.

»O ne! Obsoditi ga morajo po zaslugi! Ljudstvo, ki se bo gnetlo okoli krvniškega odra, naj mu po pravici očita njegov zločin! In razen tega, signora, ne pozabite zaklada! Ako doste Jehana že zdaj zapreti in obsoditi, kdo naj vam potem odkrije zaklad?«

»To je res,« je pritrdila Leonora. »Ako naj torej doseževa to, česar želiš, je potreba, da si zagotovim kraljičino pomoč in ji prepustim Favstin zaklad.«

»To je vaša volja,« je hladno rekel Saëtta.

Sam pri sebi pa je mislil:

»Lepa požrtvovalnost! Dobro vem, da se ti milijoni v kraljičini blagajni ne bodo segreli, preden se preselijo v tvojo!«

Leonora je resno nadaljevala:

»Da, samo to pot vidim, da ti ustrežem. Vidiš, Saëtta, zlato me ne mami tolikanj, kakor si mislil.«

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

156 Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno.

Sport

O tekmi Amater : Trbovlje

O zaključni tekmi Amater : Trbovlje za prvenstvo trboveljskega okrožja, ki se je vršila 5. t. m. in o kateri smo že objavili poročilo, smo dobili še en dopis, ki pravi med drugim:

Sodniku g. dr. Planinšku se je Trbovlje predstavilo kompletno, a Amater s 3 rezervami. Spočetka rahla premoč Trbovlja, a kmalu se znajde kljub rigoroznosti sodnika SK Amater in diktira tempo. Notranji obrambni trio skupno s krili je dobro funkcijoniral, a raztrgani napad je vse pokvaril! V 37. minuti po ostri bombi desne zveze Amaterja vratar Trbovlja žoge ne obdrži in leva zveza Amaterja zabije prvi gol. Kmalu nato zabije Bäumel najlepši gol dneva in izenači. Nato polčas. Prvi polčas je bil sodnik še precej dober, a preveč rigorozen za Amaterja. Že prvi polčas je z nekaterimi prerigoroznimi odredbami oškodoval Amaterja in publika je bila ozlovoljena.

Drugi polčas valovi igra. Sodnik neprestano žvižga in ovira igro. V 27. min. žvižga sodnik kot, ki je bil v resnici out in iz kota zabije desna zveza Trbovlja gol. 2 : 1 za Trbovlje. Te krivice publika ni mogla prenesti in je vdrla na igrišče. Po posredovanju klubskih predstavnikov in organov MO. se je igrišče izpraznilo in igra nadaljevala, a dr. Planinšek je kmalu nato zaradi malenkostne opazke igračev Amaterja izključil 2 najboljša igrača in odslej je igral Amater s 6 igralci I. moštva. Še par monjajočih napadov in dr. Planinšek odžvižga, ne da bi vračunal prekinitve 12 min.!

Predtekma se je vršila med rezervama imenovanih klubov. Igra je bila sicer odprta, a vidno premoč je imel SK Amater. Igra je bila fair, le desni branilec Trbovlja je imel preoster start. Zaradi njega je bila v 20. min. drugega polčasa diktirana enajstmetrovka, a ker je Trbovlje ni pustilo streljati, je sodnik g. Božič tekmo odžvižgal! Amater nato pozdravi, a Trbovlje brez pozdrava zapusti igrišče.

Službene objave iz JLAS

(S seje u. o. od 8. junija t. l.)

Predmet prijave g. Grünfelda proti g. S. Sancinu. Odkloni se prijava proti gospodu S. Sancinu v zadevi atleta Heriča, ker je dokazano, da je imenovani atlet v resnici nastopil.

Odbor lahkoatletskih sodnikov, Maribor. Dopis od 1. t. m. se vzame na znanje.

SK Ilirija, Ljubljana, pošilja zapisnik svojega tekmovanja od 29. maja, ki je v redu.

Odbor lahkoatletskih sodnikov, Ljubljana, pošilja zapisnik svojega občnega zbora. Sklene se, da se zadeva S. Sancina v zvezi s cross-country prvenstvom smatra za rešeno. Zvišanje taks in subvencija zboru se ne more dovoliti, oziroma podeliti. Zaradi sodniških legitimacij pozivajo se vsi savezni sodniki, da pošljejo po dve fotografiji. Poslovnik se ne vzame na znanje, ker ima zbor sodnikov v Ljubljani na temelju prejšnjega sklepa kompetenco samo v Ljubljani, ne pa za vso dravsko banovino.

Verifikacije: ASK Primorje: Karba Dušan (1915), Kolenc Črtomir (1914); SK Železničar Maribor: Avko Miljutin, Lozej Ernest, Čelhar Ivo, Štok Ivan, Starašina Gustav, Vertnik Ivan, Požar Danilo (1914), Perme Milan (1915), Grgić Svetozar (1916) SK Ilirija Ljubljana: Juričev Milan, Pukl Mirko, Stegu Konrad (1914). Vsi s pravico takojšnjega nastopa. Predsednik: Grund Zdenko. Odbornik: Novak Mijo. Tajnik: Frančič Zdravko.

SK Ilirija, Ljubljana. Sklene se na dopis 18. pr. m., da se g. Ulaga smatra v smislu čl. 5. amaterskega pravilnika za profesionala, ker vrši funkcijo sportnega učitelja v plavališču pri upravi sportnega kopališča SK Ilirije.

Opozorilo lahkoatletskim sodnikom. Opozarjajo se sodniki, da zaradi izstavitve sodniških izkaznic pošljejo tajništvu saveza: Trenkova ulica 7., po dve sliki.

Predsednik: Ugrinić Veljko l. r., tajnik: Frančič Zdravko, odbornik: Schwarz Drago.

Službeno iz LNP. Seja kazenskega odbora se vrši v petek 17. t. m. ob 19. uri v Delavski zbornici. Na isto se vabijo ob 19.30 uri naslednji igralci: Hassl Viktor, Jurkas Viktor, Uršič Emil, vsi trije ASK Primorje, Ljubljana; ob 19.45 uri pa Stupica Milan (SK Grafika, Ljubljana), Strehovec Ivan (SK Ilirija, Ljubljana), Mesaroš Mika (ASK Primorje, Ljubljana). — Tajnik II.

Službeno iz LNP. Danes ob 20. seja upravnega odbora v Delavski zbornici. Tajnik I.

SK Ilirija. Strogo obvezen nogometni trening za skupino I bo danes in v petek ob 18, skupina II trenira ob torkih in četrtkih.

ASK Primorje (nogometna sekcija). — Drevi od 17. naprej strogo obvezen trening za vse nogometaše.

ŽSK Hermes (kolesarska sekcija). Od danes naprej vsak večer od 18. reden trening vseh kolesarjev na našem dirkališču.

SK Svoboda, Ljubljana. Redna odborova seja bo v četrtek ob 20. v Delavski zbornici. Zaradi pogodbe za igrišče ter nadaljnja gostovanja naj se vsi odborniki in člani nadzorstva seje sigurno udeleže. Igralci Svobode, ki imajo doma drese, naj jih najkasneje do sobote oddajo v pisarni kluba. Igr. Jakše se mora javiti na seji.

MK Ilirija. Kolesarska sekcija ima danes 15. junija ob 20. uri svoj sestanek v klubski sobi v restavraciji »Novi svet«.

Sabljaška sekcija SK Ilirije. Danes ob 19. uri reden trening in dogovor za klubski turnir. Udeležba obvezna.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi v nedeljo 19. t. m. 11. zvezdno propagandno dirko v Celje. **Splošna določila.** Vozi se po določilih pravilnika koturaškega saveza kraljevine Jugoslavije. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se mora strogo držati cestno policijskih predpisov. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncem in rabljivo zavoro. Pravico starta imajo vsi člani klubov, ki so včlanjeni v koturaškem savezu in ki imajo savezno izkaznico. Prijavnino določi vsak podsavez v svojem delokrogu. Vsi prvaki prejmejo častne kolajne, druga mesta diplome in tretja priznanice. **Spored dirk:** 1. Podsavez Zagreb: na progi Zagreb—Celje 101 km. Start v Zagrebu ob 5. zjutraj. Cilj pri Grenadirju na Bregu. — 2. Podsavez Ljubljana in Triglavsk. podsavez: na progi Ljubljana—Celje 74 km. Start v Ljubljani na Dunajski cesti pri km 1 ob 5.50. Cilj v Celju na Glaziji. — 3. Podsavez Maribor: na progi Maribor—Celje 64 km. Start v Mariboru pri vodovodu ob 5.50. Cilj pred trgovino Gams v Gaberju. — 4. SK Disk, Domžale: Na progi Domžale—Celje 61 km. Start v Domžalah ob 6.20. Cilj v Celju ob Glaziji. — 5. Kolesarski klub Zagorje: na progi Zagorje—Celje 53 km. Start v Zagorju ob 6.30. Cilj v Celju ob Glaziji. — 6. Kolesarski klub Novo mesto: na progi Novo mesto—Celje 92 km. Start v Novem mestu ob 5. zjutraj. Cilj pred Grenadirjem na Bregu. — 7. Klub slovenskih kolesarjev Celje: na progi Celje—Frankolovo—Celje 26 km. Start v Gaberju ob 6.30. Cilj pred trgovino Gams v Gaberju. Ob 10. dopoldne propagandni sprevod po mestu.

Sport na Jesenicah. V nedeljo sta se na igrišču »Bratstva« odigrali dve zanimivi tekmi. Dopoldne ob 11. je bila hazenska tekma med družinama »Borca« in »Bratstva« z Jesenic, ki je končala z visoko zmago Borca 6 : 0. Popoldne je na istem igrišču nastopil ŽSK Hermes iz Ljubljane proti SK Bratstvu. Igra, ki je bila zelo zanimiva ter napeta, je končala z zmago Jeseničanov 5 : 3.

Radio

Sreda, 15. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Radio - Therma Laško. — 20.30: Koncert iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila, plošče.

Četrtek, 17. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Italijanščina. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Poglavje iz vzgojeslovja. — 20.30: Pevski koncert baritonista g. Marjana Rusa. — 21.15: Radiokvartet. — 22.30: Čas, poročila, plošče.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 17: Lahka godba. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. Poročila, plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Godba za ples. — PRAGA 19: Lahka glasba. — 20: Sluhoigra. — 21: Prenos z Dunaja. — 22.20: Orgle. — BRNO 19: Lahka glasba. — 20: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 18.20: Lahka godba. — 20: Večerni koncert. — 21.20: Sluhoigra. — 22: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Otvoritev mednarodnega glasbenega festivala. — 12.30: Kvartet. — 15.30: Koncertna ura. — 17.30: Plošče. — 19.45: Kroneggerjeva ura. — 20.20: O deci in odraslih. — 21: Dunajski simfoničen orkester. — 22.15: Lahka godba. — BERLIN 20: Brahmsova glasba. — 21: Sluhoigra. — Poljuden koncert orkestra. — KÖNIGSBERG 19.35: Pesmi. — 20.05: Skladbe za brač in klavir. — 21: Iz Berlina. — MÜHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Orkester. — 22: Godba na pihala. — 22.45: Nočni koncert.

Hišo

novo, 3nadstropno, strogi center, 17 komfortnih stanovanj, davka prosto, ugodno **PRODAM.** — Za nakup zadostuje bančna knjiga. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Dobičkanosno«. 7542

Gospodinje, rabite samo Dr. Oetkerjeve proizvode!

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Pozor! Pozor!

Kemično čiščenje in barvanje vseh vrst oblek, (izvršitev žalne obleke v 24 urah) nadalje zaves, preprog ter kožuhovine izvršuje po najnižjih cenah

ANTON BOC, Ljubljana

Šelenburgova ulica 4 (dvorišče) in Vič cesta IX., št. 9. 173

Arterijoskleroza, protin (vložki) revma

se zanesljivo zdravijo z radioaktivnimi kompresami in emanacijskimi aparati za radioaktivno vodo. Brezplačna navodila daje RADIUMCHEMA-JACHIMOV

Teplice-Šanov (Č. S. R.)

Ulica Waagebe 18/8. 7537

Radioaktivna voda (kure): sanatorij primarija dr. M. Černič-a, Maribor, Gosposka ul. 49.

F. N.

motorna kolesa

kljub dveletni garanciji v Jugoslaviji najcenejša — 350 ccm samo 12.750 Din. — H. KENDA, Ljubljana, Mestni trg 17. 216

KRUŠNO MOKO

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN
Ljubljana
Stari trg št. 32.

180

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki sva jih prejela ob bridki izgubi naše nad vse ljubljene sestrice

Milke Legat

kakor vsem, ki so blagopokojno zasuli s cvetjem in jo spremili v tako častnem številu na njeni zadnji poti: Bog plačaj!

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 16. t. m. ob ½ 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. 7544

Žirovnica — Ljubljana, dne 15. junija 1932.

Globoko žalujoča sestra **Franeka** in brat **Anton**

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti naše ljubljene mame, babice in prababice, gospe

Marije Zdešar

sočustvovali z nami in nam tešili našo bol, izrekamo našo globoko zahvalo.

Istotako se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnega cvetja in onim, ki so blago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej najlepša hvala.

V Ljubljani, dne 14. junija 1932.

Žalujoči ostali

✚

Umrl nam je danes naš predobri oče, stari oče, brat, tast, gospod

Alojzij Strmole

višji davčni upravitelj v pokoju in posestnik

Pogreb bo v četrtek ob 9. uri iz hiše žalosti v Trzinu št. 58 na farno pokopališče v Mengšu.

Trzin, dne 14. junija 1932. 7540

Slavko, sin — Alojzija, Cirila, Vida, Mira, Metoda, hčere — zetje, sinaha ter ostalo sorodstvo

✚

Županstvo občine Trzin in krajevni šolski odbor v Trzinu naznanjata, da je danes preminul občinski svetovalec in blagajnik krajevnega šolskega odbora, gospod

Alojzij Strmole

posestnik in višji davčni upravitelj v pokoju

Blag mu spomin!

Trzin, dne 14. junija 1932.

Županstvo občine Trzin — Krajevni šolski odbor v Trzinu

7540

ŠPEDICIJA TURK LJUBLJANA Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban štev. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban štev. 2157.

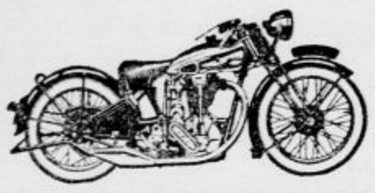

PRED NAKUPOM OGLEJTE SI V VAŠEM INTERESU NEPREKOSLJIVE ANGLEŠKE KVALITETNE MOTOCIKLE PO BREZKONKURENČNIH CENAH — pri glavnem zastopstvu: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11

Rudge-Whitworth **A·J·S** The Unapproachable **Norton** REGD TRADE MARK

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti« in »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Vinskega agenta
(kot postranski zaslužek), iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Vinagent«. 21600-5

Zastopnika
za Dravsko banovino, ki mora na lasten račun prodajati povsod potrebne patentirane stroje, išče nemška tvornica. Potrebna gotovina 20.000 Din. Ponudbe na ogl. oddel. »Jutra« pod »Dobra zarada«. 21604-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zastopstva
za Ljubljano in okolico, event. zalogo, ker imam lep trg. lokal in skladišča, prevzamem po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Vpeljan, inteligenten, resen trgovec«. 21624-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Šoferska šola
Gojko Pipenbacher, Gosposvetska cesta 12. — Najboljši teoretični in praktični pouk, plačilne olajšave. — Zahtevajte prospekt. 210-4

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Mlinar, pomočnika
sprejme takoj Edvard Mesesnel, Vič 55. 21563-1

Vajenko ali vajenca
sprejme Foto-atelje Josip Pogačnik, Ljubljana, Mestni trg 5/I. 21568-1

Mesar. pomočnika
18—21 let starega, sprejmem. Stiligoj, gostilna in mesarija, Št. Ilj v Slov. goricah. 21573-1

Strojnika
za parni pogon, izprašanega, z večletno prakso, dobrega strugarja in ključavničarja, treznega, poročenega, iščemo. — Žena bi opravljala mesto bižnice. Predstaviti se z ženo vred v Kolinski tovarni v Ljubljani. Stanovanje prosto, nastop takoj. 21465-1

2 fanta
spremljevalca k avtomobilu sprejmem takoj, ako plačata bencin in se naučita voziti sama. U. Teme, Strossmayerjeva 4/I. 21589-1

Dobro kuharico
z letnimi spričevali sprejmem k 2 osebama. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21597-1

Damsko frizerko
strokovno samostojno moč sprejme v stalno službo damski salon I. Polane, Kopitarjeva ulica 1. 21618-1

Služkinjo
zdravo, spretno in poslušno, iščem. Poljanska cesta 15, vrata 2. 21622-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Dekle
išče službo kot pomoč v gostilni ali kje drugje. Nastop takoj ali 1. julija. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21551-2

Natakarica
27 let stara, praktična in prikupljiva, išče nameščenje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Plačilna«. 21558-2

Kmetsko dekle
želi vstopiti v stalno službo kot gospodinja k samski osebi. Vajena je vseh hišnih del. Nastop s 1. julijem. Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod značko »Kot stalna služba«. 21571-2

Diplomiran jurist
ki je že absolviral enoletno sodno prakso, vešč slov., srbo-hrvatskega, nemškega in francoskega jezika, išče službo kot pripravnik pri odvetniku. Nastopi takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Jurist«. 21559-2

Kontoristinja
mlajša moč, pridna in zanesljiva v vseh pisarn. delih, popolnoma vešča nemščine, prosi kjerkoli za nameščenje. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Resna delavka«. 21117-2

Gospodična
vešča nemškega in slovenskega jezika, išče službo k otrokom z 4½ letno nečakinjo. Zahteva le malo plačo. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Otrokoljubna«. 21577-2

Brivski pomočnik
mlad, išče službo, gre kot praktikant v večji salon, ker bi se rad izučil ondulirati. Cenjene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Mlad pomočnik«. 21576-2

17-letna deklica
popolna sirota, prosi zaposlenja kot postrežnica, raznašalka, sicer pa sprejme vsako delo. Je snažna, pridna in poštena. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »17-letna sirota«. 21594-2

Službo pri boljši družini
iščem. Sem vajena kuhe in drugih hišnih del. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Boljša družina«. 21606-2

Hlapec
želi dobiti stalno službo. Je vesten, pošten in popolnoma vajen vsakega dela. Službo lahko nastopi junija ali pozneje. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21609-2

Zakonski par
brez otrok, išče mesto hišnika. Mož je izučen kolar. Naslov v podružnici »Jutra« v Mariboru. 21607-2

1000 Din nagrade
dam tistemu, ki mi preskrbi mesto inkasanta, najraji pri elektrarni na deželi. Sem zanesljiv in trezen. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21623-2

Pošten fant
vojaščine prost, zmožen vsakega hišnega, vrtnega, nekoliko tudi mizarskega dela, išče zaposlitve. Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod značko »Trezen 22«. 21631-2

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Tovorni avto
posebno pripraven za prevažanje grušča ali drv, oddam. Na ogled: Maribor, Aleksandrova 51. 21535-10

Ford in Essen limuzino
skoraj novi, pod ceno prodam Florjančič, Nunska 3. 21504-10

Avtomobilisti! Motociklisti!
Uporabljajte za vaša vozila le India Super pnevmatiko in Starolje. Zaloga in zastopstvo Motor Import Cie., d. z o. z. Celje, Vodnikova ulica 2. 223-10

Bencin motor
na vozu 4 k. s. orig. »Morava«, komplet, skoraj nov, poceni na prodaj. — Maribor, Aleksandrova 24, elektrotehnično podjetje. 21417-10

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Moško kolo
dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na I. Petročnik, Jegličeva 10/II. 21565-11

Moško kolo
dobro ohranjeno, kupim. — Gosposvetska cesta 5, dvorišče. 21566-11

Novo kolo
prav poceni naprodaj na Miklošičevi cesti št. 7/III., vhod poleg Delavske pekarne. 21596-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Rabljeno mlatilnico
na motorni pogon in čistilnik za žito, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglas. oddel. »Jutra« pod »Mlatilnica«. 21547-7

Predivo
vsako množino kupi Franjo Buk, Mirna, Dolenjsko. 21570-7

Čebelni vosek
pristen in čist, kupujemo po najvišji ceni v vsaki množini. Golob & Ko., tovarna kem. izdelkov, Vič pri Ljubljani. 20767-7

Tračnice
poljske, lahke, ca. 1000 m, in vagončke kupimo ali vzamemo v najem za daljšo dobo. Ponudbe na ogl. oddel. »Jutra« pod značko »Tračnice«. 21591-7

Bencinske sode
rabljene, kupim ali vzamem za 14 dni na posodo proti odškodnini. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Dobri 28«. 21628-7

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Vrine stole
zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6 — telefon 2605 176-6

Hidraulična stiskalnica
ugodno na prodaj. — Na ogled: Dunajska cesta 21. Viktor Bohinec, Ljubljana. 21615-6

Volna za perzijce
Na željo cenj. dam imam v zalogi domačo prvovrstno volno za tkanje perzijskih preprog. Natančna pojasnila in vzorci na ogled pri g. Ravnikarju, Vegova ulica 8/I. 21542-6

Puhasto perje
čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Sandale 119 Din
damske, proti gotovini. — »Tempo«, Gledališka ul. 4 (nasproti opere). 114

2 ročna vozička
na 4 kolesih, zeleno pleskana, prodam. J. Stergar, Gotovlje št. 47, pri Zalcu. 21538-6

Daljnogled Zeiss
(povečava 7-krat), napredaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Dalekozor«. 21601-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Družabnika
s kapitalom 80—100.000 Din išče jako solidno trgovsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zasigurana rentabilnost«. 21593-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone staro zlato in srebro
kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Pohištvo
vzamem brezplačno v hrambo, event. plačam odškodnino za dvomesečno uporabo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Čistoča 29«. 21629-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Milostiva!
Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konzervira tvrdka M. Rot, Ljubljana, Mestni trg 9. Obenem istega tekom poletja popravi in modernizira za polovično ceno. — Plačljivo šele jeseni pri prevzemu. 19019-13

Sokolski kroj
malo rabljen, poceni prodam. Dunajska cesta 12, I. nadstropje. 21617-13

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifre pa 5 Din. (20)

Prodam posestvo
4 oralov, s stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, vinogradom, sadovnjakom in vrtom. Lepa lega ob prometni cesti. Potrebna gotovina 30.000 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 21536-20

Stavbna parcela
ob Dunajski cesti, 673 m², 3 km od gl. pošte, ugodno naprodaj. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 21503-20

Hišo
s trgovino in pekarno, eno manjšo hišo, gospodarsko poslopje, lep vrt 4½ orala zemlje, z lepim sadovnjakom, na prometnem kraju, zaradi družinskih razmer proda Alojzija Kranje, Sv. Ana, Slovenske gorice. 21479-20

Posestvo
obstoječe iz 60 oralov travnikov, njiv, gozdov ter poslopij, naprodaj. Pojasnila daje Celjska posojilnica d. d. v Celju. 21211-20

Novo gostilno
s krasnim posestvom, tik mesta Celja, blizu savinjske železnice, prodam. — Ponudbe na družb. »Jutra« v Celju pod značko »320«. 21605-20

Hišo
s špecerijsko trgovino, gospodarskim poslopjem in velikim vrtom, na prometni točki mesta Maribora, ugodno prodam. Cilenšek, Nasipna 43, Pobrežje. 21606-20

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Stanovanje in prehrano
iščem v provincijalnem mestu z meščansko šolo s 1. julijem pod strogim nadzorstvom za 12-letnega dečka, ki se da težko vzgajati. Ponudbe z navedbo cene na: Dolenec, Zagreb, Tomašičeva 4/I. 21544-14

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal
obstoječ iz 2 do 4 sob iščem za takoj v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Središče«. 21507-19

Lokal
na Sv. Petra cesti, z dvema izložbama, oddam solidnemu interesentu. Ponudbe na ogl. oddel. »Jutra« pod »Lokal avgust 560.« 21560-19

Pekarijo
dobro vpeljano, prodam za 8000 Din. Več se izve v oglas. odd. »Jutra«, pod šifro »Vpeljana«. 21545-4

Lokal
primeren za pisarno oddam v Tavčarjevi ulici. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21612-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
na Gorenjskem, blizu tovarne, oddam za 1200 Din mesečno. (3 gostilniške sobe, šank, kuhinja, shramba in 2 sobi). Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21521-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Jabolčnik
prvovrsten, proda Graščina Boštanj pri Sevnici. 21549-33

Lanene tropine
37/38 % prvovrstne prodaja kmetovalcem po 180 Din 100 kg tovarna lanenega olja Horvat & Komp., Ljubljana, pisarna: Dunajska cesta 1a/III; tovarna: Moste pri Ljubljani. 17706-33

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

2 dijaka
iščeta stanovanje z vso oskrbo pri boljši družini. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »September«. 21554-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Stanovanje
2 sob in kuhinje oddam s 1. julijem. Rožna dolina, Cesta II, št. 32. 21540-21

Trisob. stanovanje
lepo, sončno, parketirano, z elektriko in vrtom, oddam s 1. avgustom. Cena nizka. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20753-21

3-sobno stanovanje
s parketiranimi sobami oddam za avgust. Rožna dolina, Cesta X, št. 25. 21456-21

2-sobno stanovanje
krasno, komfortno, s kopalnico, balkonom in teraso, oddam s 1. julijem ali avgustom. Ogled od 2. ure popoldne naprej. Telefon v hiši. Rožna dolina, Cesta VIII, št. 46. 21586-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Univ. profesor
išče stanovanje s 3—4 sobami, kopalnico in potrebnimi pritiklinami, po možnosti izven sredine mesta, s 1. avgustom t. l. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Profesor«. 21553-21a

Državni uradnik
(3 odrasle osebe) išče za 1. avgust 3 ali 2 sobno stanovanje s kopalnico in pritiklinami. Cenjene ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljivo čisto stanovanje«. 21172-21a

2-sobno stanovanje
s pritiklinami išče družina 3 odraslih oseb (najraje v šentpeterskem okraju), za avgust, eventuelno pozneje. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21592-21a

Stanovanje
2 sob in pritiklin išče mirna in točna stranka. — Cenjene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Takoj«. 21614-21a

2-sobno stanovanje
s pritiklinami iščeta za takoj v mestu ali pri tramvajski progi zakonca brez otrok. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Točno plačilo 216«. 21613-21a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo poceni oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21556-23

Sobo z 2 posteljama
lepo in veliko, s krasnim razgledom ter separiranim vhodom oddam s 15. junijem le stalnima gospodoma. Ogledati med 2. in 4. uro popoldne v Knafljevi ulici 13/II. 20277-23

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom, z zajtrkom, oddam v sredini mesta za 265 Din. Poizve se v trafiki Tivoli. 21561-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam v sredini mesta. Knafljeva ulica 17/I., vhod čez vrt. 21564-23

Opremljeno sobo
solnčno, s souporabo kopalnice, oddam. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21567-23

Sobo
lepo, zračno, solnčno in zelo čisto, oddam s 15. junijem stalnemu boljšemu gospodu, bliza Tabora. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21571-23

Sobo
lepo opremljeno, z elektriko, oddam 2 gospodoma. Florjanska ul. 21/I., desno. 21582-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam. Šmartinska ul. 10. 21569-23

Boljšo sobo
z vso udobnostjo, tik Kongresnega trga, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21529-32

Opremljeno sobo
lepo, s posebnim vhodom in elektriko, eventuelno tudi z dobro domačo hrano, oddam v bližini Tabora s 1. julijem. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21515-23

Lepo solnčno sobo
s posebnim vhodom od dam gospodu. Gruberjeva nabrežje št. 16. 21061-23

Dva gospoda
ali zakonski par sprejmem na stanovanje v centru mesta. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21533-23

Opremljen kabinet
oddam. Tavčarjeva 4/II., desno. 21450-23

Lepo sobo
v novi vili, separirano, 5 minut od banske uprave, oddam gospodu. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 21449-23

Sostanovalca
k mlademu uradniku v prijazno sobo in dobro domačo hrano sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 21297-23

Sobo
z dvema posteljama in kopalnico, s hrano ali brez, oddam s 15. junijem ali 1. julijem. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21226-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, električno lučjo, v bližini kolodvora, takoj oddam. Jenkova ulica 13/I., levo. 21585-23

Svetlo, zračno sobo
s souporabo kopalnice, ceno oddam na Miklošičevi c. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21587-23

Lepo, veliko sobo
v centru mesta, z vhodom s stopnišča, oddam eni ali dvema osebama. Židovska ulica 3/II. 21599-23

Opremljeno sobo
oddam na Aleksandrovi c. po zelo ugodni ceni eni ali dvema gospodičnama. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21602-23

Mesečno sobo
takoj oddam. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21619-23

Sobo
s posebnim vhodom, lepo opremljeno, solnčno, poceni oddam boljši gospodični ali gospodu. Munih, Sodarska steza 4, nova vila, I. stopnice gor. 21620-23

Separirano sobo
mirno, v centru mesta, oddam gospodu. Komenskega ul. 16/I., vrata 6. 21626-23

Lepo, prazno sobo
takoj oddam na Miklošičevi cesti. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 21627-23

Opremljeno sobo
čisto, separirano, oddam solidni gospodični ali gospodu. Zibertova ulica 33, pri gorenjskem kolodvoru. 21621-23

Sostanovalca
sprejmem v lepo in čisto opremljeno sobo s posebnim vhodom, z elektriko in pranjem perila za 170 Din na Celovški cesti št. 72, pritličje, levo. 21625-23

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Zlata zapestnica
je bila izgubljena od Bohoričeve ulice v smeri proti Zeleni jami. Ker mi je drag spomin, naprošam poštenega najditelja, naj jo vrne v ogl. odd. »Jutra«. 21562-28

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Ugleden podjetnik
Hrvat, 35-leten, z višjo šolsko naobrazbo, solastnik rentabilnega podjetja v večjem mestu Slovenije, bi želel poročiti dobro situirano Slovenko od 22 do 35 let, iz dobre rodbine. Je popolnoma zdrav, soliden, neoženjen, elegantna pojava z bujnimi lasmi. Resne ponudbe s fotografijo, ki se najdiskretneje vrne, sprejema »Rezor«, zavod za sklepanje zakonov. — Zagreb, pošta 3. 21543-25

Prikupljiv mladenič
s 150.000 gotovine, poročil gospodično ali vdovo, ki ima dobro posestvo ali doto. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod značko »Miroljuben 333«. 21572-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Tenorsaxophon
dobro ohranjen, takoj prodam. Ivo Šoštarič, Maribor, Aleksandrova c. 13/II. 21608-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Volčjaka - čuvaja
zdravega, čistega, mladega, kupim. Ponudbe na oglas. odd. »Jutra« pod »Čuvaje«. 21579-27

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Trajno kodranje!
Samo 6 minut ostanete pod najnovejšim aparatom. Vročine ne čutite. Damski salon »FANCI«, Ljubljana, Aleksandrova 4, v prehodu palače Viktorije. 21573-30

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Pisalni stroj
nov ali star, kupimo. Ponudbe z navedbo cene na udruženje jugoslov. nacijonalnih železničarjev, podružnica Zidani most. 21548-29

Pletilne stroje
6/50-60 kupim. Ponudbe z opisom stroja in ceno na Antona Filipovića, Vinkovci, Starčevićeva 36. 21210-29

Pisalni stroj
popolnoma nov, krasen — prodam po zelo nizki ceni. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 21584-29

Šivalni stroj
zelo poceni naprodaj na Miklošičevi cesti št. 7/III., vhod poleg Delavske pekarne. 21595-29

Traktor »Fordson«
prav malo rabljen, naprodaj za prav nizko ceno. Informacije daje V. Bohinec, Ljubljana, Dunajska cesta 21. 21616-29

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Tatica na trgu
Osebe, ki so v soboto ob pol 11. uri na živilskem trgu videle prizor, kako so neko žensko z majhno deklico odvedli na tržni urad, češ, da je tatica, naj se javijo v pisarni dr. Fetticha. 21555-31

Hiromant - Grafolog V. Timofejev
Hotel »Slon«, soba 72/II. Ostane v Ljubljani do 20. junija. 21498-31

Izjava!
Na preklic moje bivše žene Terezije Koritnik, z dne 10. t. m., izjavljam, da jaz ne reflektiram na njene inkaso-račune, ker ona ni zmožna, da svoje dolgove plača; obenem izjavljam, da nisem plačnik kakršnihkoli računov, ki bi jih napravila bivša moja žena. France Koritnik, Ljubljana VII, Celovška c. 65. 21611-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Guber Srebrenica
Arseno-železnati in radioaktivni vrelec v Bosni proti vsem bolezninam, kjer je potrebno zdravljenje z arzenom, za okrepljenje rekonvalescentov in dece neobhodno. V steklenicah se dobi v lekarnah ali pri direkciji. Kopališčno klimatsko letovišče na vrelcu odprto. Penzijon 50 Din. Prospekte pošlje gratis direkcija. 21482-37

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

Najnoveja služinska patetna železna zelo praktična složljiva postelja a tapeciranim madracom — praktična za vsaku hižu, hotele, za putujuće osobe in nočne službe. Stane Din 390.—. Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Engleski složivi patent stolci. Stoji Din 140.—

spaljni. patent fotelj stane Din 1300

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 130.

po tem imam čist čohano perje kg Din 48.—, čisto belo gosje kg Din 130.—, čisti puh kg Din 250.—, modroci punjeni z volnom Din 750.—, žične mreže za postelje Din 150.—, otomani Din 650.—.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Povodom 20-letnice
obstoja svoje tvrdke bom prodajal ure, zlatnino, srebrnino, dragulje z 20% popustom

IVAN PAKIŽ
LJUBLJANA, Pred Škofijo 15
7257

Kleparji!
Kombinirano. Abkant, Falz, Rund, Wulst, Umschlagmaschine, fabrikat Kirheis, skoro nov, PRODAM za 5000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Malo rabljen«. 7532

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

261

Na dolgem potovanju ob obali je bil Tarzan večkrat odkrito govoril z d' Arnotom in ga obsipal z vprašanji o svetu, kamor sta bila namenjena. D' Arnot ga je seznanjal z omikanimi navadami, Tarzan mu je pa pripovedoval o velikem zaboju, ki so ga bili zakopali mornarji, in o tem, kako ga je odkopal in skril.

Mestna hranilnica ljubljanska

javlja tužno vest, da je dne 12. t. m. nepričakovano preminul njen mnogozaslužni bivši večletni podpredsednik in gerent, gospod

Robert Kollmann

posestnik in veletržec v Ljubljani

Blagega in odličnega svojega sodelavca ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu. 7538

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. Vsi v Ljubljani.